bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Salı
7
Mart 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Ecevit-Karamanlis zirvesine katılacak heyet belli oldu

KIBRIS İLE İLGİLİ ÖNERİLER SON ŞEKLİNİ ALIYOR

DENKTAŞ ANKARA'YA GELDİ.

HABER MERKEZİ

Ecevit - Karamanlis görüşmesinden önce Kıbrıs Türk kesiminin toplumlararası görüşmeler masasına götüreceği toprak ve Anayasa önerileri üzerindeki son değişikliklerin ve redaksiyonun

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

- **İMZALANACAK STAND-BY ANLAŞMASI İLE ÜLKE EKONOMİSİ BİR SÜRE IMF'NİN DENETİMİNE GİRİYOR**
- **İLK GÜNÜ OLUMLU BİR HAVADA GEÇEN GÖRÜŞMEDE IMF HEMEN HEMEN TÜM KOŞULLARI YERİNE GETİREN TÜRKİYE'YE 65 MİLYON DOLAR KREDİ VERİYOR**

IMF ile görüşme başladı

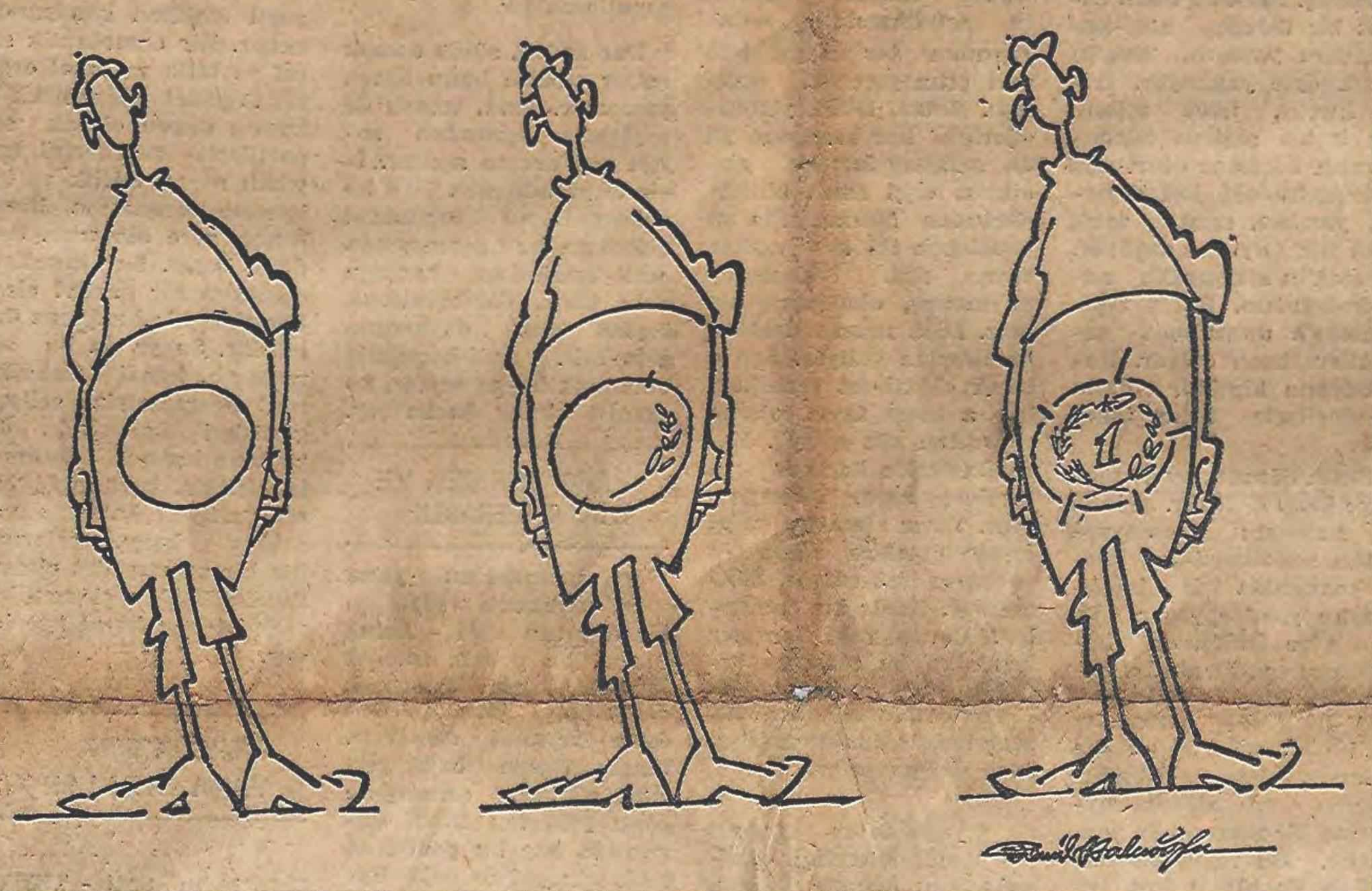

HABER MERKEZİ

Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasındaki görüşmeler dün Washington'da başlamıştır. Gelen ilk haberlere göre, Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen başkanlığındaki Türkiye heyeti ile IMF uzmanları arasındaki görüşmelerin ilk gününde olumlu bir hava izlenmiş ve IMF'nin, hemen hemen tüm koşullarını yerine getiren Türkiye'ye «yeşil ışık» yaktığı ve ilk ağızda 65 milyon dolar civarında kredi verileceği belli olmuştur.

Görüşmelerin ilk gününde kesinleşen 65 milyon dolarlık kredinin, «telâfi edici finansman kolaylığı» adı altında açılan ekonomik kaynağın bir bölümü olduğu, Türkiye'nin yarınki görüşmelerde bu yolla kullanabileceği toplam 130 milyon dolar civarındaki kredilerin ikinci bölümünü kullanmayı da talep edeceği bildirilmektedir.

Ancak Türkiye'nin bu kredilerden yararlanabilmesi için IMF ile «Stand-By» adı verilen bir anlaşma yapması gerekmektedir. Bu anlaşmanın, Washington'daki heyet tarafından ancak ön görüşmeleri yapılabilecek; ön görüşmeler de anlaşma halinde Türkiye'nin Bakan düzeyinde bir temsilcisi ile IMF ile temasa geçmesi gerekecektir.

Böyle bir temasın ABD'de bulunan Türkiye heyetinin ön görüşme ve anlaşmasından sonra önümüzdeki günlerde kurulacağı ve Stand-By anlaşmasının önümüzdeki günlerde imzalanacağı gelen haberler arasındadır.

«Bekleme» anlaşması ola-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

DEMİR - ÇELİK ÜRÜNLERİNE YUZDE 40 ZAM YAPILDI

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, DEMİR VE ÇELİK ÜRÜNLERİNİN SATIŞINI 3 GÜN DURDURDU

KÂĞIT FİYATLARINA DA ZAM YAPILACAĞI BİLDİRİLDİ

HABER MERKEZİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı demir ve çelik ürünlerinin satışının 3 gün durdurulduğunu açıklarken, Bakanlar Kurulu'nun bu ürünlere zam yaptığına ilişkin kararı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. THA'nın haberine göre, demir, çelik ürünlerine yapılacak zam oranı yüzde 40'dır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğinde, pik demir, kütük, uzun hadde mamulleri ve yassı hadde mamullerinin satışlarının durdurulduğu ve daha önce satılmış olup, alıcıya gönderilmemiş demirlerin teslim ve nakli yasaklanmıştır. Tebliğ'de, demir ve çelik üretimi ve ticaretiyle uğraşan tüm ticarethanelerin 6 Mart 1978 günü saat 07.30'dan 8 Mart 1978 günü saat 18.00'e kadar ellerinde bulundurdukları stok miktarlarını gösterir beyannameleri bağlı oldukları vergi dairelerine vermeleri ve bu süre içinde satış yapmalarının yasaklandığı bildirilmiştir.

DEMİR VE ÇELİĞE ZAM YAPILDI

Öte yandan önceki günkü Bakanlar Kurulu toplantısında demir ve çelik ürünlerine zam yapılması kararlaştırılmıştır. Dün yayınlanan Resmi Gazete'de yeralan kararda demir ve çelik ürünlerine yapılan zam oranları ve yeni demir çelik ürünleri fiyatları belirtilmemiştir.

Bakanlar Kurulu kararında da, demir ve çelik alımı, satım ve depolama işleri ile uğraşan özel ve tüzel kişilerin ellerinde bulunan stokları gösterir beyannamelerini eski maliyet fiyatları ve Bakanlar Kurulunca saptanan yeni fiyatları da gösterir şekilde 3 gün içinde bağlı bulundukları vergi dairelerine bildirmeleri gerektiği belirtilmiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Ecevit, Haig'in ABD ile ilişkilerde yardımcı olacağını açıkladı

ANKARA, (İSTA)

Başbakan **Bülent Ecevit** Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı **Alexsandr Haig** ile Türkiye'yi ilgilendiren sorunlar hakkında görüşeceğini belirterek **«Sayın General Haig Türkiye'nin sorunlarını yakından bilen bir askerdir»** demiştir.

Başbakan Haig'in kendisini ziyareti sırasında yaptığı konuşmada Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanını Türkiye'de görmekten mutluluk duyduğunu ifade etmiş ve şunları söylemiştir:

«Kendilerinin bugün Genelkurmay Başkanlığındaki devir teslim töreninde bulunmuş olmaları da ayrıca mutluluk verdi. General Haig

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Işık, yedeksubaylık süresinin indirileceğini söyledi

ANKARA (İSTA)

Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık** askerliğini yedeksubay olarak yapacakların oluşturduğu birikimin kalıcı ve köklü önlemlerle giderileceğini söylemiş «Bunu yaparken kabil ölçüde askerlik süresini azaltmaktan çekinmeyeceğiz» demiştir.

Işık askerliğini yedek subay olarak yapacakların oluşturduğu birikimin önlenmesi için geçici bir karar alınmayacağını askerlik hizmetinin gençlerin

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Kenan Evren Genelkurmay Başkanı oldu

ANKARA (İSTA)

Genelkurmay Başkanı Semih Sancar dün görev süresinin sona ermesi dolayısıyla düzenlenen bir törenle görevi Kara Kuvvetleri Komutanı Kenan Evren'e devretmiştir. Genelkurmay Başkanlığı görevini Semih Sancar'dan alan Kara Kuvvetleri Komutanı Kenan Evren törende yaptığı konuş-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

FAŞİSTLERİN TELAŞI AZGINLIĞA DÖNÜŞTÜ

İstanbul Üniversitesi'nde faşist işgali kıran öğrencilere dün de saldırı düzenlendi. İstanbul Ülkü Ocakları eski Başkanı Mehmet Gül gözaltına alındı.

BAŞKENT'TE FAŞİSTLER MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI YURDUNA SALDIRDI, BİR BEKÇİ İLE 3 ÖĞRENCİ YARALANDI

İZMİR'DE ÇIKAN OLAYDA 3 KİŞİ BIÇAKLA YARALANDI

ERZURUM'DA ÇIKAN OLAYLARDA 2'Sİ AĞIR 9 ÖĞRENCİ YARALANDI

İTÜ'YE YAPILAN FAŞİST SALDIRI SIRASINDA ELİNDE BOMBA PATLAYAN BİR KİŞİNİN PARMAKLARI KOPTU

FAŞİSTLER İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNDE OLAY ÇIKARDI. ÜLKÜ OCAKLARI ESKİ BAŞKANI MEHMET GÜL TUTUKLANDI

KADIKÖY EMNİYET AMİRLİĞİNE, KADIKÖY VE GALATASARAY MÜHENDİSLİĞE, ŞİŞLİ SİYASAL BİLİMLERE, ANADOLUHİSARI GENÇLİK VE SPOR AKADEMİSİNE BOMBA ATILDI, BİTLİS YURDU KURŞUNLANDI

ANKARA'DA FAŞİSTLER İŞÇİLERİ KURŞUNLADI, BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

HABERİ 4. SAYFADA

Katsayının artmasına karşın küçük memurların maaşı azaldı

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER) Genel Sekreteri **Nizamettin Barış** dün yaptığı açıklamada katsayı sisteminin tamamiyle anlamsızlaştığını belirtmiş memurların değil egemen sınıfların yararına işletildiğini söylemiştir.

Katsayının 14'e çıkması sonucu 10 ile birinci dereceler arasındaki evli ve iki çocuklu memurlar için net artışın 286-607 lira arasında olduğunu bildiren Barış, 12 ile 15 derecelerde çalışan memurların maaşlarında da 41.60 ve 59.80 lira düşüş olduğunu öne sürmüştür.

Barış, memurlar için kesin çözümün grevli toplusözleşmeli sendikal haklar ile sağlanacağını belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Narin: "Devalüasyonun oranı yüksek tutulmuştur,,

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin, devalüasyonun küçük-orta sermaye sahipleri ile emekçi kitleler üzerinde doğurduğu hoşnutsuzluğu paylaşır görünen «politik» bir demeç vermiş, devalüasyonun Türkiye'deki sosyal dengeyi daha da bozacağından endişe ettiğini ve oranın yüksek tutulduğunu belirterek a-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Tariş'te faşistlere ait belgeler bulundu

İZMİR, (A.A.)

Tariş'in Çelik İplik Fabrikasında çalışan işçilerin kendi aralarında **«Oymak»** ve **«Oba»** şeklinde örgütlendikleri, eylemlerini bu şekilde sürdürdükleri saptanmıştır.

Polis tarafından önceki gün yapılan aramada ele geçen bazı gizli belgelere, Karşıyaka Savcılığı el koymuş, soruşturmaya başlamıştır.

Emniyet Genel Müdürü **Gürbüz Atabek**'in emri ile yapılan aramalarda ele geçen

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Dünya Kadınlar Günü törenlerle kutlanıyor.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamaları sürüyor

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Kadınlar Derneği'nin ülkemizde kutladığı 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlama programı çerçevesinde İKD Kartal Şubesinin düzenlediği **«Analar, Bacılar İçin Kına Gecesi»** dün Kartal'da Belediye Sineması'nda yapılmıştır. Çoğunluğunu kadınlar ve çocukların oluşturduğu kalabalık bir kitlenin izlediği gecede Sümeyra Çakır, Folklor ve Koro'dan çeşitli türkü, halk oyunları ve marşlar izlenmiş 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü önemi üzerinde durulmuş, kadının eşitsizliğe ve haksızlığa karşı sınıfsal mücadelesinin dünya barışı savaşımından ayrılmaz olduğu vurgulanmıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 9'da)

Ersoy, referandum yasalaşacak, dedi

- **ÇALIŞMA BAKANI, REFERANDUMUN İRADE BEYANI İLE KARIŞTIRILMAMASINI İSTEDİ**
- **İRADE BEYANININ REFERANDUM YASASI ÇIKANA KADAR UYGULANACAĞ AÇIKLANDI**

ANKARA (İSTA)

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy işyerinde yetkili sendikanın belirlenmesi konusuyla ilgili yaptığı açıklamada irade beyanı uygulamasının kesinlikle referandumla karıştırılmaması gerektiğini belirtmiş, bu uygulamanın referandumun yasallaşmasına dek süreceğini söylemiştir.

Ersoy, açıklamasında Bölge Çalışma Müdürlüklerine verilen fiş ve defterlerde çeşitli hileler yapıldığını hatırlatmış şunları söylemiştir:

«275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'na göre, bir işyerinde birden fazla örgütlü sendika varsa, bunlardan işyerinde çalışan işçilerin **yarısından fazlasına ve ay**nı zamanda en çok işçiye üye olarak sahip bulunan sendikanın, topluiş sözleşmesi yapmaya yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

274 Sayılı Sendikalar Kanunu ise, sendika üyeliğinin, üye giriş fişi veya üye kayıt defteri ile kanıt-

(Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

"İsdemir'de işçilere baskı yapıldı,,

ADANA (THA)

İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında yetkili sendikayı saptamak amacıyla yapılan irade beyanı uygulaması sırasın-

(Devamı Sa. 7. Sü. 9'da)

Ankara'lı öğretmenlerde Bakan Uğur'a 4 bin imzalı dilekçe verdi

ANKARA (İSTA)

İstanbul'dan sonra Ankara'da da **Avni Aytan, Cemal Aslan, Hasan Kapıcı, Nevzat Yılmaz, İbrahim Zengin, Kemal Alıcı, Tahir Yardımcı, Seraceddin Şimşek, Mehmet Aydın** ve **Haşim Kanar** adlı öğretmenlerden oluşan bir komisyon ek ders ücretleri konusunda açılan kampanya sonucu toplanan 4 bin imzayı Milli Eğitim Bakanı'na vermişler gerekli işlemlerin yapılmasını istemişlerdir. Öğretmenler verdikleri dilekçede ilk ve orta öğretimde haftada 15 saatin üzerinde okutulan derslerin ücretli sayılması gerektiğini belirtmişler, ilk-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Ortaokul ve liselerde öğrenim, faşist saldırılarla başladı

HABER MERKEZİ

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı orta dereceli okullarda gecikmeli olarak başlayan ikinci yarı öğrenim dönemi dün başlarken faşistlerin silahlı ve bombalı saldırıları devam etmiştir. İstanbul'da Maltepe Lisesi'ne patlayıcı madde atılmış, Ankara'da Atatürk Lisesi'ne gelen öğrencilere faşistler saldırmıştır. Öte yandan dün bir açıklama yapan İLD Başkanı Ahmet Özbek, orta dereceli okullarda alınan önlemlerin yetersiz olduğunu söyle-

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

özlem özgür

Ödemeler dengesi sorunu

Son yapılan yüzde 30 oranındaki devalüasyonun ardından, IMF'yle görüşmek üzere bir Türk heyeti ABD'ye uçtu. Bu yazı kaleme alındığı an, IMF'yle görüşmeler henüz sonuçlanmamış ve alışılmış deyimiyle «iyi niyet mektubu» henüz imzalanmamıştı...

Görünen odur ki, IMF'yle sürdürülen görüşmelerde ciddi bir uyuşmazlık çıkmayacak ve IMF açacağı bir kredi ile Türkiye'nin istediği «yeşil ışığı» yakacaktır. Ve ardından, Ecevit Hükümeti, emperyalist-kapitalist dünyanın finans kurumlarından 1.5-2 milyal dolar büyüklüğünde dış borç alabilecektir.

Türkiye'nin ödemeler dengesi, yılda yaklaşık 2,5 milyar dolar dolayında açık vermektedir. Demek ki, verilen pek çok ödün karşılığı, çok iyimser bir olasılıkla elde edilebilecek dış borç, Türkiye'nin bir yıllık ödemeler dengesi açığını bile karşılamaya yetmeyecektir. Diyelim ki, yetti... Bu ne anlama gelmektedir? Türkiye kapitalizmi, döviz sorununu, 1978 yılı sonuna kadar ertelemiş ve ekonomi bir yıl sürecek göreli bir rahatlama dönemine girecektir...

Peki, bir yıl sonra ne olacak? Ecevit Hükümeti'nin mantığına göre, son alınan ekonomik önlemlerle, 1979 başında Türkiye ekonomisi bu sorunu aşmış, yani ödemeler dengesi açığı ya ortadan kaldırılmış ya da en azından oldukça küçük bir düzeye indirilmiş olacak...

Nedir, konuya ilişkin son alınan ekonomik önlemler? Bunlardan ilki, son yapılan yüzde 30 oranındaki devalüasyondur. Yapılan bu devalüasyonla umulmaktadır ki, Türkiye'nin ihracatı artacak ve ithalat büyüklükleri de gerileyecektir. Ve böylece, Türkiye'nin dış ticaret açıkları küçük bir noktaya indirilecek, aradaki olumsuz fark da işçi dövizi gelirleriyle karşılanabilecektir...

Alınan ekonomik önlemlerden ikincisi de, deyim yerindeyse, «polisiye» nitelikte olanlardır. Sözgelimi, dış gezilerin sınırlandırılması... Konumuz bu olmamakla birlikte, Anayasa'nın açık hükmüne karşın, «seyahat özgürlüklerinin» bu denli sınırlandırılması, hukuk ve özgürlük anlayışı açısından oldukça düşündürücüdür....

Ecevit Hükümeti'nin son aldığı önlemlerle, dış ödemeler dengesi sorununu çözümleyebileceğini sanması, kanımca iyimserlikten de öteye saflıktır. İlk kez, devalüasyon sonucu, Türkiye'nin ithalatının önemli oranda gerileme, ihracatının artması ve buna koşut olarak da dış ticaret açıklarının geriletilmesi olanaklı değildir. Çünkü, Türkiye'nin ihracatını geliştiremeyişi, tümüyle üretimin ve ihraç ürünlerinin yapısından kaynaklanmaktadır.

Türkiye'nin ihraç ürünlerinin tümüne yakınını, geleneksel tarımsal ürünlerle tarımsal kaynaklı ürünler oluşturmaktadır. Kısa dönemde de, bu ürünlerin üretimini büyük oranda artırmak, kolaylıkla üstesinden gelinebilecek bir iş değildir. O kadar ki, bu ürünlerin üretim artışı, iç talepteki artışı bile karşılayamamaktadır. Demek ki, önümüzdeki yıllarda, nicelik açısından bu ürünlerin ihracatında bir gelişme değil, tam tersine bir gerileme beklemek, daha gerekçi bir yaklaşım olacaktır.

İthalat büyüklüklerinin sınırlandırılmasına gelince. Türkiye'nin ithalat büyüklüklerinin yaklaşık yüzde 97'sini aramalı, yatırım malı ve hammaddeler oluşturmaktadır. İmalat sanayiinde yılda yaklaşık yüzde 10 büyüme nedeniyle, Türkiye'nin bu ürünlere ödediği para, yani ithalat büyüklükleri, yıldan yıla da hızla artmaktadır. Bu yıl daha da artması için, ortada çok haklı bir neden daha var: Son yapılan yüzde 30 oranındaki devalüasyon...

Tüm bunlara karşın, ithalat büyüklükleri geriletilemez mi? Geriletilebilir... Ama, ne pahasına? Üretim, yatırım ve kalkınma hızı büyüklükleri geriletilerek... Ne var ki, böylesine bir uygulama, bir dize ağır bunalımı birlikte getirecek, işsizlik, kıtlık ve pahalılık ciddi boyutlara ulaşacaktır...

Demek ki, dış ticaret açıklarını ve buna koşul olarak da ödemeler dengesi açıklarını ortadan kaldırmanın yolu, ne devalüasyondur ve ne de alınan polisiye önlemlerdir. Ödemeler dengesi açıklarına gerçekçi bir çözüm, onu kaynaklandığı noktada kurutmaktır. Türkiye'nin dış ticaret açıkları da, sanayileşme politikasından ve buna koşut olarak imalat sanayiinin yapısından kaynaklanmaktadır.

Türkiye imalat sanayii, yabancı sermaye ve montajcılık uygulamaları sonucu, girdi yoluyla dışarıya bağımlı kılınmıştır. Küçük ölçek ve geri teknoloji ile çalışan imalat sanayii, dünya ölçülerine göre 2-3 kez daha pahalıya mal üretmektedir. Açıkçası, Türkiye imalat sanayii, bir yanıyla döviz yiyen bir dev iken, öbür yanıyla da yüksek fiyat ve yüksek tekel kârlarıyla halkın sırtına ağır bir yüktür... Ve bu nedenlede, Türkiye'nin imalat sanayi ürünlerini yurt dışına satabilmesi olanaklı değildir.

Sorun, dış ödemeler dengesi sorununa kalıcı bir çözüm bulmanın yolu da, hiç kuşku yok, sanayiinin yapısını değiştirmekten, onu dışa bağımlılıktan kurtarmaktan, yabancı sermaye ve montajcılık uygulamalarına son vermekten geçmektedir... Tüm bunları yapabilmek için de, iç ve dış ekonomik ilişkilerde köklü değişiklikler yapmak gerekmektedir... Ulusal sanayii kurabilmek için, herşeyden önce, çokuluslu tekellerin, onların yerli işbirlikçilerinin ekonomik ve politik egemenliğine son vermek emperyalist-kapitalist sistemin askeri, mali ve ekonomik örgütlerinden çıkmak gerekmektedir...

ANTİ-KOMÜNİST SALDIRI VE DİSK

Nedim AKAT

DİSK'İ KARIŞTIRMAYA YELTENEN KIŞKIRTICILAR DA, BU ÖRGÜTÜ ANTİ-KOMÜNİZME ÇEKMEK İÇİN, ÇABALARINI ANTİ-TKP'CİLİK NOKTASINDA ODAKLAŞTIRIYORLAR. DİSK'İN İLKELERİ SENDİKA - PARTİ İLİŞKİLERİ KONUSUNDA NETTİR. BİR DEMOKRATİK SINIF VE KİTLE SENDİKAL ÖRGÜTÜ, ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYGUN OLARAK, SOL PARTİLERLE İLİŞKİLERİNİ KARŞILIKLI SAYGI, EŞİTLİK VE İÇİŞLERİNE KARIŞMAMA KURALLARINA GÖRE DÜZENLER

Çok değerli bir söz vardır: «Gerçek, devrimcidir» Türkiye'nin somut gerçekliği, her an bu söze hak kazandırıyor. Bu dediğimiz öylesine geçerli bir olgu ki, «hakiki bira, hakiki banka» gibi reklâm spotlarına bile yansıyor. Gerçek son yıllarda çok yol katetti, katediyor. Kavramlar yerine oturdukça, neyin ne olup ne olmadığı anlaşıldıkça telâşa kapılanlar, daha da hırçınlaşıyor. Çünkü gerçek ve devrim içiçe. Gerçek yol aldıkça devrimci savaşım da yol alıyor, devrimci savaşım ilerledikçe gerçek de ilerliyor. Kafa karıştırıcılar, demagoji ustaları, provokasyon uzmanları bir bir köşeye sıkışıyor. Sırıtan çelişkileri en sığ mantık bile yüzlerine vuruyor. Bu, özellikle anti-komünizm görevlilerini, gerçeğin acımasız pençesine en çarpıcı bir biçimde teslim ediyor.

KÖŞEYE SIKIŞAN «UZMAN»

Köşeye sıkışanlar arasında, en tipik örneklerden biri Refik Sönmezsoy. Tercüman gazetesinde, işçi sorunları «uzmanı» olarak görevlendirilmiş. Eskiden daha rahat bir üslupla anti-komünizm yapardı. Bugün artık öyle yapmıyor. İyice hırçın, iyice telâşlı. Ve hatta şaşkın. Sütunlarının köşesine oturttuğu fotoğrafındaki bakışlarıyla, yazıları, sanki artık tam bir uyum sağlıyor. Gerçek'in sıkıştırdığı anti-komünizm, Refik Sönmezsoy'a unutulmaz çelişkiler ihsan ediyor. Koleksiyonu kimbilir daha ne incilerle dolup taşacak.

Refik Sönmezsoy sermayeye karşı değildir. Ama işçi haklarını sermayeye satan sendikacılara karşı, mangalda kül bırakmayan yazılar yazar. Ve ona göre DİSK, en büyük sarı sendikadır. «Devrimbaz» diye nitelendirdiği DİSK'in, sözümona kirli çamaşırlarını ortaya dökmek için, «Alınteri Taciri» adı altında uydurma bir roman bile yazmıştır. Bu romanda Abdullah Baştürk'ü imâ eden bir roman-kişisine de yervermiştir. Romanında, bu kişiyi, işçilerin parasını dolandıran, hatta din düşmanı «aşırı sol» bir CHP'li olarak çizer. Gelgelelim Refik Sönmezsoy. DİSK'in 6. Genel Kurulu sırasında hararetle BAŞTÜRK'ü desteklemiştir.

Genel Kurul'da çoğunluğu alan Baştürk ve ekibi, DİSK yönetimine seçildi. Ancak Sönmezsoy bir türlü huzura kavuşamadı. Çünkü Baştürk'e kendince birtakım görevler yüklemişti: Baştürk kumanda köprüsüne gelince, konfederasyonun «Marksist sendikacılıktan uzaklaşmasını sağlayacaktı. Yeni Genel Başkan, DİSK'in sendikacılık anlayışından bir adım bile geri gitmeyeceğini açıkladı. Hatta, DİSK yöneticilerinin her konuşma ya da açıklamalarında - andıkları «işçi sınıfı bilimi» sözünden Marksizm'in anlaşıldığını iki kez açıkça beyan etti. Sönmezsoy duymamış, okumamış olamaz. Hâlâ ısrarla Baştürk'ün üzerine gidiyor. Son olarak «Marksist sendikacılık»a karşı tavır «alamayışı»ndan söz ediyor. Yani Baştürk'e karşı tavır alacakmış ama, alamıyormuş. Tavır almasını engelleyen birtakım etkenlerin varlığını imâ ediyor. Sönmezsoy. Nedir bu etkenler? Cevap yok. Cevapsız bırakılan bu sorunun ardında, gizli servis ajanları en adi provokasyon malzemelerini kullanmaktan geri durmuyorlar.

Baştürk'ün düşürülmek istendiği provokasyon, özünde DİSK'e yöneliktir. Örgütün Genel Başkanı'ndan «Marksist sendikacılık»a karşı tavır almasını, «Komünist çizgi»den ayrılmasını, neredeyse şantaj yoluyla, ısrarla isteyenlerin esas amacı nedir? DİSK'e karşı en azgın anti-komünist saldırılar, 5 inci Genel Kurul ile 6 ncı Genel Kurul arasında olmuştur. DİSK'in «komünist bir çizgide» ilerlediğinin delilleri olarak da 1 Mayıs gösterileri, DGM'ye karşı direniş, etkin kitle eylemleri, antifaşist, anti-emperyalist anti-tekel cephe girişimleri gösterilmiştir. Bugün Baştürk'ü anti-komünizme çekmeye çalışanların esas hedefi, DİSK'i kararlı sınıf savaşımlarından soyutlamaktır.

Dar kafalı, sözde demokratlar elbette bunu kavrayamazlar. Ama, tutarlı demokratlar açısından sorun son derece açıktır. İçinde yaşadığımız ülke koşullarında ve toplumsal gelişimin bu aşamasında anti-komünizm karşısındaki tavır, demokratlığın ölçüsü olma durumuna gelmiştir. anti-komünist olmamak başka şeydir, komünist olmak başka şey.

PRİM VERMEK VE ÖDÜN VERMEK

Demokrasiden yana olduğunu söyleyen bir örgütün anti-komünizme, bu politik ırkçılık biçimine prim vermesi, demokrasi savaşımından ödün vermesi demektir. Emperyalizme bağlı gericilik güçleri, sermayeye karşı yükselen DİSK duvarında işte bu gediği açmak için yoğun çaba harcamaktadırlar. DİSK'i hadım etmek isteyen provokasyon mihraklarının taktiği bu kadar açıktır.

Ancak DİSK'in tabanında kök salan demokrasi anlayışını sökmek, artık ulusal bir sorun haline gelen 141-142 maddelerin kaldırılması istemini ortadan kaldırmak kolay değildir. Öte yandan komünizm üzerine, sosyalist sistem hakkında yıllardır sürdürülen ilkel spekülasyonlar, genel olarak etkisizleşmektedir. Bu gelişimin bilincinde olan Sönmezsoy'giller, anti-komünizmi bugün anti-TKP'cilik biçimine sokmuş bulunuyorlar. TKP illegal bir örgüt. Serbestçe çalışması yasalarla yasaklanmış. Bu partinin, serbestlik olanaklarından yararlanarak, kendi görüşlerini yayması yasakken, günde yüzbinlerce basan gazetelerde, onun hakkında her şeyi söylemek serbest. Gerici-faşist kalemşörler, komünizmi anarşizm gibi göstermek, ülkede faşistlerin tırmandığı anarşiden TKP'yi sorumlu ilan etmek için durmadan mürekkep tüketiyorlar. Sönmezsoy, 22 Şubatta yayınlanan iki sütun yazısında, 16 kez TKP 13 kez komünist sözcüklerini kullanmış.

DİSK'i karıştırmaya yeltenen kışkırtıcılar da, bu örgütü anti-komünizme çekmek için, çabalarını anti TKP'cilik noktasında odaklaştırıyorlar. DİSK'in ilkeleri, sendika-parti ilişkileri konusunda nettir. Bir demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü, örgütsel bağımsızlık ilkesine uygun olarak sol partilerle ilişkilerini karşılıklı saygı, eşitlik ve içişlerine karışmama kurallarına göre düzenler. Sendikal örgüt, bu kuralları çiğneyen bir partiyi eleştirmekte hiç kuşkusuz özgürdür. Şu ya da bu sol partinin, kendi (sendikanın) programıyla çelişen görüşleri karşısında da kayıtsız kalmaz. Bununla birlikte, herhangi bir sol partiye karşı genel saldırı kampanyalarına hiç bir zaman alet olmaz. Bugün DİSK'e çiğnendirilmek istenen kural işte budur.

GERÇEK'TEN YANA OLANLAR

DİSK'in anti-TKP'cilik saldırısına alet edilmesi, anti-komünist akımın daraltılmış hedeflerindendir. «Anti-TKP'ciliğe katılmayan herkes TKP'lidir» oyununa gelinmemelidir. Anti-TKP'cilik, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini kaçınılmaz olarak zedeler, anti-komünizme kapıyı aralar, 141-142. maddelerin kaldırılması istemini rafa kaldırmaya kadar varır; Demokrasi savaşımını sakatlamaya, sınıf savaşımından yan çizmeye kadar sürükler.. Bu diyalektik bütünlüğü ortaya koyan biz değil, işçi sınıfının bilimidir. İşçi sınıfı biliminin işaret ettiği tuzaklara düşmemek, işçi sınıfı biliminden yana olanların görevidir.

Bu ince (!) tuzakları hazırlayanların kendi savlarındaki iç tutarsızlık da yukarıda söylediklerimize, fazladan kanıt olarak gösterilebilir. Örneğin Sönmezsoy, sendikaların politikaya karışmasına, partilerin de sendikalara el atmasına karşı yazılar yazmıştır. Bu konuda, anarşinin kaynaklarından biri olarak suçladığı CHP'yi de eleştirmiştir. Ama bugün, «demokratik sol çizgiyi sol'a açılmada kesin sınır tanıyan CHP'nin kurmayları»ndan «DİSK'teki komünist tırmanmaya kesinlikle son vermelerini» istemektedir. İşte anti-komünizmin tutarsızlığı, insanı, çelişkiden çelişkiye sürükler. Gözü anti-komünizmin daraltılmış hedefinden başka şey görmeyen kırmızı görmüş kafasız boğa gibi (DİSK'in 11 inci yıl kutlama şölenindeki görevlilere «Maden-İş'in kızıl gömlekli takımı» diyor.) saldıranların bu çelişkileri daha da fazlalaşacak. İlkellikleri içinde giderek daha da gülünçleşecekler. Ancak anti-komünizmi küçümsememek, saldırıyı ciddiye almak gerekiyor. Demokratlık görevlerinden biri de bu. Yol alan Gerçek'ten yana olanlar başka türlü yapamaz.

YORUM **oya baydar**

"Tarafsızlık,, dedikleri

Bu günlerde yine «tarafsızlık» sözü sık sık geçmeye başladı. Demirel son basın toplantısında Hükümeti partizanlıkla suçlarken, özellikle TRT Genel müdürlüğüne Danıştay kararı uygulanarak İsmail Cem'in getirilmesi konusuna değindi ve «tarafsız» TRT'ye «tarafsız» müdür dedi. Cumhurbaşkanı da, İsmail Cem'in UNESCO'ye atanması kararnamesini geri döndürürken, söz konusu kişinin son zamanlarda bazı gazetelerde yazı yazarak «tarafsızlığını» yitirdiğini ileri sürdü ve Cem'in «tarafsız olmaması»nı kararnameyi onaylamamasının gerekçesi olarak gösterdi.

Bu sütunlarda vurguyla belirtmişizdir: Sömürünün, adaletsizliğin sürüp gittiği, ezenle ezilenin, yoksulla karun misali zenginlerin birarada olduğu sınıflı toplumda «tarafsızlık» diye birşey yoktur. Bu türden toplumlarda tarafsızlık, isteği, hiçbir zaman işçi sınıfından, emekçi sınıflardan, ezilenlerden, yoksullardan ve onların sözcülerinden gelmez. Çünkü onlar, sınıflı toplumda «tarafsız» olmanın «sermayeden yana taraf olmak» anlamına geldiğini kendi yaşam ve deneyleriyle bilirler. Sınıflı toplumda tarafsız olmak, sınıflar dışı olmak gibi birşeydir ki, bunun mümkün olmadığını, sadece bir yutturmaca olduğunu artık ilkokul çocukları bile anlamıştır.

Örneğin bir yazar, gazetemizde yazı yazdığı için tarafsızlığını neden yitirmiş olsun. Bu mantığa göre: gazetemiz taraftır da ondan. Peki gazetemiz neyin tarafıdır, hangi taraftır? Açık ve basit: İşçi sınıfından, emekçi kitlelerden, ezilenlerden, yoksun halktan yana taraftır. Bunun dışında, demokrat olmak ve anti-faşist olmak asgari çizgisinde, gazetemizde her siyasal eğilim ve idolojide yazara yer vardır, olmuştur. Şimdi bu durumda, siz gazetemiz veya benzer bir yayın organında yazı yazdığı için kişiyi «tarafsızlığını yitirmek»le suçlarsanız, o zaman özünde, «işçilerden, emekçilerden sömürülerden yana taraf olmak tarafsızlıkla bağdaşmaz» demiş olursunuz ki, ortada kalmamayacağına, göre bunun aksi sermayeden, patrondan, sömürüden yana taraf olmaktır... İstenen bu mudur kişide?..

Demirel ise yine aynı tarafsızlık gerekçesini ileri sürerek, Cem'in atanmasıyla TRT'ye «taraflı müdür» getirildiğini söylüyor. Neyin tarafı, neden yana taraf diye soruyoruz yine. Faşizme karşı demokrasiden yana olmak mı taraflılık? Kendileriyle aynı çizgide olmamak mı taraflılık? Peki daha önce kendi atadıkları TRT Genel Müdürleri «tarafsız» mıydılar. Bu soruya Demirel'in bile «evet tarafsızdılar» cevabını verebileceğini sanmıyoruz.

Aslında işin özü, tarafsızlık kavramı ve sözcüğü üzerinde Türkiye'de büyük bir bulanıklık yaratılmış olmasıdır. «Tarafsızlık» sanki iyi birşey, istenir birşey, şerefli birşeymişcesine övülür. Tarafsız hakemleri tarafsız jürileri, tarafsız kişileri her nedense pek sever toplumumuz. Oysa sınıflı toplumda bunların hiç biri tarafsız değil, sonuna kadar taraflıdırlar. Üstelik de sınıflı toplumda, işçi sınıfından emekçi sınıftan yana olanlar hiç bir zaman tarafsızlıklarıyla övünmediklerine göre, tarafsızlıkla övünenler olsa olsa sermayeden sömürüden yana taraf olanlardır.

Hakkımızda verilen geçici hükümler ne olursa olsun, gelecekte çocuklarımız ve torunlarımız taraflı olmamızla, sonuna kadar taraflı olmamızla, sömürülenden yana, işçi sınıfından yana taraflı olmamızla övüneceklerdir.

---

bilim teknik

Yedinci kıta: Antartika

★ SIFIRIN ALTINDA 87 DERECEYİ DÜŞÜNEBİLİR MİSİNİZ?

★ BUZ, KAR FIRTINASI VE PENGUENLERİN ÜLKESİNDE HİÇ RUTUBET YOK

Dünyamızla aynı gezegen küresi üzerinde bulunmasına rağmen, dünyanın dip tarafını kaplayan Antartika kıtası bilim adamı olmayan kimselerin kolaylıkla anlayabileceği bir kara parçası değildir. Sanki dünyamızın bir bölgesi değil de, tamamen ayrı bir gezegende, dünyamızın meskûn kısımları ile ay arasındaki bir yerde, uzayın başka bir parçası gibi farz edecek olursak, belki Antartika'yı daha kolay anlamamız mümkün olabilir.

Dünyanın diğer bölgelerinden buraya yılın altı ayında ve hatta genellikle daha uzun süre ulaşım imkânı yoktur, ve zaten ulaşımın mümkün olduğu mevsimde dahi hedefe varabilmek ancak özel seferlerin gerektirdiği özel çabalar ve tedbirlerle kabil olmaktadır. Koskoca kıt'anın «yerlisi» diye bir insan topluluğu, hatta bugün dahi devamlı burada yaşayan ahalisi yoktur. Bütün sakinleri geçici olarak gelenler; bir kaç günlüğüne, bir kaç haftalığına veya aylığına, en fazlası bir haydi haydi iki sene için gelen araştırmacılardır. Kıt'anın bütün tarihi boyunca burada doğmuş bir tek insan mevcut değil.

İnsanoğlunun alışageldiği konulardaki tecrübelerinin çoğu bu yedinci kıt'ayı anlayabilmemizde pek işe yaramıyor. Meselâ, sıfırın altında 32 derece soğuğa güçlükle dayanabilen kimse için —87 dereceyi düşünmek bile imkânsızdır. Yarı - tropik iklimli ülkelerin saatte 100 kilometreyi ancak bulan hızda bir kasırgadan ödü kopan insan için soluk kesici, kan dondurucu bir soğukta, saatte 320 kilometrelik bir rüzgâr düşünmek herhalde en çılgınca rüyalara bile sığmayacak birşey olsa gerek. Sonra yine meselâ dünyanın herhangi bir yerinde birikebilecek kar ve buzun miktarını kişilerin sınırlı ölçü kavramları çerçevesine sığdırmak mümkün değildir.

Şu açıdan bakalım konuya: Alaska, Kanada, Sibirya ve dünyamızın bütün meşhur kayak merkezlerinde bulunan kar ve buzları toplasak dünyanın toplam kar ve buzunun hepsi hepsi yüzde beşi kadar bir hacım elde ederiz. Geri kalan yüzde doksanbeşi ise Antartika'dadır. Buz burada dünyanın en yüksek binasının, Chicago daki 110 katlı Sears mağazası merkez binasının dokuz katına eşit bir yükseklikte yığılıdır. Bu kıt'anın bütün kar ve buzunun tamamı birden eriyecek olsa dünyanın bütün okyanuslarının su seviyesi 60 ilâ 75 metre yükselirdi.

Böyle bir durumda New York şehrinin meşhur hürriyet heykeli burnuna kadar sulara gömülür. dünyanın en büyük 50 şehrinden 30'unu denizler kaplardı.

Dünyamızın dip kısmını kaplayan Antartika, tepe kısmındaki Arktika'dan çok farklı yapıdadır. Artrika bölgesi aslında sudan, yahut daha doğrusu buzdan oluşan çevresi kara şeridi ile kuşatılmış bir donmuş denizden ibarettir. Amerikan nükleer denizaltıları dünyanın tepe kısmını teşkil eden bu kütlenin altından bir baştan bir başa buz kütlesinin dibinden geçmişlerdir. Buna karşılık Antartika bir «kara» kıt'asıdır. Etrafı tamamen denizlerle kuşatılmış tam bir kara parçası. Asırlar boyunca üst üste biriken buz kütlesi, kıtanın yüzde 95'ini oluşturan muazzam bir buz örtüsü meydana getirmiştir. Halbuki, kar ve buz halindeki bu muazzam su birikimine rağmen Antartika adeta bir çöl, hemen hemen hiç rutubeti olmayan bir kıt'a gibidir.

İşte budur Antartika... Dünyanın yedi kıt'asının en yüksek, en esintili, en soğuk, en kurak ve de en ıssız olanıdır. İnsanoğlu bu yedi kıt'anın altısında ezelden beri yaşamaktadır. Halbuki yedinci kıt'ada insanın herhangi bir süre tutunabilmesi henüz bugün hayatta olan neslin hatırlayabileceği kadar yakın geçmişin olayları arasındadır.

İnsan varlığı Antartika'yı değiştirememiştir ama, Antartika'da hayat değişmiştir. Kıt'aya ilk çıkanların kaba saba, derme çatma kampları yerlerini birkaç modern binaya bu arada güney kutbu noktasında alüminyumdan yapılmış 5 katlı bir bina yüksekliğinde bir kubbeye terk etmiştir. Artık kadınlar da erkekler gibi Antartika'nın gediklileri arasında sayılmaktadır. Dünya yüzünde bir yer olsun da, turizm el atmasın, hiç olur mu! Nihayet o da oldu. Artık senenin en ılık aylarında birkaç turist ürke korka buraya da geliyor, dünyanın altı kıt'asından çekip topladıkları slayd koleksiyonlarına bu yedincisinin de renkli slaydlarını ilâve ediyor.

Kara üzerinde yaşayan, incelenebilecek pek az sayıda hayvan bulunur. Güney yarıküresinde bulunan 14 ayrı tür penguenden kara üzerinde yaşayan yalnız iki türe rastlanır Antarktika'da: Fraklı imparator pengueni ve daha ufak bir tür olan Adelie. Kıt'anın kıyı kesimlerinde buzlar üzerinde Weddel türü de dahil olmak üzere birkaç tür fok, penguenlerin kolonilerine yakın yerlerde yuva yapan ve penguen yumurtası ve yuvaları ile beslenen skua martısı, Kıt'anın diğer canlıları arasındadır. Kıt'anın sahilleri civarında başkaca da canlıya pek rastlanmaz. Karanın iç bölümlerinde ise hiçbir hayvan varlığı bulunmaz. İşin garibi, canlıdan bu derece yoksun olan bu kıt'ayı çevreleyen denizler dünyanın canlı varlık bakımından en zengin, küçük canlılarla dolu denizleridir.

Çeşitli bakımlardan Antartika bilim adamları için çekiciliğini korumaktadır. Bir defa kıt'a çok büyük çapta hâlâ doğal durumunu korumakta olduğundan, dünyamızın tabii halini kaybetmiş diğer bölgelerinin durumunu değerlendirmede bir kıstas, bir ölçü olarak kullanılabilmektedir. Antartika'nın tabi durumuna ilişkin incelemeler arasında dünyamızın bu ıssız köşesinin biyolojik hayat şartları, çevresel kirlenmenin canlılar ve atmosfer üzerindeki etkileri hakkında bilgiler derlenmiştir. Dünyamızın manyetik alan çemberinin dünyaya dönüş uçlarından biri olması ve bazı testler için kıtanın yekpare buz ve kayadan sağlam bir zemin teşkil etmesi bakımından da Antartika bazı belirli atmosferik olayların incelenmesi için ideal bir yerdir. Ayrıca, her ne sebeptense, burası dünyamızın depremsiz bölgelerinden biridir.

Diesel-Elektrojen Grubu Satın Alınacaktır

Yeni kurulacak Fabrikalarımızda kullanılmak üzere ihtiyacımız olan 9 adet diesel elektrojen grubu şartnamelerimiz esasları dahilinde satın alınacaktır.

İsteklilerin Ankara Mithatpaşa Caddesi No: 14 deki Genel Müdürlüğümüz ile İstanbul Beyoğlu İstiklâl Caddesi Odakule İşhanı Kat: 5 de mukim Alım Satım Müdürlüğümüz Veznelerinden TL. 100.— (Yüzlira) mukabilinde satınalabilecekleri sözkonusu malzemeye ait şartnamelerimiz esasları dahilinde düzenliyecekleri teklif mektuplarını engeç 22.3.1978 Çarşamba günü saat 16.30'a kadar Genel Müdürlüğümüz Muhaberat Müdürlüğünde olacak şekilde göndermeleri duyurulur.

Postada vuku bulabilecek gecikmelerden Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu olmayacaktır.

2490 sayılı kanuna tabi olmayan Şirketimiz ihaleyi yapıp yapmamakta, kısmen yapmakta veya sözkonusu malzemeyi dilediği firmadan almakta serbesttir.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
(Basın: 12373 — 276)

İstanbul Sular İdaresi Genel Müdürlüğünden 150 Ton Külçe Kurşun Satın Alınacaktır

İdaremiz ihtiyacı:

150 ton külçe kurşun kapalı teklif alınmak suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe ait muhammen bedel 7.500.000.—TL. teminatı 562,500.—TL.dir.

Şartnameler çalışma saatleri içinde bedelsiz olarak İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden temin edilebilir.

İhaleye girmek istiyenlerin kapalı tekliflerini muvakkat teminatlariyle birlikte en geç 13 Mart 1978 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Beyoğlu İstiklâl Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne verilmesi gerekmektedir.

İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir. (Basın 12346 — 272)

Faşistler Belçika'da toplandı

★ **HİTLER DÖNEMİNE ÖZLEM DUYULAN KONUŞMALAR YAPILIRKEN, DIŞARIDA HALK NAZİ VAHŞETİNİ KINADI**

ANTWERP (ANKA)

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden ve ABD'den Belçika'nın Antwerp kentine gelen 1000'den fazla faşist militan, bir tören düzenleyerek, Hitler'in Nazi ordularının «Avrupa'yı fethetmesi»ni anmışlardır.

Belçika'daki «Vlaams Militanten Orde» (Flaman Askeri Düzeni) adlı faşist örgüt tarafından düzenlenen toplantıya katılan çizmeli kara gömlekli, askeri rütbeler ve nişanlar taşıyan faşistlerin marşlar söyledikleri, Nazi selamı verdikleri ve çeşitli ulusal seksiyon temsilcilerinin konuşmalarını dinledikleri belirtilmektedir.

Bu arada Federal Alman faşistlerinin Başkanının, Flaman Askeri Düzeni Şefi Bert Ericksson'a, Nazi diktatörü Adolf Hitler'in «Kavgam» adlı kitabının bir nüshasını hediye ettiği bildirilmiştir.

Faşistlerin toplantısının düzenlediği salonun dışında ise halk, faşizm aleyhtarı gösteriler yapmış ve **«Yeni Auschwitz'ler yaratılmasına imkân vermeyeceğiz»** şeklinde bağırmıştır.

Bilindiği gibi, Auschwitz, Nazi Almanyasında ve savaşta işgal edilen ülkelerden toplanan milyonlarca yahudinin toplu olarak öldürüldükleri toplama kamplarının en ünlülerinden birinin adıdır. Ve halen **Nazi vahşetini** sergilemek üzere bir müze haline getirilmiş bulunmaktadır.

Federal Alman basın işçileri grevde

BONN (THA)

Matbaa işçilerinin ve gazete işverenlerinin karşılıklı olarak ilan ettikleri grev ve lokavtlar nedeniyle dün F. Almanya'da 100'den fazla gazete çıkmamıştır.

Basın işkolundaki anlaşmazlık, matbaalarda yeni teknolojinin uygulanmak istenmesi nedeniyle patlak vermiştir.

Elektronik, kompüterli dizgi sisteminin uygulanmak istenmesi, Matbaa İşçileri Birliği, işçileri işi bırakmaya çağırmıştı. Geçen ayın sonlarından başlayarak matbaalarda işi bırakma eylemleri yoğunlaşmıştı.

F. Alman kaynakları, grev ve lokavtların dün tirajı 15 milyona ulaşan 100'den fazla gazeteyi etkilediğini bildirmişlerdir.

KISA... KISA

CEZAYİR

Cezayir Devlet Başkanı Hayri Bumedyen, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a bir mesaj göndererek, Rodezya'da çoğunluk yönetimine geçilmesi için ırkçı Başbakan Ian Smith ile üç «ılımlı» siyah lider arasında imzalanan anlaşmayı kınamıştır. Cezayir Resmi Haber Ajansı APS'in verdiği habere göre, Cezayir Devlet Başkanı anlaşmanın «Afrika'nın Güneyinde iç savaş tohumları atmak amacıyla» imzalanmış olduğunu açıklamıştır.

MOSKOVA —

Moskova'ya Pravda Gazetesi, Sovyetler Birliği Hava Kuvvetleri Başkomutan Yardımcısı General Evgeny Gorbatuyk'un, uzun ve ciddi bir hastalıktan sonra 63 yaşında öldüğünü açıklamıştır.

HONG HONG —

Çin Halk Cumhuriyeti 5. Ulusal Halk Kongresi, Yeni Çin Haberler Ajansının **«Kollektif»** olarak bestelendiğini bildirdiği yeni bir Ulusal Marş kabul etmiştir.

Yeni marşın, 1954 yılında kabul edilen ve **«Gönüllülerin Yürüyüşü»** adını taşıyan ulusal marşın bestecisi Nieh E. tarafından bestelendiği bildirilmiştir.

MİLANO —

Terörist bir örgüt olan Kızıl Tugaylar, kararlaştırıldığı gibi hafta sonunda 49 üyesinin yargılanmasına başlanıldığı takdirde İtalyan yargıçları ve savcılara karşı saldırı hareketleri yoğunlaştırılacağını bildirmiştir.

Polis, bu tehdidin telefonla şehirde 4 ayrı kişiye yapıldığını açıklamıştır.

MADRİT —

1980 yılı başında hizmete girecek dev bir denizaltı haberleşme kablosunun aynı anda 4 000 telefon ve teleks mesajı göndereceği açıklanmıştır.

İspanya ile İngiltere arasında imzalanan bir anlaşma gereğince yeni denizaltı kablosu 18 milyon İngiliz Lirasına **malolacaktır.**

ETIYOPYA BIRLIKLERI HIZLA ILERLIYOR

★ **ZAFERLERİN BİRBİRİNİ İZLEYECEĞİ VE ASLA SOMALİ TOPRAKLARINA GİRİLMEYECEĞİ AÇIKLANDI**

★ **EMPERYALİZM VE GERİCİ ARAP REJİMLERİ BÖLGEDEKİ ÇARPIŞMALARI GENİŞLETMEK İSTİYOR**

LONDRA, (ANKA)

Etiyopya'nın Somali kuvvetlerinin işgali altındaki Ogaden bölgesinde bulunan stratejik Jijiga Kentinin, Etiyopya kuvvetleri tarafından geri alındığı bildirilmiştir. Etiyopya'nın Londra Büyükelçiliği tarafından yapılan açıklamada, şiddetli bir çarpışmadan sonra, kentin ele geçirildiği ve Somali kuvvetlerinin tamamiyle imha edildikleri belirtilmiştir.

Etiyopya Büyükelçiliği sözcüsü, Etiyopya ordu birlikleri nin bütün cephelerde ilerleyişlerini hızla sürdürdüklerini ve yakında parlak zaferlerin birbirini izleyeceğini öne sürmüştür. Sözcü, bununla birlikte Etiyopya birliklerinin Somali sınırlarından içeri girmeyecekleri şeklinde Etiyopya hükümeti tarafından ilân edilen taahhüdü tekrarlamış ve ülkesinin **«dünyanın tüm barışsever ülkelerine, Somali Devlet Başkanı Muhammed Siad Barre'yi çılgın, maceracı genişleme politikasından vazgeçmeye çağırdığını»** söylemiştir.

Ülkesinin, Somali hükümetini uluslararası anlaşmalara ve taahhütlerine saygı göstermeye, Afrika Birliği Örgütü yasasının gereklerini yerine getirmeye çağırdığını belirten sözcü, hükümetinin hâlâ Somali kuvvetlerine şerefli bir biçimde teslim olmaları için imkân tanıdığını, ancak Somali tüm Etiyopya topraklarını terketmedikçe savaşın sona erdirilmeyeceğini söylemiştir.

Sözcü, «emperyalist güçlerin ve gerici Arap rejimlerinin» gereksiz korkuları tahrik ederek bölgedeki çatışmaları genişletmek istediklerini ileri sürmüştür.

Pravda: "Salt-II tüm,, insanlığın yararınadır

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SBKP'nin resmi yayın organı **Pravda** gazetesinde çıkan bir yazıda, stratejik silahların sınırlandırılması üzerine yürütülen SALT-II görüşmelerinin başarı ile sonuçlandırılmasından yana çaba harcama çağrısında bulunulmuştur.

Gazete, bu anlaşmaya ancak, tarafların **eşit güvenliği** temelinde varılabileceğini belirtmiştir. Yazıda, «SALT-II'nin başarı ile sonuçlandırılması, silahlanma yarışının sınırlandırılması için çok önemli olurdu. Bu işte, **her iki devlet gibi tüm insanlığın da çıkarı vardır.»** denmiştir.

Pravda gazetesi, SALT-II görüşmelerini başarısızlığa uğratma çabaları nedeni ile ABD'deki militarist çevreleri kınamıştır. Gazete, stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerini, bununla hiç bir ilişkisi olmayan sorunlara, örneğin Afrika Boynuzu sorununa bağlamak isteyenleri de kınamıştır.

FKÖ lideri Arafat Moskova'ya gidiyor

★ **YÜKSEK TEMSİLİ FİLİSTİN DELEGASYONUNUN ÖNEMLİ TEMASLAR YAPACAĞI AÇIKLANDI**

BEYRUT (THA) (UPI)

FKÖ Lideri Yaser Arafat Başkanlığında yüksek derecede bir FKÖ heyetinin, stratejik dönemde görüşmeler yapmak üzere Moskova'ya gideceği bildirilmiştir.

FKÖ yetkilileri, Arafat başkanlığındaki Filistin heyetinin Moskova'ya ne zaman gideceği konusunda bilgi vermekten kaçınmışlardır. Bununla birlikte, ziyaretin Şam'da Arafat ile Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad arasında yapılacak bir görüşmeyi izleyeceğini bildirmişlerdir.

Görüşmelerde, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın İsrail ziyareti ve Direnme Cephesi'nin düşmesinden sonraki durumun ve Birleşmiş Milletler ya da bir Cenevre Konferansı aracılığıyla Ortadoğu sorununa bir çözüm bulma olanağı ve FKÖ'nün böyle bir konferanstaki rolünün ele alınması beklenmektedir.

Arafat'ın yanısıra FKÖ heyetinde, örgütün Siyasi Daire Başkanı Faruk Kaddumi'nin, Askeri Daire Başkanı Züheir Muhsin'in ve FKÖ Yürütme Kurulu üyeleri Talal Naci, Yasir Abd Rabbu ve FKÖ Resmi Sözcüsü Abdülmuhsin Abdu Mayer'in yer alacakları öğrenilmiştir.

Türkiye Küba ilişkileri canlandırılacak

ANKARA (A.A.)

Türkiye, Küba Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin geliştirileceği açıklanmıştır.

İki ülke arasında, bir süredir Cezayir'de yapılan görüşmeler olumlu sonuçlar vermiş ve konuyla ilgili olarak bugün bir açıklama yapılmıştır.

Uluslararası Parlamenterler toplantısı başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Finlandiya'nın Başkenti Helsinki'de uluslararası bir parlamenterler konferansı açılmıştır. Sovyetler Birliği, diğer sosyalist ülkeler, Finlandiya, Kanada, ABD, İspanya, İsveç, Meksika ve Hindistan'dan parlamenterlerin katıldığı konferansta, barışın sağlamlaştırılması için yapılan girişimlerin genişletilmesi konusu ele alınacaktır.

Brezilya Devlet Başkanı F. Almanya'da

BONN, (ANKA-DPA)

Brezilya Devlet Başkanı **Ernesto Geisel,** 5 günlük resmi bir ziyarette bulunmak üzere Federal Almanya'ya gelmiş ve 21 pare top atışı ile karşılanmıştır. Almanya'ya ilk kez gelen Brezilya Devlet Başkanı olduğu bildirilen Geisel, ziyareti sırasında Devlet Başkanı **Schell,** Başbakan **Schmidt,** Dışişleri Bakanı **Genscher** ile görüşecektir.

KITALAR SORUNLAR

uğur kökden

Silahlanma orkestrasının assolisti

NATO Başkomutanı Alexander Haig, ABD Kongresi Dış İlişkiler Komisyonunda yaptığı konuşmadan şunları dile getiriyor: «Savunma gücü %55 azalan Türkiye için birşeyler yapma zamanı gelmiştir.»

Şu son sıralarda, nedense, Türkiye'nin askeri gücü azalıyor diye kaygu duyanlar arttıkça arttı. Türkiye'nin «askeri planda» meğer ne çok dostu varmış! Bunların başında NATO Genel Sekreteri Josepy Luns geliyor. Onu Amerikalı Orgeneral Haig izlemekte. Her ikisi de NATO'nin ve silahlanma orkestrasının assolistleri dolayısıyla, NATO Başkomutanının son sözlerini işte bu çerçeve içinde değerlendirmek gerek.

Gerçekten, Haig, «Türkiye ile ABD arasındaki ikili ilişkilerin böyle olağanüstü nitelikte bir boyuta ulaşmasından birdenbire tedirgin olmuş» görünüyor. Bu yüzden acı acı yakınmakta: «Bugün ani bir tutumla bu ülkeyi (Türkiye) bırakıyoruz» diyor.

İşte, sorun burada! Assolistlerin ilgisinin kaynağı da bu! Özellikle, Orgeneral'in son cümlesi bunu kanıtlıyor: «Eğer biz Türkiye'ye yardımı sürdürmezsek, merak ediyorum, bu yardımı kim yapar?»

Daha açık sözcüklerle, Türkiye'nin Batı etki alanından çıkarak Sosyalist ülkelere yaklaşmasından yahut bir süre «Bloksuz» bir politika izlemesinden korkulmakta. Kaygu ve tediginliğin ana kaynağı, işte bu uzaklaşma olasılığı. Zaten, bir süredir, yani CHP iktidarıyla birlikte sözkonusu edilen ve hükümet programına giren «yeni ulusal savunma sistemi» kavramı da böylesi kayguları pekiştirip derinleştirmiyor mu? Türkiye, kendi çıkarlarına uygun düştüğü ölçüde, ortak güvenlik sistemlerine önem vereceğini açık açık dile getirdi.

Öte yandan, Amerikan askeri yatırımlar sanayiinin doğal bir temsilcisi sayılabilecek olan Haig ve dostları, elbette, Türkiye gibi bir pazarın yitirilmesinden de kaygu duyacaklardır.

Unutmamak gerekir ki, 1976 Sonbahar seçim kampanyası sırasında, Başkan adayı Carter, ABD'yi «dünyanın bir numaralı silah tüccarı» olmaktan çıkaracağını söylemişti. Ayrıca, 19 Mayıs tarihli konuşmasında bir kez daha eski sözünü doğruladı ve yineledi. Silah satışlarının sınırlandırılmasına ilişkin yeni siyasetini açıkladı. Bundan böyle silah satışlarının her yıl aşama aşama azaltılacağını bildirdi.

Ne var ki, uygulama ile söz sanatı her zaman çakışmıyor ve bağdaşmıyor. Carter yönetiminin silahlanmanın kısıtlanmasına degin verdiği sözler de buharlaşıp uçup gitti. Buna karşılık, 1977 yılında, Amerikan silah satışları 11,3 milyar doları (300 milyar TL) buldu. Oysa, son yılların satış ortalaması değeri 10 milyar dolayında bulunuyordu. Üstelik, içinde bulunduğumuz yılda, 11,3 rakamı iki milyar daha artacak.

Vietnam savaşı sırasında ABD'nin askeri nitelikteki ürün ihracatının yaklaşık yarısı Güney-doğu Asya'ya akıyordu. Şimdi, bu akış daha artarak Ortadoğu'ya ve Basra Korfezi'ne kaymış durumda. Öncelikle İsrail, Suudi Arabistan ve İran, Amerikan toplam silah satışlarında yarıdan daha büyük paya sahip. Sözkonusu satışlar yalnız büyüklükleriyle değil, bir de en yeni silahları kapsamı içine almakla dikkati çekiyor. Örneğin İran'a önceden uyarmalı (AWACS sistemli) Boeing-707'ler, gene Suudi Arabistan Krallığına son derece modern F-15 avcı uçakları verilmekte. İsrail için de benzeri örnekleri sıralamak mümkün.

Görülüyor ki, bölgede emperyalist sistemin bir alt-jandarması olarak görev yapan birtakım uydu yönetimler petrol gelirleriyle yahut Amerikan tekelci sermayesinin katkısıyla böyle bir lüksü gerçekleştirebilmekte. Ama, Türkiye gibi gelişme sürecinde olan ülkeler için her aşırı harcama, sosyal ve ekonomik gelişme için gerekli fonların eksilmesine yol açıyor. Bu nedenle de, Türkiye kalkınması ile ulusal savunması arasında, kendi kaynaklarıyla orantılı ve olabildiğince dışa bağımlılıktan uzak bir politikayı benimsemek zorunda. NATO Başkomutanı ve öteki silahlanma assolistleri ne derse desin...

Kaldı ki, konuşmasının sonunda, Orgeneral Haig, birkez daha nötron bombasının Avrupa'ya yerleştirilmesini vurgulamaya özen göstermekle, başka ülkelerin insan ve ekonomik gücü üstünde nasıl bir kumar oynadığını açığa vurmuş olmuyor mu?

Fransa'da çığ haritaları açıklanmıyor

Haritalar açıklanırsa birçok otel kapatılacak

Tüm ülkede 100 tane bastırılan haritanın altında "isteyen inceleyebilir,, yazılır

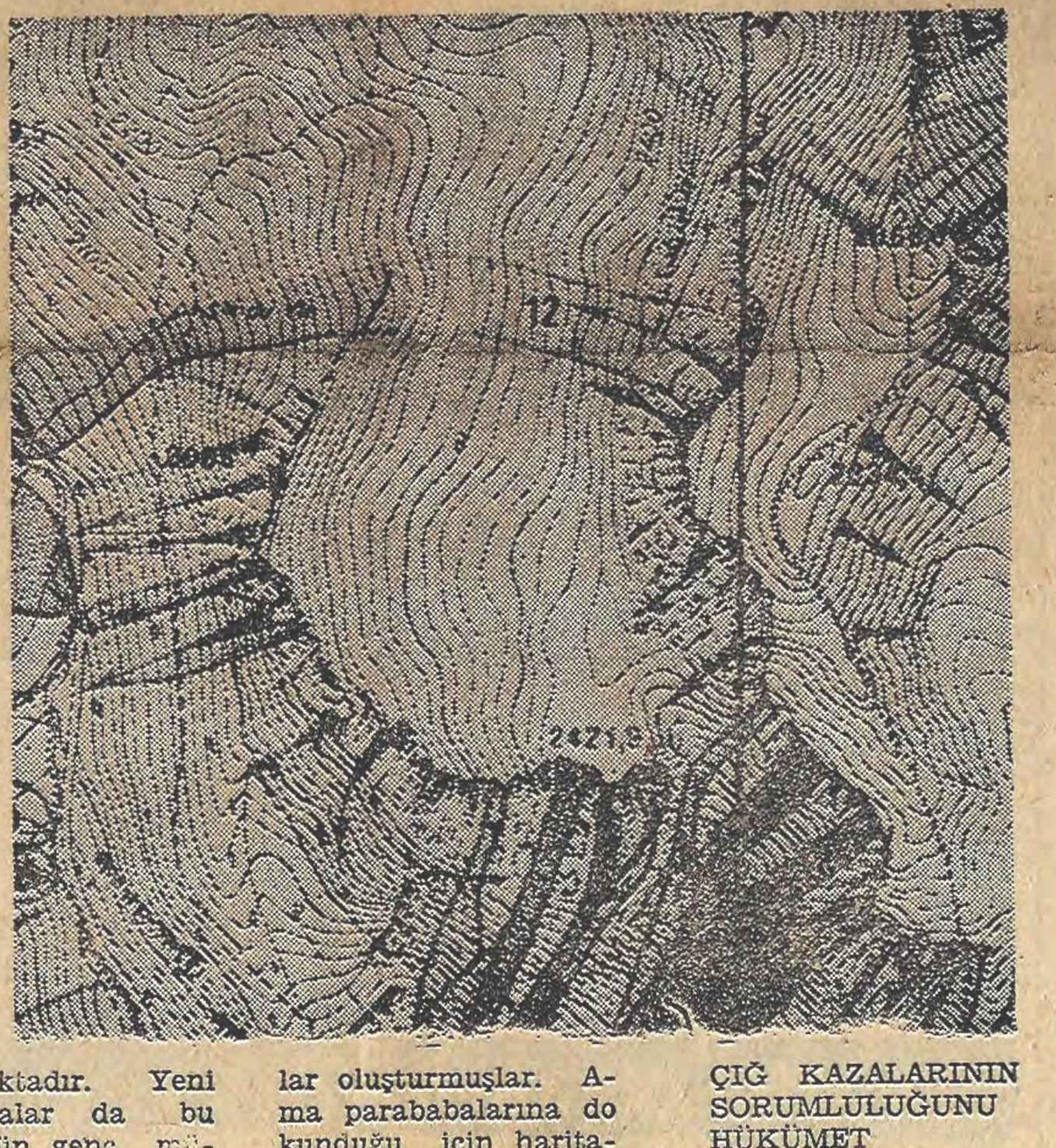

Alp dağlarının kayak merkezleri Fransa'da pek rağbettedir. Turistik broşürler, reklamlar, modern tesisleri, karın güzelliğini anlata anlata bitiremezler. Bu güzelim kar aynı bölgede bulunan bazı insanlar için hiç de cazip, çekici değildir. Savoie bölgesindeki bazı işçiler sabahın 4'ünde kalkıp ancak kürekleriyle kilometrelerce karı temizledikten sonra onları işyerlerine götürecek olan otobüs durağına varabilirler. Bazı küçük köylerde gıda maddelerini getiren araçların geçebilmesi için köylüler traktörlerle yolları açmaya çabalarlar.

ÇIĞ TEHLİKESİ ÇOK YÜKSEK

Dağda turizmin dışında ekonomi pek canlı olmadığından, bütün yatırımlar çabuk kâr getiren turistik tesislere, hotellere yöneliktir. Ama iş çığ altında kalan bölgeleri keşif için helikopter kiralamaya gelince, para aynı kişileri çok düşündürür, zor karar verirler. Çığ, önüne geçilemeyecek bir felaket değildir. Onları önceden tespit edip engellemek, yollarını değiştirmek ya da bazı kurallara uygun biçimde gemi gövdesine benzeyen penceresiz kapısız yapılarla tehlikeli bölgeleri güvenlik altına almak olanaklıdır. Doğal olarak gerekli olan bütün bu unsurlar para getirmezler. Böylece, tehlike altında olan bölgeler büyüdükçe büyür. Dağlık bölgelerde bir meteoroloji uzmanı şöyle diyor: «1977 - 78 kışı çok özel bir kış olmamasına karşın her yüz yılda yalnızca 10-15 defa görülen bol kar yağışına yatkın görülüyor. Şubat ayının başında kar yüksekliği nin 50 cm yi aşmadığı köylerde bu sene kar, şimdiden 2 metreyi buldu. Üç günlük bir rüzgar bu karları yokuşlara yığmakta, bu korkunç yığınlarsa en ufak bir kımıldamada bulundukları yerden kopup aşağı yuvarlanmaktadırlar.»

Chamonix kentinin genel danışmanı da şöyle diyor: «Tehlikeli bölgeleri belirten ciddi bir harita hazırladık ve dağıttık. Geçen gün bir çığ, yaşlı dağlıların evlerini yoketti. Halbuki şimdiye kadar bu bölgede hiç çığ olayına rastlanmamıştı. Sonuçta haritanın üzerindeki kırmızı tehlike çizgileri bu bölgeyi de çevrelediler. Böylece bir köy halkı evsiz barksız kaldı ve bu bölgede konut kurma hakkını ve satış hakkını da kaybetti. İnsanların tüm yaşamını bir çığ olasılığı yüzünden alt üst edemeyiz her şeye rağmen..»

TEHLİKELİ BÖLGELERİN HARİTALARI HAZIR

Bilimsel yöntemler tehlike olasılıklarını zayıf bir ölçüde de olsa tespit edebiliyorlar. Val - d'İsère bölgesinde 39 gencin ölümüyle sonuçlanan olaydan sonra çeşitli bölgelerin haritaları yapılmış. Ancak bu haritalar oldukça yetersiz. 1964 yılından beri Ulusal Coğrafya Enstitüsü bu tür araştırmalara yönelmekte, ancak kredi yetersizliğinden bu çalışmaları tamamlayamamaktadır. Yeni araştırmalar da bu enstitünün genç mühendislerine verilmiş. Topografik haritalar taranıp morfoloji konusunda bütün bilgiler bu haritalara aktarılmış. Toprak araştırmalarıyla elde edilemeyen bilgiler uçaktan çekilen fotoğraflarla elde edilmiş. Bu görüntülerde geçmiş çığların kayalarda bıraktıkları izler çok netmiş. Değişik konularda uzman, çeşitli mühendisler, fotoğrafları incelemişler, sonuçları karşılaştırmışlar.

Araştırmacılar daha sonra söz konusu bölgelerdeki köylerde dolaşıp yerel halkla ilişkiler kurmuşlar.

Canlı bir bilgi kaynağı olan dağcıları, rehberleri, köylüleri, bu konuda sorguya çekmişler. Elde edilen bu bilgileri de toparlayıp çok ayrıntılı haritalar oluşturmuşlar. Ama parababalarına dokunduğu için haritalar yayınlanmıyor. Buraya kadar yapılan eylemlerin hepsi de çok olumlu. Ancak hükümet turist cenneti Fransa'da bu haritalar 100'den fazla bir sayıda basılmasına karşı çıkmış. Nedeni ise, bir mühendisin dediği gibi: «Büyük bir skandal olabilir bu haritalar. Turistler kaçarlar ve bazı turistik tesislerin yerleri tehlikeli alanlarda olduğu gibi, bazı turizme elverişli bölgelerde de inşaatleri yasaklamak gerekir.» Chamonix kadar can güvenliğine saygı duyan bölgeler azdır (!).

Çalışmalara katılan bir başka mühendis ise kendini şöyle savunuyor: «Kötümser bir belge yarattık. Bu haritaları ancak uzman kişiler anlayabilirler.»

ÇIĞ KAZALARININ SORUMLULUĞUNU HÜKÜMET GİZLEMEYE ÇALIŞIYOR

Hükümet için bu titiz inceleme pek rahatsız edici bir kaynak oldu. Anlaşılan yine de yasaklamaları bile incelikle yapıyor Fransız hükümeti. Gerçeği saklamakla suçlanmamak için küçük bir not düşmüş yasaklama belgesinin sonuna: «isteyenler, ilgili belediyelere başvurup haritaları inceleyebilirler.» Turizm kar satıyor ama karı kullanma koşullarını açıklamıyor. Bu tür bilgilerin bölge halkına olduğu kadar her turiste de aktarılması şarttır. Bu koşullar sağlanmadıkça, parababalarının karları azalmasın diye kazaların sorumlulukları yine alaca karanlıkta boğulup gidecek.

Brejnev ve Husak Salyut-6 ekibini kutladı

★ **SOSYALİST ÜLKELERİN BARIŞ YARARINA UZAY ÇALIŞMALARI GENİŞLETİLİYOR**

★ **YAKINDA KÜBALI, POLONYALI, BU GAR, MACAR, ROMEN, MOĞOL VE D MOKRATİK ALMAN KOZMONOTLAR D UZAYA ÇIKACAK**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği ve Çekoslovakya Devlet Başkanı Leonid Brejnev ve Gustav Husak, Salyut-6 yörünge istasyonundaki uluslararası ekibe bir kutlama mesajı göndermişlerdir. Bilindiği gibi, içinde Sovyet kozmonotu Gubarev ve Çekoslovak uzay adamı Remek'in bulunduğu Soyuz-28 uzay gemisi, Salyut-6 ile kenetlenmiş ve dört uzay adamı ortak çalışmalar yapmaya başlamışlardı.

Brejnev ve Husak, kutlama mesajlarında, bu uluslararası ekibin sosyalist ülkelerin barışın yararına olarak yapmakta oldukları uzay araştırmalarına önemli bir katkıda bulunacağına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bildirildiğine göre, Gubarev ve Remek 10 Mart'a kadar uzayda kalacaklar ve sonra Dünya'ya döneceklerdir. Uzayda 86 gündür çalışmakta olan **Romenenko ve** Grecko da, Gubarev ve Remek'den kısa bir süre sonra dünya'ya döneceklerdir.

Salyut-6'daki ekibin, Sovyetler ve Çekoslovakya'da plânlanan bir çok araştırmalar yapacağı açıklanmıştır. Bu arada, metal eritilmesi ve bir su bitkisinin ağırlıksızlık koşullarında yetiştirilmesi deneyleri başlamış bulunmaktadır. Bunların yanı sıra atmosfer katmanları ve dünyadaki doğal kaynaklar incelenecek ve tıp deneyleri yapılacaktır.

Sosyalist ülkeler arasındaki ortak uzay araştırmaları programı olan «İnter Kozmos Konseyi»nin başkanı ve Bilimler Akademisi üyesi **Boris Petrof,** düzenlediği basın toplantısında yaptığı açıklamaya göre, bu yıl, Polonya ve Demokratik Alman Cumhuriyeti uzaycıları da uzayda uçuş yapacaklardır. Eğitimleri yakında başlayacak olan Bulgar, Küba'lı, Moğol, Macar ve Romen uzay adamları da 1983 yılına **dek uçuş** yapacaklardır.

Faşistlerin Telaşı azgınlığa dönüştü

HABER MERKEZİ

Faşist saldırılar dün de sürmüş, İstanbul ve Ankara'da ce yüksek okul, lise ve konutlara bombalar atılmıştır. Bu arada İstanbul Üniversitesinde çıkan çatışmada İstanbul Ülkü Ocakları eski Başkanı **Mehmet Gül** gözaltına alınmıştır. Ayrıca Ankara'da faşistlerin saldırısına uğrayan üç işçiden **Müfit Çekiç** tabanca ile ağır yaralanmıştır. Ayrıca faşistler Milli Savunma Bakanlığı öğrenci yurduna saldırarak yurt bekçisi ile dört öğrenciyi yaralamışlardır.

☆ Geçtiğimiz Çarşamba günü öğrenime açılan İstanbul Üniversitesi Hukuk ve İktisat Fakültelerinde bir haftadan beri sürdürülen öğrenim dün de faşistler tarafından yapılan çeşitli saldırılara rağmen devam etmiştir. Fakültelerine toplu olarak gelen ilerici öğrencilerin anfilere girmesi sırasında öğrencilere saldıran bir grup faşist polis tarafından dışarı atılmıştır. Bu arada güvenlik kuvvetlerine karşı koydukları gerekçesi ile 7 öğrenci gözaltına alınmıştır.

Öte yandan öğrencilerin İstanbul Üniversitesine girişi sırasında Merkez bina önünde bekleyen bir grup faşist tarafından bina girişine patlayıcı madde atılmış, olay sırasında ölen yada yaralanan olmadığı öğrenilmiştir. Bu arada Ülkü Ocakları eski Başkanı Mehmet Gül'ün fakültelere giren ilerici öğrencileri tehdit ettiği gerekçesi ile gözaltına alındığı bildirilmiştir.

☆ Uzun zamandan beri faşist işgal altında bulunan Edebiyat Fakültesine girmek isteyen devrimci öğrenciler Fakülte önünde toplanan 50 kadar faşist'in taşlı sopalı saldırısına uğramışlar. Saldırı ile ilgili olarak bir bildiri yayınlayan İlerici Gençler Derneği Eminönü Şubesi, derslere girmek isteyen öğrencilere faşistler tarafından yapılan saldırıyı kınayarak, polisin olaya seyirci kaldığını öne sürmüştür.

☆ İstanbul Teknik Üniversitesi Gümüşsuyu binasına dün sabah bir grup faşist tarafından taşlı silâhlı saldırı düzenlenmiştir. Okul'daki öğrencilerin karşı koymaları üzerine geri çekilen saldırganlardan bazıları polis tarafından gözaltına alınmıştır. Bu arada elinde bomba patlayan bir öğrencinin parmakları kopmuştur.

☆ Kadıköy Emniyet Amirliğine dün sabaha karşı kimlikleri meçhul kişiler tarafından patlayıcı madde atılmıştır. Bir otomobilden Emniyet Amirliği binasının önüne fırlatıldığı sanılan bombanın patlaması sonucu camların kırıldığı bildirilmiştir.

☆ İkinci yaz yarı yılı öğretimine dün başlaması gereken Kadıköy ve Galatasaray Mühendislik Yüksek Okullarına gece faşistlerce patlayıcı madde atılmıştır. Çevrede panik yaratan patlamalar sırasında ölen yada yaralanan olmamış, ancak okullarda hasar meydana gelmiştir. Kadıköy ve Galatasaray Mühendislik Yüksek Okullarında öğretime bir gün süre ile ara verilmiştir.

☆ Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisinde de ikinci dönem öğretimi dün başlamıştır. Ancak sabah Akademinin önünde faşistler tarafından ateşlenmiş, fakat patlamamış bir patlayıcı madde bulunmuş, bir kız öğrenci faşistlerce kurşunlanmıştır.

☆ Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulu'na da faşistler tarafından bomba koyulmuştur. Önceki gece koyulan bombanın patlaması sonucu binada hasar meydana gelmiş ve okul bir gün kapatılmıştır. Genç Siyasalcılar Derneği saldırıyı kınamış ve **«faşist saldırılar öğrenimi engelleyemiyecektir»** demiştir.

☆ Bitlis Öğrenci Yurduna bir otomobil içinde bulunan faşist militanlar tarafından silâhla ateş açılmıştır. Yetkililerden alınan bilgiye göre Şehremini'de bulunan Bitlis Öğrenci Yurduna gece saat 22.00 sıralarında plakası tespit edilmeyen bir otomobil içinde bulunan kimlikleri bilinemiyen faşistler tarafından tabanca ile ateş açılmıştır. Olayda ölen veya yaralanan olmamış açılan ateş sonucu yurdun camları kırılmıştır.

☆ Öte yandan Kadıköy Fikirtepe Kayışdağı Caddesindeki Hüseyin Hüsnü Paşa Sokağına dün gece kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atılmıştır. Patlama sonucu çevredeki binaların camları kırılmıştır. Yetkililer olaylarla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirtmişlerdir.

ANKARA'DA

☆ Ankara'nın Dikmen semtinde dün gece kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından açılan ateş sonucu bir kişi göğsünden ağır yaralanmıştır. Saat 22.00 sıralarında Dikmen Keklik Pınarı Son Durakta **Müfit Çekiç, Zakit Gözlük** ve **Veli Eren** adlı işçilere tabanca ile ateş açılmıştır. Emniyet yetkilileri olayda **Müfit Çekiç'in** göğsünden ağır yaralandığını bildirmişler Numune Hastanesinde tedavi altına alındığını söylemişlerdir.

☆ Öte yandan gece saat 21.00 sıralarında Etlik Esertepe 17 numarada oturmakta olan **Fazıl Yurdakul** adlı öğretmenin arabasına patlayıcı madde atıldığı bildirilmiştir. Yetkililer **Yurdakul'un İsmail Erdülli** ilkokulunda öğretmenlik yaptığını bildirmişler, yaklaşık **30 bin** liralık bir zarar meydana geldiğini söylemişlerdir.

☆ Bu arada önceki gün komandolar **Tandoğan'da** bulunan **Milli Savunma Bakanlığı Öğrenci Yurduna** saldırmışlardır. Yurt bekçisini ve dört öğrenciyi yaralayan komandolar zincir ve sopa kullanmışlardır. Yurtta kalan öğrenciler komandoların başında daha önce aynı yurtta kalan **Nejat Sezer** adlı faşist birinin bulunduğunu bildirmişler, bir kız arkadaşlarını da jiletle yaraladıklarını söylemişlerdir. Öğrenciler yurt idaresinin ilgisiz davrandığını belirtmişler ve bir günlük yemek boykotu yapmışlardır.

☆ Gece bir diğer olayda Ankara'nın Tuzluçayır semtinde meydana gelmiştir. Kartaltepe İlkokulu yakınında çıkan çatışma sırasında silâh kullanıldığı bildirilmiş olayla ilgili 8 kişinin yakalandığı belirtilmiştir. Tarım Bakanlığında santral memuru olduğu bildirilen **Nazım Yiğit** adlı kişinin üzerinde yapılan aramada 7.65 çapında **Beratta** marka tabanca bulunduğunu bildiren emniyet yetkilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

İZMİR'DE

☆ Fuar Kültürpark'da faşistlerin saldırısı ile çıkan çatışmada, ikisi öğrenci üç genç bıçakla yaralanmıştır.

Alınan bilgiye göre, Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden **İbrahim Nöster, Nusret Cıvıtçı, İbrahim Süha Ertem,** İzmir İnönü Lisesi öğrencisi, **Onur Satıroğlu** Fuar'da gezerlerken, sağ görüşlü bir grubun saldırısına uğramışlardır.

Çıkan çatışmada, **Mehmet Saygılı** adlı genç **İbrahim Nöster** ve **Nusret Cıvıtçı'yı** sustalı bıçakla yaralamıştır.

Olayla ilgili olarak **Mehmet Saygılı, Metin Karagöz, Nusret Cıvıtçı, İbrahim Nöster, Onur Satıroğlu** adlı gençler gözaltına alınmıştır. Olayla ilgili soruşturma sürdürülmektedir.

☆ Ege Üniversitesi'ne bağlı tüm fakültelerin güvenlik önlemleri jandarmadan alınarak polise verilmiştir. Bu nedenle, Bornova'da olaylara ilk müdahaleyi yapacak 150 kişilik bir toplum polis kuvveti kurulmuş ve dün sabahtan itibaren göreve başlamıştır. Olayı kınayan çeşitli fakültelerde okuyan öğrenciler forumlar düzenlemiş, Gazetecilik Yüksek Okulunda 1 günlük boykot kararı almıştır.

ESKİŞEHİR'DE

☆ Eskişehir'de önceki gün dört öğretmen ve bir bayan komandoların saldırısına uğramıştır. Komandoların öğretmenlere yaptıkları saldırı çevredeki demokratik kuruluşlar ve TÖB-DER tarafından kınanmıştır. Önceki gün **Abdullah Az, Hamza Aşkın, İbrahim Taşcan** adlı üç öğretmen bir grup komandonun saldırısına uğramıştır. Daha sonra ise **Nevzat Deringöl** adlı öğretmen ile bir bayan arkadaşına, kırk kişilik komando grubu tarafından saldırılmıştır. Öğretmenlere yönelen bu saldırılar çevredeki tüm demokratik kuruluşlar tarafından kınanmıştır.

ERZURUM'DA

☆ Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinde faşist saldırılar sonucu 2'si ağır olmak üzere 8 öğrenci yaralanmıştır.

Sabah fakülteye girmek isteyen ilerici ve devrimci öğrencilerin üzerine faşistlerin saldırısı ile başlayan olaylarda 2'si ağır olmak üzere 9 öğrenci taş ve sopalarla yaralamış, 50 kişi gözaltına alınmıştır.

ADANA'DA

☆ Yeşilevler semtinde İsmet paşa mahallesi Halk Kültü Derneğine faşistler tarafından patlayıcı madde atılmıştır.

Patlama sonunda dernekte ve bazı işyerlerinde hasa meydana gelmiştir. Ölen v ya yaralanan olmamıştır.

URFA'DA

Sürüç ilçesinden Urfa'ya gelmekte olan bir minibüste yapılan aramad piyasa değeri yaklaşık 30 bin lira olan kaçak mermi ve otomotik tüfek el geçmiştir.

Arama sonunda **minibüs içindeki özel bölmelerde 6 adet otomatik G- tüfeği, 250 adet merm 12 adet G-1 şarjörü, 1 adet G-1 mermisi, 15 adet tabanca şarjörü el geçirilmiştir.**

DEMOKRATİK ORGUTLERDEN HABERLER

★ İGD YEŞİLYURT ŞUBESİ: «İGD'NİN KAPATILMASI İÇİN SOLDAN VE SAĞDAN SALDIRI VE PROVOKASYONLAR ARTIYOR»

İGD İzmir Yeşilyurt Şubesi Başkanı Ulvi Gönültaş yaptığı açıklamada İzmir ve Karşıyaka Şubelerinin kapatılmasından sonra Yeşilyurt Şubesinin de kapatılması için sağdan ve soldan saldırı ve provokasyonların arttığını belirtmiş, gençliğin ulusal, merkezi, yığınsal örgütü olma yolunda dev adımlarla ilerleyen ilerici gençler derneğinin böylesi provokasyonlarla kapatılamıyacağını vurgulamıştır.

★ TÖB-DER KIRIKKALE ŞUBESİ «SENDİKAL HAKLARIMIZ» KONULU BİR SEMİNER DÜZENLEDİ

TÖB-DER Kırıkkale şubesi üyeleri ve ilçedeki tüm işçi ve memurlara açık «Sendikal Haklarımız» konulu bir seminer düzenlemiştir.

Seminerde konuşan öğretmen Mustafa Mert kapitalist üretim güçlerindeki gelişmenin emek-sermaye çelişkisini artırdığını, bu nedenle çalışanların çalıştıranlar karşısında ekonomik hak ve çıkarlarını almaları için birleşmek zorunda olduklarının önemini vurgulamış, «haklarımızı almada başta DİSK olmak üzere tüm demokratik örgütlerle ortak çalışma yapmalı, ekonomik ve demokratik olan bu mücadelemizi siyasi mücadeleyle birleştirilmeliyiz» demiştir.

★ YÜKSEK DENİZCİLİK OKULU MEZUNLARI DERNEĞİ BOĞAZLARDA «KLAVUZ MECBURİYETİ»NİN UYGULANMASINI İSTEDİ

Yüksek Denizcilik Okulu Mezunları Derneği Başkanı Kâmil Atay yaptığı açıklamada Boğazlar Bölgesinden geçen yabancı gemilere «Kılavuz Mecburiyeti» konulmasını istemiştir.

Kâmil Atay böyle bir uygulama ile kaza ihtimallerinin azalacağını, yurt ekonomisine önemli bir döviz kaynağı sağlanacağını da ifade etmiştir.

☆ METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜ SUÇLADI

Meteoroloji Mühendisleri Odası 8. Genel Kurul toplantısından sonra yayınlanan bildiride Meteoroloji Mühendislerinin yüzde 95'i, meteoroloji Teknik Lisesi mezunlarının ise yüzde 60'nın Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün dışında bırakıldığı belirtilmiş, DMİ yöneticilerinin meslekten olmadıkları hatırlatılmış, bunlar ilgili kurum, kuruluş ve üniversitelerle işbirliği yapmamakla suçlanmışlardır.

☆ DİYARBAKIR ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE ASİSTANLARA KARŞI BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR

DİYARBAKIR — Son günlerde Diyarbakır Tıp Fakültesinde öğretim görevlileri tarafından ilerici asistanlara, asistan temsilcisine ve TÜMAS Şube Başkanına uygulanan baskılar iyice yoğunlaşmış, asistanların işten ayrılmaları için yapılan baskılar yıldırma hareketlerine dönüşmüştür. Asistanlar istifaya zorlanmakta, ameliyatlara alınmayarak akademik kariyerlerini tamamlamaları önlenmeye çalışılmaktadır.

Asistanların, öğretim görevlileri tarafından, kendilerine baskı yapılıp yapılmadığını soran bir ifadeyi yazılı olarak cevaplamaya zorlandıklarını, anketi doldurmayanlara baskıların daha da yoğunlaştırıldığı öğrenilmiştir. Ayrıca TÜMAS Şube Başkanı hakkında basına açıklama için soruşturma açılmış, MHP'li olduğu bilinen Nedim Çobanoğlu, İrfan Duygulu, Recai İlcayto adlı öğretim görevlilerinden oluşan soruşturma komisyonu, TÜMAS Şube Başkanı M. Tahir Hatipoğlu'na 6 ay ceza vermiştir. Ayrıca asistan temsilcisi olarak yönetim kuruluna giren Mehmet Turan'a MHP'li Doç. İrfan Duygulu tarafından toplantı sırasında ağıza alınmayacak küfürler edildiği, asistan temsilcisinin toplantıyı yarıda keserek çıktığı da bildirilmiştir.

televizyon

19.00 PİNOKYO
— Çizgi filmin «İnsandan Akıllı» adlı bölümü yayınlanacak. (**Çocuklar ekran başına**)

19.25 MİLLİ PARKLARIMIZ
— Bu 3. bölümde Yedigöller ve Kuşcenneti Milli Parkları tanıtılıyor (**Emek harcanmış**)

20.00 HABERLER

20.45 BEŞ DAKİKA
— Dizinin «Dertli Hatçeler» bölümü yayınlanacak. Eşleri yurtdışında olan kadınların sorunları işleniyor (**Yararlı**)

20.50 AYDA BİR
— Ergenlik çağı ve sonrası sorunları ele alınıyor (**İzlenmesi gerekir**).

21.15 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ
— Füsun Önal Zorla Güzellik Olmaz, Ben mi, Çocuklar gibidir, Bir Tanem, Beni Hatırlar mısın adlı parçaları söyleyecek (**Sevenlere**).

21.35 TV'DE YERLİ SİNEMA
— Yönetmenliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı «Oh Olsun» adlı film izlenecek **Fakir kız, zengin oğlanın aşkı (!) güldürü türünde sunuluyor)**

22.35 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

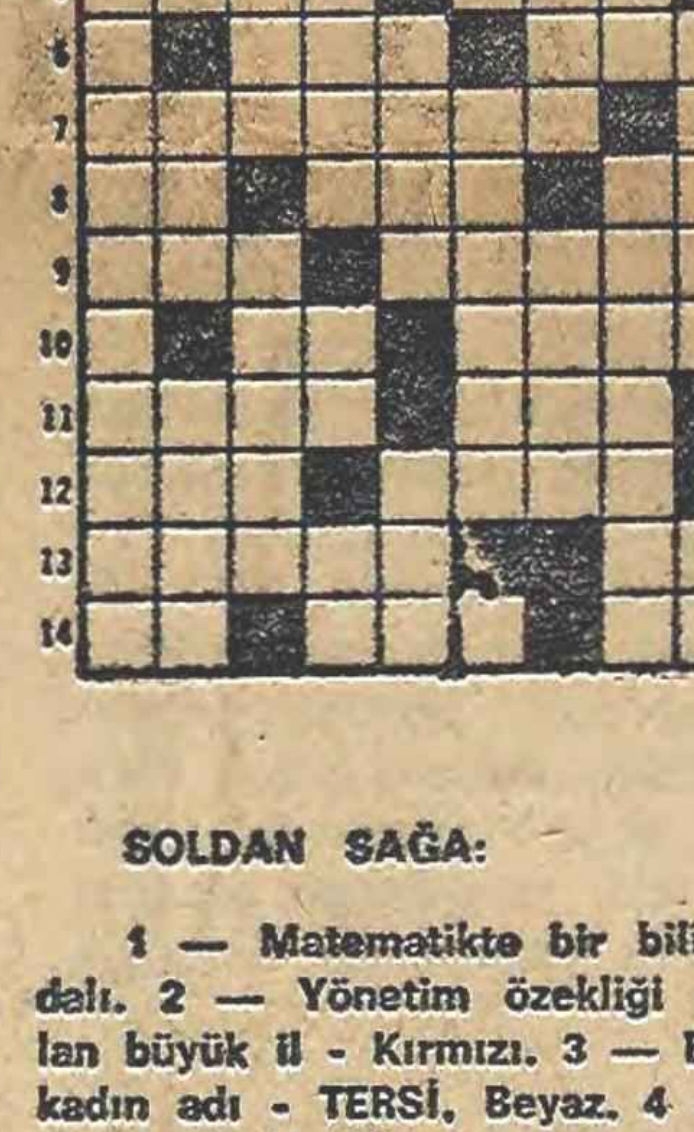

SOLDAN SAĞA:

1 — Matematikte bir bilim dalı. 2 — Yönetim özekliği olan büyük il - Kırmızı. 3 — Bir kadın adı - TERSİ, Beyaz. 4 — Ceset (eski dilde - Namzet. 5 — Bağış (eski dilde) - Bir çalgı (eski dilde). 6 — Bir haber ajansının simgesi - Duvara raptedilmiş uzun tahta. 7 — Ünlü bir Afrikalı atlet. 8 — Hollanda'nın trafik simgesi - Demir yol - Bir ev eşyası. 9 — Yatık karşıtı - Eski Mısır devlet başkanı. 10 — Bir nota - TERSİ, Faşist baskınların yoğun olduğu bir ülke. 11 — Büyük taneleri küçük tanelerden ayırma yöntemi - İrlanda Cumhuriyet Ordusunun kısa adı. 12 — Hayvan yiyeceği - TERSİ, Eğlenme amacıyla söylenen söz, vb. 13 — Belirti (eski dilde) - TERSİ, Yabancı. 14 — Bir bağlaç - Cet, baba - Sahip.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — «Yedi Asılmışların Hikayesi» adlı kitabında Rus çarlığının baskısını anlatan Rus yazarı (Adı, soyadı). 2 — Rey - Bir haber ajansı - TERSİ, Birinci - TERSİ, Hedef. 3 — Güvence - Pastaların içinde kullanılır. 4 — Manisa'nın bir ilçesi - İlave - Mısır'da güneş tanrısı. 5 — Avrupa'da bir nehir - Bir emir - Avrupa'da bir emperyalist ortaklık. 6 — Uypa (eski dilde - Gözü açık. 7 — Kabıyla birlikte tartılan şeyin kabının ağırlığı - Bir sinir hastalığı. 8 — Çevresine iplik sarılan tahta parçası - Yontulmuş. 9 — (Bir kimseyle) Eğlenme - Coşarcasına (eski dilde) - Müzikte durak.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Tembih - Kl. 2 — Hf - Alaşım. 3 — Esaret - Se. 4 — Mataracı - Oniki - İma. 6 — sE - Can. 7 — Atina. 8 — Olgu. Ayin - 9 — Ba - Ni - Ela - 10 — Fal - 11 — Ana - kE - Ne. 12 — Reks - Dair. 13 — Of. Adale. 14 — Sirke - Ati.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Themos Kornaros. 2 — Efsane - La Nefi. 3 — Ati - Ag - Fak. 4 — Barak - Tuna - saK. 5 — İlerici - İlk De. 6 — Hata - Ana - Eda. 7 — Cinayet - Ala. 8 — Kısım - İl - nieT: 9 — İmE - Adenauer.

radyolar

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Türkü Defteri
09.22 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
09.40 Çevre Sorunları
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklâmlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Beraber ve Solo Şarkılar
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama doğru.
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Açıklamalı Türk Halk Müziği
21.00 Kısa Haberler
21.02 Şarkılar
21.30 Müzik Magazin
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Eski Melodiler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Bizden Size
10.00 Türküler
10.30 Verimlilik
11.00 Küçük Konser
11.20 Şarkılar
11.40 Türküler Geçidi
12.00 Çeşitli Sololar
12.20 Sağlığımız
12.40 Dünya Folkloründen
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar
14.15 Yurdumuz Ekonomisi
14.35 Türküler Geçidi
15.00 Yabancı Dil
16.00 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Ses Ustaları
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Geleneklerimiz - Göreneklerimiz
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 İleri Türk Müziği Konservatuarı
20.15 Barok Müzik
20.30 Olayların İçinden
21.00 Türküler
21.15 Sanat Dergisi
21.45 Şarkılar
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Şarkılar
23.15 Türküler
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah için
09.00 Sabah Konseri
09.30 Beraber Şarkılar
10.00 Salı Konseri
10.45 Folklorumuzdan
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Solistlerden Seçme Eserler
12.45 Türk Bestecileri
13.00 Konser Saati
14.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Konserlerden Seçmeler
17.00 Türküler Geçidi
17.30 Türk Bestecileri
18.00 Karma Fasıl
18.30 Müzikte Çağlar
19.00 Salıdan Salıya
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Klâsik Koro
21.00 Senfonik Müzik
21.45 Türküler
22.00 Solodan Ortestraya
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

tiyatro

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH (26 53 80) «Zengin Muttağı» Perşembe Cuma 21.00- Cumartesi 15.00-21.00, «İşgal» Çarşamba 21.00 Pazar 15.00-18.00
HARBİYE TİYATROSU:
KAFATASI (Nazım Hikmet) Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi 15.30 ve 21.00
EŞEĞİN GÖLGESİ (Haldun Taner) Çarşamba 21.00 Pazar 15.30 ve 18.30
BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ (Samet Behrengi(Cumartesi 11.00
KADIKÖY (36 31 21) «Sapak» Çarşamba, Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi, Pazar 15.30-21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30. C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00, C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30. Pazar 11.00.

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE: (11 72 40) «Akılı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Verdi). Perşembe «Üçlü Bale» Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.
ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30 -20.30. (Pazartesi film gösterileri.)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30.-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

mini yorum

«CESARET ANA VE ÇOCUKLARI»

Bertolt Brecht'in aynı adlı oyunundan yola çıkılarak sahnelenen «Cesaret Ana ve Çocukları» Tepebaşı Deneme Sahnesi'nde ilgiyle izlenmeye devam ediyor. Beklan Algan'ın titiz bir çalışmayla yönettiği oyun hem niteliği, hem de sahnelenme yöntemi açısından ilgi çekmeye devam edecek görünüyor.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

sinema

İSTANBUL

BEYOĞLU

AS (47 63 15) Sokak Kadını S. Kristel (Rİ).
EMEK (44 84 39) Kartal Kondu (4. Hafta). M.Caine-Rİ.
DÜNYA (49 93 61) Buzdan Göğüsler (2. Hafta) A.Delon-RF
FİTAŞ (49 93 61) Havaalanı 78-R.Reed-Rİ
KONAK (48 26 06) Havaalanı 78-R. Reed-Rİ.
LALE (44 35 95) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta) M. Özkul
YENİ MELEK (44 42 89) Sokak Kadını -S.Kristel- Rİ
İPEK (22 25 13) 1. Hedefteki Adam -T.Yiğit 2. Sıralerdaki Heyecan -B.Ersoy
ŞAFAK (22 25 13) 1. Sokak Kadını -S.Kristel- RT

KADIKÖY:

REKS (36 01 12) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta)
SÜREYYA (36 06 82) Acımasız -G. Kennedy- Rİ
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1.Ava Giden Avlanır- F.Cansel 2. Aşk Dediğin Laftır -A.Okay.

ANKARA

NERGİZ Çöpçüler Kralı (2. Hf. (R) Kemal Sunal 12-14-16-15. 20.45
SİNEMA BATI (18 83 23) Kuduz (RO) Marıly Champers 12.15-15.30-16.45-19-21.15

KÜÇÜKESAT:
KIZILIRMAK (25 53 93) Havaalanı (RO) P. Graves-J.Greene 14.15-16.30-18.45-21.15
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Hedefteki Adam (RO) Antonny Quınn 12.15-14.16.45-19-21.15
TALİP 20 00 39) Skandal (RO) F. Nerol. Castoni 14.30-16.45-19-21.30
KAVALİDERE (26 73 79) Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 14.30-16.45-19 - 21.30
MALTEPE DERYA (29 96 18) 1-Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 2- Kara Murat Şeyh Gaffar'a karşı C.Arkın 12.15 devamlı
BAHÇELİEVLER:
ARI (13 48 73) Sokak Kadını (RO) Sylvıa Kristel- J.Dallesandro 12-14-16.15 - 18.30. 21..00

nöbetçi eczaneler

İSTANBUL

BEYOĞLU:
NECLA FİLİBELİ (45 64 60), GÜVEN (44 24 77), AYSAL (44 29 20), BAHRİYE (45 27 21), HİLAL (44 02 96), ÇEŞME (Fatihsultan Cad. 26/2), EGE (44 93 29)
BEŞİKTAŞ:
MUTLU (Ortabahçe Cad. 59/1), ASLAN (Barbaros Bul. 18) DİLER (40 27 80), PARLAK (63 66 65)
ŞİŞLİ:
BÜYÜK (48 54 48), YENİ DOLAPDERE (Elmadağ Cad. 161), TEMİR (46 61 83), BARIŞ (47 01 10), ORTABAYIR MER (64 28 47), MEHMET RUŞEN (64 01 98), GÜLBAĞ (66 59 43) ÖMÜR (47 55 12), GÜL (Esentepe Cad. 7/3)
SARIYER:
BÜYÜKDERE (62 02 60), YALVAÇ (Hekim Ata Cad. 14)
FATİH:
SERVET (21 85 82, TURAN (21 84 10), SERPİL (21 90 01) ŞENGÜL (25 03 37), FENER (21 85 99).
EMİNÖNÜ:
ZAFER (22 95 30), PEYKHANE ÖZGÜR (27 39 18), AKSARAY (26 64 52)
EYÜP:
ÜÇŞEHİTLER (İslambey Cad. No.), TUNA (76 12 48) ÜMİT (21 55 05) ALİBEYKÖYÜ (Atatürk Cad. 5)
ZEYTİNBURNU:
TELSİZLER: (23 35 46)
GAZİOSMANPAŞA:
DERYA (Küçükköy Yolu 93), BALKAN (Eski Edirne Asfaltı 92)
KADIKÖY:
ESER (36 93 09), ATAY (37 89 26) STAD (36 55 48), HAYAT (58 68 51), ÇAĞATAY (55 22 56), ERKAN (36 04 34), BÜYÜK (Abdibey Sok. 49/B), KAYA (Bostancı Emin Ali Paşa Cad. 45/2).
KARTAL:
BAŞKAYA (53 31 26), ÜSTÜN (54 02 26), ELİF (52 04 50) SUNAR (Mektep Cad. 38), YENİ CEVİZLİ (52 17 56)
ÜSKÜDAR:
EROL (33 36 64), KARADENİZ (Toptaşı Cad. 509-3), KOCAÇINAR (33 39 89), BEYLERBEYİ (33 00 60), KARADENİZ (Alemdağ Cad 141-9)
ADALAR:
KINALIADA (Kınalıada) MERKEZ (Büyükada)
RİH (33 37 63), İLKİN (33 27 20), ŞİRİN (Alemdağ Cad. 11 B), ÇAKMAK (Çakmak Mah. Bağlı Sok. 4 C).
ADALAR:
DENİZ (Kınalıada)
BÜYÜKADA (Büyükada)

ANKARA

BEHÇELİEVLER:
NERGİZ (13 42 71), ARZU (Tandoğan Meydanı Döğol Cad. 13/B), YENİ HARPUT (13 50 11)
YENİMAHALLE:
YENİ YILMAZ (Yenimahalle İvedik Cad. 52), ALEMDAR (Ragıp Tüzün Cad. 136/2), KARADENİZ (Demetevler 1. Cad. 61/B)
CEBECİ:
ZAFER (19 38 98), FATİH (Gülseren Maske Cad. 73) ATALAY (Kıbrıs Cad. 18/B)
KAVALİDERE—ÇANKAYA:
FARABİ (17 48 95) OĞUZ (Reşit Galip Cad 38/A), ONURLAR (Hoşdere Cad. 166/A), KALYON (Tunalı Hilmi Cad. Büküm Sok. 54/1), YENİ İSTANBUL (Küçükesat Cad. 33/1)
YENİŞEHİR—KIZILAY:
TUNCA (18 00 67), ANITTEPE (17 53 66), KILIÇ (17 46 96), ERENKÖY (12 66 00), İLKNUR (Ziya Gökalp Cad. 37/B)
SAMANPAZARI:
ANAFARTALAR (11 58 50), YENİ UĞUR (11 38 22), SAYIN (Hacettepe Hast. Karşısı 45/A)
ALTINDAĞ:
GÖZCAN (Yenidoğan Asfaltı. 123), ARI (Aydınlık evler Çevreli Sok. 108), GÜRLER (Keçiören Tepebaşı Dalgıç Sok 3/11), KIRŞEHİR (Etlik Aşağı Eylence Bu. 23) ERTEN (Altındağ Ulubey Mah. Ana Cad. 887/F) YAVUZ (Gülhane Askeri Tıp Ak-Kar. 2/17)
SİNCAN:
SİNCAN (Yenimahalle Meltem Sok. Bila No.)
GÖLBAŞI:
GÖLBAŞI (Gölbaşı Hükümet Cad. 12)

önemli tel.

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 66
İstinye	63 60 20

TREN:

Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50

VAPUR:

Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96

UÇAK:

Taksim 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88-28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20

T. H. Yolları Danışma: 22 27 20

Yangın: 00

Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20

Elektrik Havagazı arıza:29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85

Trafik şikayet: 19 33 81-19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93

Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93

T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

Fransız Seçimleri

Marchais

Peyrefitte

TV Tartışması

-2-

★ GELECEĞİN PARTİSİ, EMEKÇİLERİN PARTİSİ DEMOKRASİNİN PARTİSİ, FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ'DİR

Fransa'da tüm ailelerin yüzde 0.6 'sı işçi sınıfının ve memurların kazançlarının toplamını aşan bir servete sahiptir

Marchais: "Sosyalistler bizim bağlaşıklarımızdır Bağlaşıklarımız olmalıdırlar,,

Sosyalist Parti, ya sol bir politikayı seçecek ve komünistlerle işbirliği yapacaktır, yada birliğe yanaşmayıp sağ politikayı seçecek ve sağın kollarına düşecektir

Marchais ve Peyrefitte'nin televizyondaki tartışmaları devam ediyor.

Alain Peyrefitte: Yanılıyorsunuz. Fransa yoksullardan ve zenginlerden ibaret değildir. Fransa'da çoğunluk, belli bir refah içerisinde yaşamaktadır. Üstelik sizin tüm saydıklarınız, bugün pek çok gelişmiş ülkenin başında bulunan sorunlardır. Neden yalnız Fransa'yı vurguluyorsunuz. Bir şey daha var. Amerika'da da, Federal Almanya'da da, İngiltere'de de, Kanada'da da aynı sorunlar hükümetlerin canını sıkıyor.»

Georges Marchais: Alain Peyrefitte, sürekli etrafta ne olup bittiğine değiniyorsunuz. Biz «model» toplum istemiyoruz. Sizin iktidarda kalmanızı da.

Elimdeki belgelere göre sizin iktidarda kalmanız, 2 milyon kişinin işsizliğine yol açacaktır.»

Alain Peyrefitte, belgenin nereden alındığını sormuyor. Hükümetin bir belgesi olduğunu biliyor çünkü. Konuşma, bütçeye ve bütçedeki Barre hükümetinin görüşlerine geliyor.

Adalet Bakanı, bütçeyi savunuyor. Bunun, Fransa'nın en iyi bütçesi olduğunu söylüyor. Vergileri de artırmayacaklarını ekliyor.

Georges Marchais: Bunu nasıl söyleyebilirsiniz? Fransa'da tüm ailelerin yüzde 0,6'sının, işçi sınıfının ve memurların kazançlarının toplamını aşan bir servet toplamları bulunduğu ortadadır. 400 bin Fransız, İsviçre bankalarında hesap açtırmıştır, ülkemizde fabrikalar kapanıyor. Fakat tekeller, diğer ülkelerdeki ucuz işgüçlerinden yararlanmak için başka başka ülkelerde işyeri açmayı ihmal etmiyorlar. Ve işçi sınıfımızın belli bir asgari ücrete sahip olmasını da engellemeye çalışıyorlar.

Tartışma burada alevleniyor. Ortak program ve Fransız solunun birliği üzerinde sürüyor.

Alain Peyrefitte: «Asgari ücret, tekeller falan derken, aranızda bile anlaşamıyorsunuz. İşte Sosyalist Parti ile aranızdaki ilişkiler nasıl koptu? organlarınızda açıkladınız. Oysa biz, Fransa'nın iyiliği için gerektiğinde bir araya gelebiliyoruz.

Georges Marchais: «Sosyalistler, bizim bağlaşıklarımızdır. Bağlaşıklarımız olmalıdırlar. Bizim hasmımız, sizsiniz. Seçimlerde, sosyalistleri değil, sizleri yenmek istiyoruz. Daha önce açıkladığım politikanın hayata geçirilmesini istiyoruz. Bu politikayı uygulayacak bir çoğunluğun işbaşına gelmesi için çalışıyoruz. Bunun için sol güçlerin sağlam bir birlik oluşturmaları zorunludur.

Radyonuz, televizyonunuz, basınınız ve emrinizdeki tüm olanaklarla Fransız Komünist Partisi'nin politikasını karikatürize etmeye çalışıyorsunuz. Sizin de hasmınız biziz. Bu, bizi şaşırtmıyor. Hiçbir taviz vermeden emekçilerin çıkarlarını savunmaya devam edeceğiz.»

Alain Peyrefitte: Ama Fransız Sosyalist Partisi ile anlaşamıyorsunuz, değil mi?

Georges Marchais: «Zorluklar bizden gelmiyor. Eğer Fransız Sosyalist Partisi programından uzaklaşmazsa, ona sırt çevirmezse, seçimler avucumuzun içerisinde demektir.

Yine de gerileyeceğimizi sanmayın. Birlik bir savaşımdır. Bu savaşım da size karşıdır. Ve bizler, sizlerin ayrıcalıklarının bölücülük temeli üzerine dayandığını çok iyi biliyoruz. Bizi ayırmaya çalışıyorsunuz.

Alain Peyrefitte: «Ama Sosyalist Parti kantonda bizim bin adayımızın seçilmesine katkıda bulundu. Buna ne dersiniz?

Georges Marchais: «Sosyalist Parti sizin adayınızın seçilmesine yol açtı. Ama Barre, Peyrefitte, hayale kapılmayın. Biz, birlikten vazgeçmiyoruz, geçmeyeceğiz de.

Bu akşam, buradan Fransız televizyonundan Mitterand'a tekrar sesleniyorum. Görüyorsunuz, Fransız emekçilerini yenmek isteyenler bizleri altetmek için herşeye hazırlar. 1972 Ortak Programına dönün. Tartışmalarımıza devam edelim. Beraberce bir anlaşmaya varırsak, sağı yenebiliriz. Komünist bakanların da yer alacağı sol bir hükümet Fransa'yı yepyeni bir politikaya kavuşturacaktır.

Alain Peyrefitte: Sizlerin iktidar olacağını ve ortak bir programla işbaşına geleceğinizi hiç sanmıyorum.

Georges Marchais: Bu sizin için çekilmez bir durum olacak değil mi? Lüks içinde yaşayan bir azınlığın, Fransız emekçilerinin temsilcilerinin hükümete katılmasına pek tahammül edemeyeceklerini, daha doğrusu onları hor gördüklerini söylüyorsunuz.

Alain Peyrefitte: Çok erken ve kesin konuşuyorsunuz.

Georges Marchais: Erken konuştuğumu sanmıyorum. Baştan beri aynı şeyleri söyledim. Birinci turda partimizin sağlayacağı başarı, Sosyalist Parti ile olan zorluklarımızı çözümleyecektir. İkinci turdan sonraSosyalist Parti ya sol bir politikayı seçecek ve komünistlerle işbirliği yapacaktır, ya da birliğe yanaşmayıp sağ politikayı seçecek ve sizin kollarınıza düşecektir.

Bizim için herşey açık ve net. Birlikten vazgeçmeyeceğiz. Sosyalist Parti bizim doğal bağlaşığımızdır. İlk başta bunu yalnızca biz istiyorduk. Şimdi Fransa'da milyonlarca erkek ve kadın, bu birliğin gerçekleşmesi yanlısı olduklarını ortaya koyuyorlar. Kamuoyu yoklamaları bunun en açık göstergesidir. Hepsi de birlik halindeki solun kazanacağını söylüyor. Ne dersiniz Bay Peyrefitte?

Alain Peyrefitte: Solun Birliği palavradır. Ayrıca sizler 1-5 yaşındaki çocukları bile kendinizden sayıyor, onları sosyalist yapmaya yelteniyorsunuz.

Georges Marchais: Bakın, nasıl da kaçamak yapıyorsunuz? Daha önce Fransa gerçeklerinden konuşurken de ülke dışına kaçtınız. Washington'a falan gittiniz. Şimdi de topu taca atıyorsunuz.

Çünkü Bay Peyrefitte, geçmişin adamısınız siz. Sınıf mücadelesi sürüyor ve güçleniyor. Siz sınıf mücadelesine de karşısınız. Çünkü siz, işçilerin, emekçilerin sınıf mücadelesi vermeyip, sizin iktidarınızı bir kader olarak kabul etmelerini istiyorsunuz. İnsaf. 20. yüzyıldayız.

Tarihin motoru sınıf mücadelesidir.

Solun ortak programına gelince...

Alain Peyrefitte: Bu, sizin partinizin Sosyalist Parti'nin boynuna geçirmek istediği bir urgandır. Başka hiçbir şey değil.

Georges Marchais: Dehşetli bir iftirayla kendinizi kurtaramazsınız. Geleceğin partisi, emekçilerin partisi, demokrasinin partisi, Fransız Komünist Partisi'dir. Ortak Programda onun kararlılığı ve etkinliği ile yürürlüğe girecektir. Sosyalist Parti bu birliğe gönüllü olarak yanaşacaktır.

Urgan işine gelince. Siz hergün emekçilerin boynuna kat kat urgan geçiriyorsunuz ya...»

(BİTTİ)

ZAYİ İLANI

5 Mart 1978 Pazar günü 61 AV 500 plakalı 14541 No.lu H. oto ruhsatımı 423520 No.lu İstanbul Trafiğinden aldığım ehliyetimi, otomobilimin Kasko evraklarını, İstanbul Pasaport Dairesi'nden almış olduğum pasaportumun kimlik ve Tribing kartımı kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskileri hükümsüzdür.

MEHMET HACIÖMEROĞLU

DUYURU

8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle, Belediye Şehir Tiyatrosu Harbiye bölümünde saat 15.'de düzenlediğimiz, ÜLKEMİZDE KADINLARIN TOPLUMSAL, EKONOMİK, YASAL SORUNLARI ve ÇÖZÜM YOLLARI konulu açık oturuma tüm halkımız çağrılıdır.

Açık oturumu yöneten: Oya BAYDAR

Konuşmacılar: Metin TÜZÜN (Parlamenter),

Av. Özgül ERTEN (İstanbul Barosu Temsilcisi), Dr. Erdal ATABEK (Türk Tabipler Birliği Başkanı), Saadet ARIKAN (İlerici Kadınlar Birliği Temsilcisi)

NOT: Saat 18.'de kokteyl, fotoğraf sergisi, slayd gösterisi.

ÇUBUK CUMHURİYET SAVCILIĞINDAN İLAN

İlçemiz ceza ve tevkif evinin ihtiyacı bulunan aşağıda cinsi miktarı tahmini bedeli geçici teminat miktarı ve ihale saatı yazılı yiyecek maddeleri 16.3.1978 Perşembe günü saat 10 da Çubuk Cumhuriyet Savcılığında teşekkül edecek Komisyon marifetiyle kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

İsteklilerin ihale saatına kadar komisyona baş vurmaları ilan olunur.

15.2.1978
Çubuk C. Savcısı
14922
Sebahattin Kabaoğlu

Cinsi	Miktarı	Tahmini Bedeli Lira Krş.	Geçici Teminat Lira Krş.	İhale Saatı
1—Ekmek	30.000 Adet	86.400.00	6.480.00	10.00
2—Sele Zeytini	750 Kilo	18.750.00	1.406.05	10.30
3—Peynir	500 Kilo	19.250.00	1.443.75	11.00
4—Tahin Helvası	700 Kilo	22.400.00	1.680.00	11.30
5—Pirinç	800 Kilo	16.000.00	1.200.00	12.00
6—Kuru Fasulye	700 Kilo	15.400.00	1.155.00	12.15
7—Nohut	700 Kilo	15.400.00	1.155.00	12.30
8—Margarin Yemeklik Yağ	1.000 Kilo	17.000.00	1.275.00	13.00
9—Margarin Kahvaltılık Yağ	1.000 Kilo	17.000.00	1.275.00	13.30

(Basın: 11986 — 217)

---

tırmık

AYDIN ENGİN

TRT üstüne bir "Ağa,, hikâyesi

İsmail Cem TRT'nin yasal Genel Müdürüdür. İsmail Cem TRT Genel Müdürlü'nden yasadışı yollarla uzaklaştırıldıktan sonra bu gazetede kilit görevlerde bulunmuştur. Kurucu olmuş, Genel Yayın Müdürlüğü ve başyazarlık yapmış, daha sonra yazarlığını sürdürmüştür.

Yani bu gazete, son ayların «kördüğüm»ü olan TRT Genel Müdürlüğü konusunda birinci elden istihbarat olanaklarına sahiptir. Ancak, gazete «habercilik» görevini ihmal etme pahasına bu konuda sütunlarında çok az habere yer verdi. Hatta günü geldi sustu.

İsmail Cem ise aynı konuda son derece ilkeli tutumunu sürekli korudu. Hatta gazetedeki arkadaşlarının, bu kördüğümle ilgili doğal ve haklı tepkilerini bizzat frenledi.

Bunu kınamalı mı?

Bizce: hayır. Cumhurbaşkanı'nın, İsmail Cem'in UNESCO nezdinde Büyükelçi atanması ile ilgili kararnameyi «TRT Genel Müdürlüğü'nden ayrıldıktan sonra bir gazetede yazı yazması» gibi yürekler acısı bir gerekçe ile veto ettiği bir ülkede, suskuluğumuz yerindedir.

İsmail Cem, TRT Genel Müdürlüğü'nden alındığı andan itibaren demokratik kamuoyu bu «hukukdışı» tasarrufa karşı çıktı. TRT'nin demokratikleştirilmesini savunan demokrasi güçleri bu konuda suskun kalmadı.

Daha da önemlisi bu «hukukdışı» tasarrufa bizzat CHP sahip çıktı. Bugün CHP'de önemli görevlerde bulunan gazetecilerin o günlerde yazıp çizdikleri belleklerdedir. Keza CHP yöneticilerinin aynı konuda, üstüste verdikleri demeçlerin mürekkebi daha kurumadı.

Böylece TRT Genel Müdürlüğü sorunu demokratik istemler arasında yeraldı.

Sonra...

Sonrası bir suskunluk duvarıdır. CHP'nin hükümet olması ile birlikte gazetelerde «Cem, TRT Genel Müdürlüğüne getiriliyor», «Hayır getirilmiyor», «TRT'ye değil UNESCO'ya getiriliyor» «Yok, yok TRT'ye getiriliyor» gibisinden haberler çıktı. Ama daha düne kadar «CEM, TRT'nin yasal Genel Müdürüdür. Yasanın ve hukukun gereği yerine getirilmeli ve İsmail Cem, TRT Genel Müdürü olmalıdır» diyen çıkmadı... Çıktıysa da sesi o kadar cılız çıktı ya da kaldı ki bizim bile haberimiz olmadı.

Biz ise bu köşede çıkan bir (evet, tek bir), diğer arkadaşlarımızın yazdığı bir kaç (evet, o kadar az) yazı dışında dişe dokunur bir şey söylemedik.

Söylemedik, çünkü «Hukuk»u «gukuk» diye anlayanlar, İsmail Cem'in TRT Genel Müdürlüğüne getirilmeme gerekçesini bu gazetede yazı yazmasına bağlayanlar yeni bizans oyunlarına girecekler, yayınımızı kendi hesaplarına dayanarak ve gerekçe yapacaklardı.

Bugün Cem'in TRT'nin başına getirileceği hemen hemen kesinlik kazanmışa benziyor. Bu konuda Başbakan imzayı attı. Belki de bu yazı yayınlandığı sırada İsmail Cem, TRT Genel Müdürlüğüne fiilen başlamış olacaktır.

Yalnıııız...

Bu durumda adama sormazlar mı? Madem İsmail Cem hukukun gereğine uyularak TRT Genel Müdürlüğüne gelecek, yani Danıştay kararı uygulanacak idi, o zaman bu kadar dolambaçlı yola ne gerek vardı.

Nerden nereye...

Biz yazının başlığında bir hikayeden söz etmiştik.

En iyisi o hikayeyi anlatalım da sözü bağlayalım.

Hikayeyi yani kıssa'yı anlatmak bizden olsun, hisse çıkaracak olan çıkarsın... Gocunan olursa... E, ne yapalım, kendi düşen ağlamaz...

+

Bir ağa ile yanaşması traktöre atlayıp kasabanın yolunu tutmuşlar. Ağa zengin mi zengin, yanaşma yoksul mu yoksul.

Yol boyunca giderken ağanın aklına «ağa» usulü bir muziplik gelmiş. Yolun kenarında otlayan sığırların yeni bıraktığı tezek hammaddelerini gösterip, yanaşmaya seslenmiş.

— Ulan Mehmet inip şunu yersen bu traktörü sana armağan edeceğim.

Mehmet n'apsın. Çaresiz, yoksul. Karşılığında ise bilmem kaç yüzbinlik traktör. İnmiş ve tezek hammaddesini avuçlayıp yemiş. Ağa da «ağalığını» gösterip traktörü armağan etmiş.

Kasabaya varmışlar. İşlerini görmüşler. Sonra yeniden köyün yolunu tutmuşlar. Ama artık direksiyonda Mehmet oturuyor. Çamurluğun üstüne de ağa tünemiş.

Ama ikisinde de bir durgunluk var. Ağa düşünüyormuş:

— Ulan iyi halt ettik. Bir solukluk eğlence için koskoca traktör gitti elden. Yuf olsun aklıma...

Mehmet de düşünüyormuş kara kara:

— Ulan ne haltettim ben. Traktörümüz oldu ama bu bizim ağanın çenesi durur mu? Köye varınca benim bu traktörü bok yiyip kazandığımı söylemez mi? Bunca yıllık adım Bokyiyenoğlu'na çıkmaz mı? Bu kepazelikle millet bizi tefe koyup çalmaz mı?

Tam «traktör alışverişini» yaptıkları noktaya gelince Mehmet dayanamamış

— Ağam, sen de inip şunlardan birini yersen ben bu aldığımı geri veririm. Benim içime sinmedi bu iş.

Ağa dünden razı. Atlamış traktörden aşağı, avuçlamış «tezek hammeddesi»ni Yiyip bitirmiş.

Yola koyulmuşlar gene. Ama bu defa ağa gene traktörün direksiyonunda. Mehmet de baştaki gibi gene çamurluğun üstüne tünemiş...

Bir süre gittikten sonra ağanın aklına dank edip sormuş

— Ulan Mehmet, bu traktör bir kasabaya inerken kimindi?

— Senindi ağam.

— Peki şimdi biz köye dönerken kimin bu traktör?

— Gene senin ağam.

Ağa dayanamayıp patlamış

— Ulan madem öyle, biz bu haltı niye yedik?..

+

Hani eskilerin «teşbihte hata olmaz» gibisinden bir sözü vardır. Bunca yıl, biz, bu söz ne anlama gelir bir türlü kavrayamamışızdır ama, galiba şimdi tam sırası.

«teşbihte hata olmaz» deyip bağlayalım sözümüzü.

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

13 Kasım olaylarını Türkeş nasıl anlatıyor?

Türkeş 13 Kasım'ın meydana gelmesinde yabancıların rolü olduğunu öne sürüyor

-13-

Ender Kâmil Boyacı

Bu ana kadar Türk milleti, «13 Kasım» adı ile tarihine katıştırılmış olan pek önemli siyasî hâdise hakkında «yeterli bilgiler»den mahrum bırakılmış bulunmaktadır... Ve Hâdisenin tam gerçek hüviyeti ile umumî efkâra aktarılmamış olmasının tek sebebi İnönü'cü basın organlarıdır. (Akis Dergisini kastediyor).

Konuyu dağıtmamaya gayret ederek «13 Kasım»ın ana sebepleri bence sıralanabilir:

1— «27 Mayıs» akabinde milletin kaza ve kaderine el koymuş olan Millî Birlik Komitesinin bir kısmı İsmet İnönü'yü asabî bir ısrarla tutmaktaydı.

«Millî Birlik Komitesi»nin bu İnönü'cü hizbi bugünkü tabiî senatörler grubunun çoğunluğunu teşkil etmektedirler. Bunlar daha 27 Mayıs» günü gelmeden İnönü sempatizanı olduklarını açıkça belli etmiş bulunuyorlardı. Hiçbir fırsatta bu sempatilerini belirtmekten çekinmemişlerdi... Dâvaları, iktidarı alır almaz İnönü'ye devretmekti. (1944 Milliyetçilik Olayı, s.94)

Gelelim ikinci sebebe: Biliyor musunuz ki, bu «Millî Birlik Komitesi»nin bir kısım üyeleri siyasî bir ülküden, siyasî ve içtimaî bir gayeden düpedüz yoksundular? (1944 M.O., s.101)

Doğrudur; Türkeş, Millî Birlik'çiler içinde uzun vadeli plânı ve programı olan tek kişidir: Programı açık ve bellidir. Bu program 1972 yılında yayım piyasasına sürülen Nazi Partisi Programıdır.

Türkeş, Millî Birlikçileri a-Yapıcılar(Nazi taslakları olacak), b— İstikballerini C.H.P.ye bağlayanlar, c— Olaylara seyirci kalanlar diye üç sınıfa ayırıp inceler. Ona göre, «Millî Birlik Komitesinin asıl kudreti, elbette «yapıcılar» kategorisindeydi. İHTİLALİN DİNAMOSU bunlardı. Fakat bu kategoride olanlar da hiziplere ayrılmışlardır» (1944 Milliyetçilik Olayı, s.103)

Madem ki, 14'ler grubu İHTİLALİN DİNAMOSU idi, Millî Birlik Komitesinin asıl kudreti bunlardı, o halde niçin bunlar bozuk para gibi harcanabilmiştir, bunlar kendilerinin harcanmasına nasıl göz yummuşlardır?

Kudretli (!) Albay, kendilerine Madanoğlu'nu maşa gibi kullanıp yurt dışına posta edenlerin ASIL KUDRETİni bilseydi dudakları uçuklardı...

Asıl kudret, 14'ler değil, 6 Haziran 1961 ültimatomu ile Madanoğlu ve Köksal'ı deviren finans-kapitalin beşinci koludur...

Türkeş, «13 Kasım»ın ana sebeplerini anlatmaya devam ediyor:

«Üçüncü sebep, Tabiî Senatörlüktür.

İsmet Paşa ile tam bağlantı halinde çalışan komite üyelerine vaad edilmiş bulunan Tabiî Senatörlük çok tatlı ve çekici geliyordu.»

«Biz ise, bu teklifi komitede müzakere etmiş ve reddedilmesine karar verdirmiştik.» (1944 M.O. s. 103)

ÖNCÜ meselesine de Türkeş şöyle değiniveriyor: (Millî Birlikçilerin sonradan Tabiî Senatör olanları) «Bir siyasî gazete (Öncü) sahibi olmanın önemini anlamaktan bile âcizdiler. Veyahut bizim güçlenmemizi istemeyen İnönü ve karargâhının talimatı ile bir gazetenin kurulmasını baltalamak için ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır.» (s. 104).

«Dördüncü sebep ise:

KOMÜNİSTLER 27 Mayıs'tan azamî ölçüde faydalanma çabası içindeydiler. SİYASİ TECRÜBESİ olmayan ve sivil aydınlar kadrosunu tanımayan M.B.K. üyelerine kolayca sızmaya ve onlara bir çok fikirlerini telkin etmeye muvaffak oluyorlardı.

Bizim milliyetçi (?), TÜRKÇÜ, aynı zamanda RADİKAL REFORMCU ve Sosyal adaletçi bir plân üzerinde hareket edişimiz onları ürkütüyordu.

Bu sebepten bizim aleyhimizde her çeşit faaliyeti propagandayi yapıyorlardı. İNÖNÜ İLE TEK CEPHE halinde bize karşı saldırıyorlardı.

13 Kasım'dan sonra, bir gün Kızılay'da Muzaffer Özdağ'ın kardeşi Muammer Özdağ ile karşılaşan Yaşar Kemal ona:

— Gördün mü, komünistler milliyetçileri nasıl yendi. Sizinkileri yurt dışına sürdük attık.» demişti. (1944 Milliyetçilik Olayı, s. 104-105)

Türkeş, klâsik «Nazi propagandası sahtekârlığına» devam etmektedir: Bunların kendilerine TÜRKÇÜ, kendilerinden olmayana ATATÜRKÇÜ dedikleri yukarıda 1944 Darbe Teşebbüsünün içyüzü açıklanırken belirtilmişti. Son zamanda ise Türkçü - Atatürkçü ayırımı yerine, daha çok müşteri (!) çekebilmek için olacak, Türkeş ve hempaları, Milliyetçi - Komünist ayırımına başvuruyorlar. 1973 yılı için de yaptığı bir konuşmada, Türkeş özellikle bu ayırım üzerinde durmuştur. Yaşar Kemal'in ağzından yaptırdığı o hayalî konuşma düpedüz bir nazi palavrasıdır. Kaldı ki, 27 Mayıs, Türkeş'in (komünist) olarak suçladığı kişileri, ülkenin ileri aydınlarını zindanlarda bulmuştu. Faşist Menderes hükümeti, ülkenin tüm ilerici aydınlarına karşı amansız bir savaş açmıştı. Menderes'in kişiliğine kızan ve fakat Diktatörlük rejiminden yana onunla aynı fikirde olan Türkeş, kendi dikta-nazist rejimine en büyük engel saydığı ilerici aydınların 27 Mayıs devrimi ertesinde zindandan çıkarılmasına çok, ama pek çok kızmış olacak ki, «komünist» diye suçladığı bu kişilerin «27 Mayıstan azamî ölçüde faydalanma çabası içinde» olduğunu söylüyor. Bay Türkeş, kendisinin yurt dışına çıkarılmasından altı ay kadar sonraki gazetelere göz gezdirirse, «komünist» diye iftira edip suçladığı ilerici aydınların, bu kez 27 Mayısın Albaylar Cuntasını mumyalayıp paralize eden bir başka cunta tarafından tutuklanmaya başladığını görecekti... Yâni «27 Mayıs'tan azamî ölçüde faydalanma» sözünü Türkeş, işkembe-i kübradan sallamaktadır.

Türkeş, «1944 ŞOKU»ndan kurtulamamış olacak ki, adım başında 1944 yılı 19 Mayısında verdiği söylevle, Almanların beşinci kolunun tepesini budatan İnönü'ye ve 1944'de maruz kaldığı Turancılık - Irkçılık suçlamasına fena hal de bozulmaktadır.

«Beşinci sebep:

İsmet İnönü'nün Millî Şeflik ve Diktatörlük zihniyetinin Türk milletine çok şeye mal olan hatalarını gizlemek yolunda UYDURDUĞU IRKÇILIK VE TURANCILIK, yurt içinde ve dışında bir çok yabancıları (kim olduğu belli değil!) tedirgin etmiş ve bu hikâyelerin adi politika menfaatleri için uydurulduğunu anlamayan (!) bu çevrelerde, Türk milletinin zararına kanaatler ve tutumlar meydana gelmiştir.

Bunun neticesi olarak benim şahsım hakkında da, BENİ TANIMAYAN çevrelerde «fanatik ve korkunç insan» kanaati hasıl olmuştu. BU YANLIŞ KANAAT neticesinde YABANCI KUVVETLERİN de 13 Kasım'ın meydana gelmesinde rolü olmuştur.» (1944 Milliyetçilik Olayı, s. 105)

(Devam Edecek)

Petrol ve demir çelik ithali 1977 yılı içinde daha da arttı

İSTANBUL (THA)

Türkiye Ticaret, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği yayın organı İktisat Gazetesinde yer alan bir araştırmaya göre 1977 yılı sonu itibariyle ham petrol ithalatımız 1.151 milyon dolara yükselirken aynı yıl içinde 689.7 milyon dolarlık demir çelik, 767.4 milyon dolarlık da kimyasal madde ithal edilmiştir.

1977 yılı ithalatı bir önceki yıla oranla yüzde 13.0 yükselmiş, 667.6 milyon dolarlık bir artışla 5.128.6 milyon dolardan 5.796.3 milyon dolara varmıştır. Araştırmaya göre tarım ve hayvancılık kesimi ithalatı bir önceki yıl gerçekleşmesinin yüzde 44,3 oranında 34.3 milyon dolar, madencilik ve taş ocakcılığı kesimi ithalatı yüzde 16.2 oranında 175,7 milyon dolar, sanayi kesimi ithalatı yüzde 12.8 oranında 490.8 milyon dolar üzerinde oluşmuş buna karşılık bedelsiz ithalat yüzde 24.5 oranında 33,2 milyon dolar gerilemiştir.

Ham petrol ithalatı 1.002.5 milyon dolardan 1.151.6 milyon dolara, demir çelik ithalatı 651,6 milyon dolardan 689,7 milyon dolara, kimyasal maddeler ithalatı 651.6 milyon dolardan, 767.4 milyon dolara, lastik-plastik sanayi ürünleri ithalatı 182,9 milyon dolardan 266,3 milyon dolara yükselmiştir.

V.S.İ.T.B. GENEL KURULU TOPLANDI.

Yurt dışındaki işçilerimiz faşist yuvaların kapanmasını istediler

Federal Almanya'da kurulu Villingen - Schwenningen Türk İşçi Birliği'nin Genel Kurulu toplanmış ve Ulusal Demokratik Cephe'nin yaşama geçirilmesi kararı alınmıştır.

Ülkedeki olayların yakından ve dikkatle izlendiğine işaret eden V.S.İ.T.B. Genel Kurulu, Başbakan Bülent ECEVİT'e bir mesaj göndererek, komando yuvalarının kapatılmasını, ülkede fikir ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanmasını ve demokrasiye işlerlik kazandırılmasını istemiştir.

Öte yandan, DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nada bir dayanışma ve kutlama mesajı gönderen V.S.İ.T.B. Genel Kurulu, Maden-İş'in onbinlerce işçi adına sürdürdüğü şanlı grevin bütün dünya işçi sınıfına örnek olacağına değinerek, Maden işçilerinin zaferini yürekten kutladıklarını bildirmiştir.

Mesajda daha sonra, direnişte hüsrana uğrayan gerici güçlerin şimdi de Erdemir'de Şükrü ÖZBAYRAK ve Hakkı ÖZTÜRK ile yeni bir oyun tezgehlamaya yeltendikleri ama bu bölücü ve oportünist unsurların, başlarını, sınıf savaşımlarında çelikleşmiş Maden-İş kayasına çarparak, büyük bir ders aldıklarına işaret edilmiştir.

İLO 15 ülkede emekçi haklarının çiğnenmesi konusunu görüşecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) temsilcisinin Cenevre'de yaptığı açıklamaya göre ILO onbeş tane ülkede emekçi haklarının çiğnenmekte olması konusu üzerine bir toplantı yapacaktır. Sözcü, bir çok ülkeden İLO'ya, sendika militanlarının işten çıkarıldığına ve tutuklandığına ve buna benzer olaylara ilişkin şikayetlerin geldiğini açıklamıştır. Bu ülkeler arasında, İngiltere, Şili, Dominikan Cumhuriyeti ve Ekvator da bulunmaktadır.

Sözcü açıklamasında, İLO'ya iki hafta önce gelen haberlere göre Amerikan polisinin iki sendika liderini tutukladığını ve bunlardan birisinin daha sonra ölü olarak bulunduğunu söylemiştir. Ayrıca cesedin üzerinde işkence izlerine rastlanmıştır. Ancak ABD Kasım 1977'de İLO'dan çekildiği için bu olay, BM'in ekonomik ve sosyal konseyine şikayet edilmiştir.

Gıda ve Beslenme konusunda Ankara'da iki seminer yapılacak

ANKARA (ANKA)

Türkiye Birinci Gıda Kongresi ve Türkiye Ulusal Beslenme Semineri'nin Nisan ayı içinde Ankara'da toplanacağı açıklanmıştır.

25-27 Nisan tarihleri arasında yapılacak Birinci Gıda Kongresinde Türkiye'nin gıda sorunu, gıda teknolojisindeki son gelişmeler tartışılacaktır. Aynı tarihte, Odalar Birliği salonlarında da bir sergi açılacaktır. Kongre, Türkiye Odalar Birliği, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu ve Gıda Teknolojisi Derneği tarafından ortaklaşa düzenlenecektir.

Öte yandan, 24-28 Nisan tarihleri arasında UNICEF, FAO ve CARE gibi uluslararası kuruluşların da işbirliği ile «Türkiye Ulusal Gıda ve Beslenme Planlama Semineri» yapılacaktır.

Gıda - İş 51 işyerinde yetki için başvuruda bulundu

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası yurdun değişik bölgelerinde 51 işyerinde yetki almak için başvuruda bulunmuştur.

Yetki almak için başvurulan işyerleri Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı 43 işyerleri ile birlikte Süt Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü'ne bağlı Burdur, Muş ve Kastamonu işyerleri, aynı kuruma bağlı Sivas Peynir ve Tereyağı Fabrikası, Çankırı, Erzurum, Konya Yem Fabrikaları ile İstanbul Yem Fabrikası işyerleridir.

Öte yandan Gıda-İş Sendikası Söke'de kurulu Hüseyin Şenkaya Ekmek Fırını ile Alaşehir'de kurulu 12 Ekmek Fırınında toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Ankara Belediyesinde işçilerin istifaya zorlandığı bildiri'di

★ BAŞKA GÖREVLERDE ÇALIŞTIRILDIKLARI HALDE TEMİZLİK İŞLERİ KADROSUNDA GÖSTERİLEN İŞÇİLERİN BU KADRODA ÇALIŞMADIKLARI TAKDİRDE TAZMİNATSIZ OLARAK GÖREVLERİNE SON VERİLECEĞİ ÖĞRENİLDİ.

ANKARA (İSTA)

Ankara Belediyesinde başka görevlerde çalıştırıldıkları halde temizlik işleri kadrosunda gösterilen işçilerin en geç iki ay içinde bu kadroda çalışmadıkları takdirde tazminatsız olarak işlerine son verileceği bildirilmiştir. Ankara Belediyesi Genel Yönetim ve Disiplin Kurulunun bu kararıyla işçileri istifaya zorladıkları belirtilmiştir.

Öğrenildiğine göre daha önce 42 işçiye temizlik işleri kadrosunda çalışmaları için tebligat yapılmış, ancak işçiler bu tebligatı almamışlardır. Bunun üzerine aralarında Genel-İş Sendikasından iki temsilcinin de bulunduğu Ankara Belediyesi Genel Yönetim ve Disiplin Kurulu toplanmış ve oy birliği ile tebligat yapılanların ve bundan sonra tebligat yapılacak olan işçilerin en geç iki ay içinde temizlik işleri kadrosunda çalışmamaları halinde iş yasasının 17'nci maddesine istinaden tazminatsız olarak görevlerine son verilmesi yolunda karar alınmıştır.

«Tebligat yapılıp da yeni işine gitmeyen ve kadrosu dışındaki bir görevde çalışıp da idare tarafından ihtiyaca binaen görevlerine gönderilecekleri için:

a — Tebligat yapılanlar bu kararın onayından itibaren iki ay içinde.

b — Aynı durumda olup da bundan sonra tebligat yapılacaklar için iki aydan az olmamak üzere idarenin vereceği süre görevlerine gitmedikleri takdirde İş Kanununun 17'nci maddesinin ilgili hükümlerinin uygulanmasına verilen ve verilecek olan sürelerin kesin olduğuna.

Japonya'da İşsizlik Giderek Artıyor

Japonya'da işsizlerin çalışan nüfus içindeki oranının geçen yıla göre artış gösterdiği ve yüzde 2.05'e çıktığı bildirilmiştir. Geçen yıl, işsizlerin çalışan nüfus içindeki oranının ise yüzde 1.88 olduğu belirtilmektedir.

Ocak ayında işsizlerin sayısının 1.26 milyon olduğu bildirilmiştir. 13 aydan bu yana sürekli olarak işsizlerin sayısı 1 milyonun üzerinde bulunmaktadır. Bu durumun, İkinci Dünya Savaşının bitiminden bu yana ilk kez görüldüğü belirtilmektedir.

Yenice Belediyesinde baskı uygulamaları yoğunlaştı

ZONGULDAK (İSTA)

Zonguldak'a bağlı Yenice ilçesinde Belediye'de çalışan işçi ve memurlar üzerinde uygulanan baskıların, son günlerde yoğunluk kazandığı bildirilmektedir.

Özellikle 11 Aralık Mahalli seçimlerinden sonra, AP'den seçimlere katılan MHP eğilimli Erol YİRMİBEŞ'in Yenice Belediye Başkanı seçilmesiyle başlayan faşizan baskılar, işten çıkarma ve yer değiştirme şeklinde uygulanmaktadır.

Son olarak Yenice Belediyesinde bazı memurların yerlerinin değiştirilmesi ile gelişen olaylara Belediyenin çeşitli servislerinde çalışan 19 işçinin işlerine son verilmesinin eklendiği öğrenilmiştir.

Belediye Meclisince alındığı belirtilen işçi çıkarma kararı, Yenice halkının ve işçilerin tepkisiyle karşılanırken, DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Genel Merkezi de, bu konuda gerekli yasal önlemlerin alınacağını bildirmiştir.

SÖMÜRÜYE KARŞI

mehmet baysal

HAFTANIN RAPORU

Çalışma hayatının demokratikleştirilmesi

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası, Erdemir'de 7.000 aşkın işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi imzaladı. Daha önce imzalanan protokolün redaksiyonunun gerçekleştirilmesinden sonra, imzalanan bu toplu iş sözleşmesi ile, Erdemir Maden-İş üyeleri, toplu iş sözleşmesi ile sağlanan haklardan yararlanmaya başladılar. Böylelikle «şike grev» ve «şike sendika» uygulayıcıları, Erdemir'li işçiler tarafından dışlanmış oldu.

İsdemir'de yetki sorunu çözümlenemedi. Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerince gereçlekleştirilen irade beyanı niteliğindeki durum saptanmasının sonucunda işyerinde hiç bir sendikanın çoğunluğu alamadığı görüldü. Bu işyerinde daha önce örgütlü bulunan ve işyeri yönetimince de desteklenen Çelik-İş Sendikası yetkiyi alamazken, Maden-İş Sendikasının bu işyerinde güçlü olduğu saptanmış oldu. Saptanan bir diğer nokta ise kayıtlar üzerinde en çok üyeye sahip olan MSP güdümündeki Hak-İş Konfederasyonuna bağlı Özdemir-İş Sendikası'nın, bu işyerinde tabela sendika olduğu gerçeği idi. Ve böylelikle Özdemir-İş Sendikasının üye kayıt fişleri üzerinde sahtekârlık yapmış olduğu da belirlenmiş oldu.

İsdemir'deki bu uygulamanın asıl önemli yanı, işçilerin sendikalarını ancak refeandum yoluyla belirleyebilecekleri gerçeğini yeniden gündeme getirmesi ve işyerinde işçilerinde sendikalarını belirlemelerinde, sermayenin borazanlarının bilrttiği gibi, hadise olmadan da bu işlemin olacağının saptanmasıdır. Bunda güvenlik önlemlerinin yeterli alınması ve Çalışma Bakanlığı İş Müfettişlerinin tarafsızırkları da önemlidir.

Şimdi İsdemir'de yetki prosedürünün yeniden başlatılması beklenmektedir. İsdemir'in fanatik partizan yöneticilerinin görevden alınması ile işçilerin özgür iradelerinin yeniden belirlenmesi işyerinde örgütlü gerçek sendikayı ortaya çıkaracaktır.

★

Maden-İş Sendikası İzmir Efe Tarım, Şenkaya, Elba, İmesko, Terfen'de de toplu iş sözleşmesi imzaladı. Kayseri Mavi çelik işyerinde ise Yargıtay kararı ile yasal grevin uygulanmasına yeniden başlandı. Kayseri'de Zirai Donatım, Kartas, Hacılar Elektrik Kablo'da da Maden-İş yetki aldı.

Seydişehir'de faşist baskıları kırmak ve işçilerin kendilerini gerçekten temsil edecek sendikalarının oluşması yolunda önemli bir adım atıldı. Maden-İş 15'inci bölge temsilciliği geçtiğimiz günlerde Seydişehir'de açıldı.

Dev Maden-Sen'in Balya Türker İzabe ve Rafineri sanayiinde toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisini aldıktan sonra, işverenin masaya oturmaması ve işçi çıkartmalara yönelmesi bu işyerinde grev konusunu gündeme getirdi. Önümüzdeki günlerde bu işyerinde grev başlayacak.

Adana Tekel Fabrikasında çalışan işçiler DİSK Gıda-İş'e geçmeye başladılar. Önümüzdeki günlerde bu işyerinde yetkili sendika belirleneck. Gıda-İş'in İstanbul süt fabrikasındaki grevi ise 8'inci ayına girdi. İşyerinde grev, MSP'li fanatik yöneticilerin tutumları nedeniyle sürmektedir.

Petrol-İş Sendikası Bandırma Boraks, Gebze Solventaş, Mustafa Nevzat İlaç Sanayiinin İzmit'teki sentez ünitesinde, Gemlik Sun'i İpek Fabrikasında ve İstanbul Pilma'da yetki aldı. Petrol-İş'in TPAO uyuşmazlığı devam ediyor. Bakanlar kurulunun bir aylık erteleme süresi doldu. İşyerinde anlaşma bu süre içinde de sağlanamadı.

Soğanlık'ta Vatan Plastik işyerinde işçilerin başlattıkları direniş tüm baskılara karşı sürüyor.

Elektrik İşleri Etüd İdaresine çalışan işçiler sarı sendika zincirini kırarak Tek Ges-İş'e üye olmaya başladılar. İşveren ise bu durum karşısında yasalara aykırı olarak işçi çıkartıyor. Demirciler Sitesi inşaatını yürüten Simitaş'ta çalışan işçiler de sarı sendika zincirini kırarak Baysen-İş'e üye oldular. İşçiler şimdi sarı sendikanın işyerinde toplu iş sözleşmesine mani olmak için çaba gösteriyorlar. Çünkü eski sendikanın işyerinde çoğunluğu kalmamış durumda.

★

Besleme sendikacılık gelişimi, bir anlamda durmaya başladı. MSP ve MHP karışımı bürokratların görevden alınmağa başlanması ile, bunların yardımcı olduğu MİSK ve Hak-İş'e bağlı sendikaları silinmeye başladılar. Bürokratik desteğin kalkması ile, işçileri temsil eden gerçek sendikalar işyerlerinde, işçilerin haklarını savunduklarını sürdüreceklerdir. Bürokrasi desteği de olsa, sınıf bilincine ulaşan işçiler sarı ve besleme sendikaları da dışlamaya başlamışlardır artık.

1978 yılının ilk çeyreği dolmak üzere. İşçi sınıfının beklentilerinin yeni hükümet tarafından 1978 yılında gerçekleştirilmesi yolunda, çaba gösterilmesi bekleniyor. Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'un Bakanlığının bütçesi görüşülürken, TBMM'de «sendikaların genel grev istemleri işlevlerinin doğal bir gereğidir.» dedi. Genel grev hakkının tanınması ile çalışma hayatının demokratikleştirilmesi süreci içinde bir adım daha atılmış olacaktır.

Sosyalist ülkelerde "İşsizlik,, sorunu yokken kapitalist ülkelerde "Çalışma hakkı,, için gösteri yapılıyor

★ İNCELENMEK ÜZERE DÜNYA SENDİKALARINA GÖNDERİLEN TASLAK BELGE, SENDİKALARA YASA ÖNERİSİ YAPABİLME HAKKININ SAĞLANMASINI, SENDİKALARA VE İŞÇİLERE KARŞI HİÇ BİR GEREKÇE İLE AYRIMCILIK YAPILMAMASI GEREKTİĞİNİ İSTİYOR

Dünyanın kapitalist ülkelerindeki grevler sürüp gidiyor. Emekçiler, daha iyi yaşam koşulları, daha iyi çalışma koşulları, çalışma hakkı için yığınsal eylemler yapıyorlar. Daha geniş sendikal haklar talep ediyorlar. Kapitalist ülkelerin emekçileri, ekonomik gelişme ürünlerinin yeniden bölüşülmesini, toplumun yönetimi sorunlarında kendilerine yeni yetkilerin ve hakların verilmesini istiyorlar. Bu yönde savaşım veren sendikaların sayısı giderek artıyor. Dünya sendikal hareketinde bu türden bir birliğin önemli bir görev durumuna geldiğini gören Dünya Sendikalar Federasyonu da, Nisan ayındaki 9. Kongresini, tüm dünya emekçilerinin birliği ve dayanışması parolası altında yürütecek.

SENDİKAL HAKLAR EVRENSEL BİLDİRGESİ

DSF, sendikal hakların çiğnenmesine, işçi önderlerinin tutuklanmasına karşı ve dünyanın bir çok ülkesinde açıkça çiğnenmekte olan temel sendikal özgürlüklerin korunması için tek bir çizgi saptamak ve dünya sendikalarının bu çizgideki birliğine ulaşabilmek için «Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi»nin taslağını hazırlamış bulunuyor. Bu taslak, İncelenmek üzere dünya sendikalarına gönderildi.

9. Kongre'de de tartışılarak son biçimini alacak.

Bu taslak, ayrı toplamsal sistemlerdeki emekçilerin ve onların sendikal örgütlerinin yıllardır vermekte olduğu savaşımı gözden geçirerek kazanımları genelleştiriyor. Emekçilerin konumlarını, toplumda, ekonomide, işletmelerde ve uluslararası ilişkilerde olmak üzere dört bölümde inceleyen taslak, bu alanlarda emekçilere ve sendikalara verilmesi gereken yeni hak ve yetkileri belirliyor.

Taslak belge, endüstrinin geliştirilmesi programının hazırlanmasında, tarımın yapısının yeniden düzenlenmesinde, kent yaşamının ve çevrenin korunması planlarında, sendikal örgütlere danışılması gerektiğini belirtiyor. Böylece, bu planların hazırlanması sırasında emekçilerin çıkarlarının savunulması olanağının ortanerisi yapabilme ve yasaların uygulanmasına katılma hakkının sağlanmasını istiya çıkacağını söylüyor. Ayrıca, sendikalara, yasa öyor. Sendikalara ve işçilere karşı hiç bir gerekçe ile ayrımcılık yapılmaması gerektiğini söylüyor. Kitle haberleşme araçlarından sendikaların genişçe yararlanabilme haklarının artık bir gereklilik olduğunu belirtiyor. Uluslararası alanda ise, insan haklarını ve sendikal özgürlükleri ilgilendiren uluslararası anlaşmalara uyulması ve aynı zamanda, sendikaların uluslararası çalışmalarının hiç bir biçimde kısıtlanmaması isteniyor. Uluslararası görüşmelere sendika temsilcilerinin de alınması gerektiği vurgulanıyor.

★ SENDİKAL HAKLARIN GENİŞLETİLMESİ İÇİN ÇEŞİTLİ GÜVENCELER İSTEYEN TASLAK DSF'NİN 9. KONGRESİNDE SON BİÇİMİNİ ALACAK

İSTENEN GÜVENCELER

Belge taslağı, getirilmesi gereken yeni sendikal hakların ve yetkilerin yanı sıra bunlara sağlanması gereken güvenceleri sıralıyor ve bu hakların ulusal anayasalarda ve tüzüklerde tanınmasını ve güvence altına alınmasını istiyor. Anayasaların, yasaların ve uygulamaların, insanların üretici, topluma yararlı ve karşılığı iyi ödenen çalışma hakkı, ekonomik ve toplumsal kalkınma planlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına katılma hakkı, tüm sendikal çalışmalara katılma hakkı da dahil olmak üzere demokratik hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmaları gerektiğini söylüyor. Devletin, her türlü ayrımcılık politikasının önüne geçmesi isteniyor.

Ayrıca, bu taslak belgenin temel hükümlerinin sosyalist ülkelerde uzun zamandan beri uygulanmakta olduğu belirtiliyor.

KONGREDEN ÖNCE BÜTÜN ÜLKELERDE TARTIŞILIYOR

«Sendikal Haklar Evrensel Bildirgesi» taslağı, DSF 9. Kongresi'nde tartışılmak üzere, ikinci bir taslak belge ile birlikte «Politika ve Eylem Belgesi» bütün ülkelerin sendikalarına gönderildi. Bundan amaç, kongrede tartışılmadan önce iyice incelenmeleri ve hazırlık yapılmasıdır. Politika gazetesinde de yayınlanacak olan bu belge taslakları, dünya sendikal hareketinin doğrultusunun saptanması ve bu doğrultuda sendikal birliğe ulaşılmasına hizmet etmek amacı ile, 9. kongrede son biçimlerini alacaklar.

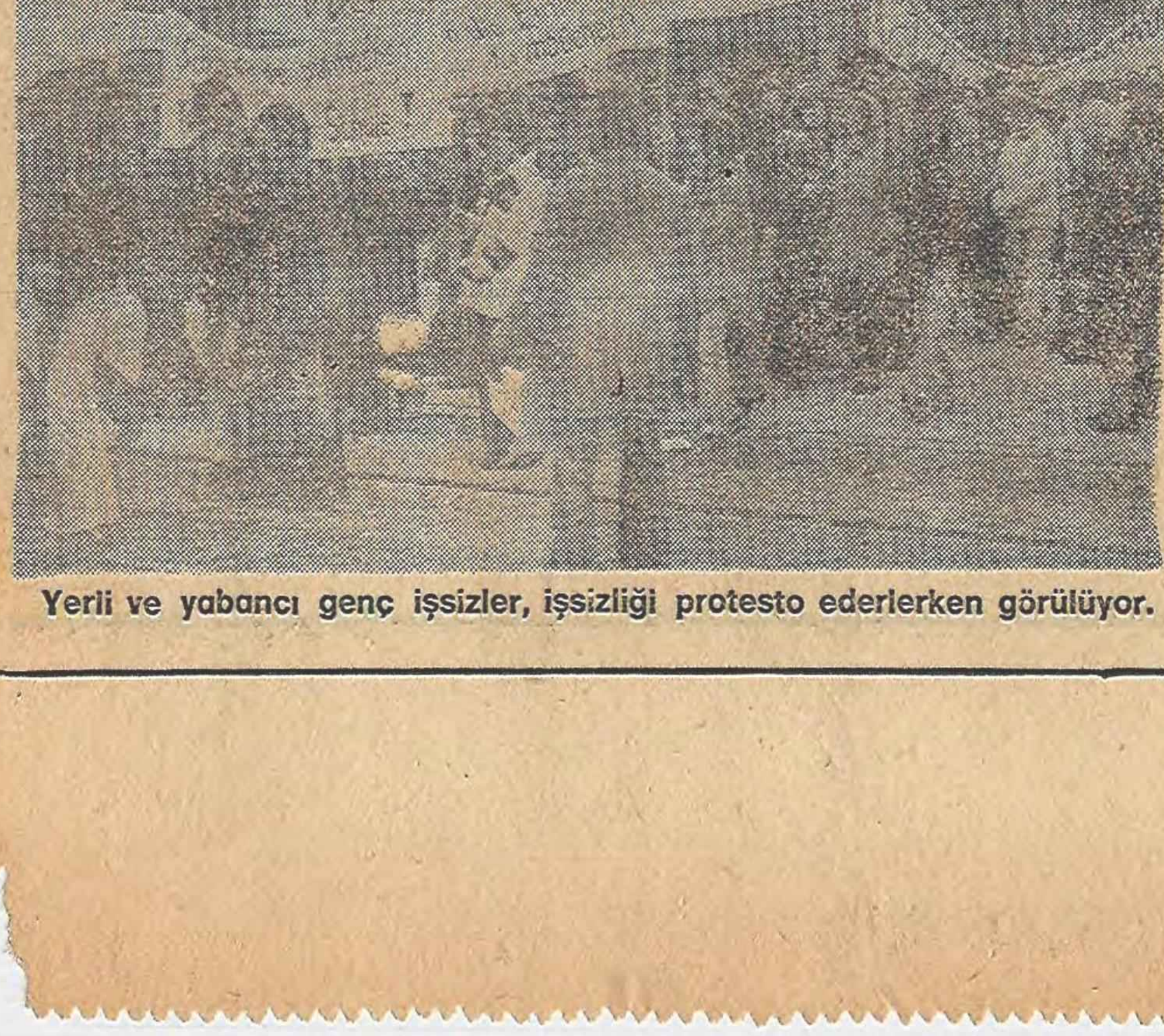

Yerli ve yabancı genç işsizler, işsizliği protesto ederlerken görülüyor.

Tekstil, Antalya Dokuma'da örgütlendi

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Antalya Pamuklu Dokuma Sanayiinde örgütlenmiştir. 1100 işçinin çalıştığı fabrikada Türk - İş'e bağlı Teksif Sendikası'ndan ayrılan işçiler Tekstil'e üyeliklerini yaptırmışlar. Bilindiği gibi daha önceki yetki dönemlerinde Türk - İş üyesi Teksif bu işyerinde toplusözleşme yetkisi almıştı.

Kızılay'ın Etimesgut deposunda grev başladı

Merkezi Ankara'da olan Bağımsız bir sendika Kızılay Derneği'nin Etimesgut Merkez deposunda grev uygulamasına başlamıştır.

kısa haberler

225 liraya malolan sunta 1200 liraya satılıyor

Eskişehirde kurulu Ağaç İşleri Sanatkarları Kooperatifinin kongresi için hazırlanan Çalışma Raporunda, sunta olarak bilinen ve 225 liraya malolan yonga levhanın piyasada, 1.200 liraya satıldığı belirtilmiştir.

Kısa adı ESASKO olan Kooperatifin Çalışma Raporunda, bir devlet kuruluşu olan Ayancık Yonga Levha Fabrikasında maliyeti 225 lira olarak belirlenmektedir.

Grizu infilâkından iki maden işçisi daha öldü

Türkiye'de Maden işletmelerinde iş güvenliğinin olmaması ve çok kötü çalışma şartlarının bulunması nedeniyle her yıl yüzlerce madenci ölmekte ve iş kazasına uğramaktadır. Önceki gün yine Grizu patlaması nedeniyle Ereğli Kömür İşletmesine bağlı Kozlu İncirharmanı ocağında iki madenci ölmüştür. Madenciler iş kazaları için yeterli önlemin alınmamasından yakınmaktadırlar.

KISA KISA KISA KISA

☆ CHP Genel Merkez Basın Danışmanlığına gazeteci Mithat Sirmen getirildi.

☆ Elçi atamalarıyla ilgili çalışmaların sona erdiği bildirildi. Bakan Gündüz Ökçün, kararnamenin bugünlerde Bakanlar Kurulu'na sunulacağını belirtti. Sızan haberlere göre, Bonn, Roma, Paris, Washington, NATO elçilikleri şimdilik değişmiyor. Değişiklikleri dış politikadaki gelişmelere göre yapılacağı bildiriliyor. Ecevit hükümetinin elçi atamalarında üçüncü dünya ülkelerine ayrı bir önem verdiği, İslâm ülkelerine de ekonomik işlerde çalışmış, genç elçiler yollamaya önem gösterdiği bildiriliyor. Toplam 36 elçilikte değişiklik bekleniyor.

☆ Sovyetler Birliği ile ticaretin geliştirilmesi için yapılan görüşmeler olumlu sonuç verdi. ANKA Ajansının bildirdiğine göre dün SSCB'nin Ankara Büyükelçisi Aleksi Rodionov ile görüşen Ticaret Bakanı Köprülüler, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin arttırılması için yapılan görüşmelerin olumlu sonuç verdiğini bildirdi. SSCB'den öncelikle kredili petrol alımı üzerinde duruluyor.

İGD Diyarbakır şubesi kongresi yarın yapılıyor

DİYARBAKIR (ÖZEL)

İGD Diyarbakır Şubesi Başkanı Kemal Yıldız bir açıklama yaparak Diyarbakır Emniyet yetkililerinin tüm engellerine rağmen İGD'nin 1. Olağan Kongresinin 8 Mart günü saat 11.00'de yapılacağını açıklamıştır.

Dernek Tüzüğünün tüm engelemelere rağmen İçişleri Bakanlığınca onaylandığını da belirten Kemal Yıldız, «Derneğimiz kongre yapma hakkını kazanmıştır, ancak kongre için yaptığımız müracaatlar 1. Şube yetkililerince engellenmeye çalışılmış fakat kararlı mücadelemiz sonucu yasal işlemlerimizi tamamlamış bulunmaktayız. Kongremizin derneğimizin yığınsallaşması doğrultusunda bir atılım olacağına inanıyor, birinci Kongremizde de mücadele ve savaş bayrağımız daha da yükselecektir.»

İGD İSTANBUL'DA BİR ŞUBE DAHA AÇTI

Öte yandan İGD Genel Merkezinden yapılan açıklamada İGD. İstanbul Kadıköy Mühürdar Şubesinin kurulduğu bildirilmiştir. Belirtildiğine göre Mühürdar Şubesinin açılmasıyla İGD Şube sayısı 44'e varmıştır.

Turizm-İş Oleyis ile birleşme kararı aldı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK Birleştirme Komisyonu'nun kararı doğrultusunda dün Turizm-İş Genel Kurulu toplanmış ve yine DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası ile birleşme kararı alınmıştır. Genel Kurul'da bir konuşma yapan Turizm-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Ülkü, Turizm-İş Sendikası'nın bir yandan patronlarla kıyasıya mücadele ederken, diğer yandan da, sınıf ve kitle sendikacılığının önüne çıkan uzlaşmacı ters ve reformist akımlar ve unsurlarla savaştıklarını söylemiştir.

Maden-İş, Barış Derneği, POL-DER, İGD, İKD ve çeşitli sendika ve demokratik kitle örgütlerinin kutlama mesajı gönderdiği Genel Kurul'da DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve OLEYİS Genel Başkanı Mukbil Zırtıloğlu da bir konuşma yapmıştır.

Genel Kurul'da yapılan oylama sonucunda, DİSK'e bağlı ayni işkolundaki OLEYİS Sendikası ile birleşilmesi kararı alınmıştır.

Ecevit

(Baştarafı 1'de)

NATO çerçevesinde Türkiye'nin sorunlarını yakından bilen değerli bir askerdir. Kendisiyle bu sorunları da görüşme fırsatını bulacağım için ayrıca mutluyum.»

Başbakan **Ecevit'in Haig** ile Başbakanlıkta yaptığı görüşmeye ayrıca Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık,** NATO Türkiye Daimi Askeri Temsilcisi Korgeneral **Süreyya Yüksel** ve Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral **Sedat Celasun** da katılmışlardır.

BAŞBAKAN ÖNERİLERDE BULUNDU

Başbakan **Ecevit** bir saat kadar süren görüşmeden sonra yaptığı konuşmada Türkiye'nin NATO içindeki sorunları konusunda Haig'e öneriler götürdüğünü söylemiş **«General Haig'in ABD ile aramızdaki ortak güvenlik sistemine ilişkin sorunların çözümlenmesi için her katkıyı yapmakta ve yapmak eğiliminde olduğunu biliyorum»** demiştir.

Ecevit bir gazetecinin **«General Haig Amerikan kongresindeki eğilimler hakkında görüşlerini açıkladı mı?»** yolundaki sorusuna **«siyasi konulara fazla girmedik. NATO Başkomutanı olarak kendisi siyasi konulara değinmedi»** şeklinde cevap vermiştir. Ecevit Haig'in kongredeki konuşması hakkında bir şey söylemek istemediğini belirtmiş, Generale bir takım öneriler götürdüğünü ve kendisiyle ABD Dışişleri Bakanı Vance ile görüşmesinin çerçevesinde konuştuğunu ifade etmiştir.

Bu arada Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Haig'in Türkiye-Yunanistan ilişkileri konusunda umutlu olduğunu ve gelişmeleri dikkatle değerlendirerek takip ettiğini bildirmiştir.

Ankara'lı

(Baştarafı 1'de)

okul öğretmenlerinin eğitim yönetiminin her kademesinde görev almasının sağlanmasının zorunluluk olduğunu söylemişlerdir.

Öğretmenler dilekçelerinde özetle şu görüşlere yer vermişlerdir:

«Bütçe görüşmelerinde ilkokul öğretmenlerinin haftada 20 ders saatinin üstünde okuttukları 5'er ders saati için ücret alacakları kesinleşti.

Oysa aynı iş gören ortaokul öğretmenleri 18 saatin, lise öğretmenleri 15 saatin dışında okuttukları ders saatleri için ücret almaktadır.

Öğrenim sürelerindeki farklılıklar, öğretmenler arasında yaratılan bu eşitsizliğe gerekçe olarak gösterilemez. Çünkü fazla öğretim yapmış olanlar zaten daha üst dereceden işe başlamaktadırlar. Bu eşitsizlik Anayasa ilkelerine aykırı olduğu gibi «eşit işe eşit ücret» ilkesine de ters düşmektedir. Bu aynı zamanda öğretmenlerin birliğine, örgütsel dayanışmamıza zarar verici bir girişimdir.

Bizler, Ankara'da çalışan ilk, orta, lise öğretmenleri ve okul hizmetlileri olarak,

— İlk ve orta öğretimde, haftada 15 saatin üstünde okutulan derslerin ücretli sayılmasını, ikili, üçlü öğrenimin kaldırılmasını,

— İlkokul öğretmenlerinin 10. dereceden başlatılarak, bütün öğretim kademelerinde görev yapan öğretmenlerin 1. derecenin son kademesine kadar yükseltilmesini,

— İlkokul öğretmenlerinin eğitim yönetiminin her kademesinde görev almasının sağlanmasını

— Öğretmenlerin işyerlerine geliş gidişleri için okullara servis verilmesini, okullar bünyesinde, ya da merkezi okullarda kredi açılmasını,

— Okullardaki hizmetlilerin fazla çalışma saatlerinin günün koşullarına göre ücretlendirilmesini istiyoruz.»

Ecevit Karamanlis

(Baştarafı 1'de)

bugün biteceği bildirilmektedir. Türk Kesimi Lideri Denktaş, dün bu münasebetle Ankara'ya gelmiştir. Denktaş, hükümet yetkilileriyle görüşecek, bu görüşmelerde Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi Candemir Orhon da hazır bulunacaktır. Denktaş'ın Ankara'da Çarşamğı hattâ ziyaretin daha ba gününe kadar kalacada uzayabileceği bildirilmektedir.

Sızan haberlere göre, Denktaş'ın Ankara'da son şekli verilen toprak ve Anayasa önerilerine bazı itirazları bulunmakta ve Ankara ile arasında tam bir anlaşma henüz sağlanamamış olmaktadır. Denktaş'ın, Anayasa ve toprak önerileri ilkelerinin son şeklini alması sırasında Türkiye'ye gelmesinin bu anlaşmazlıkların giderilmesi ve kesin metnin ortaya çıkması için son adım olduğu sanılmaktadır.

Bilindiği gibi Ecevit Karamanlis'le görüşmek üzere Perşembe günü İsviçre'nin Montreux şehrine hareket edecek ve 10-11 Mart günleri Karamanlis ile görüşecektir. Görüşmenin başlıca konularından birinin Kıbrıs sorunu olacağı bilinmektedir.

ZİRVEYE KATILACAK TÜRK HEYETİ

Başbakan Ecevit ile Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis arasında yapılacak zirve toplantısının 10-11 Mart tarihleri arasında İsviçre'nin Montreaux kentinde gerçekleşeceği Dışişleri Bakanlığı tarafından resmen açıklanmıştır. Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada ayrıca 18 kişiden oluşan Türkiye heyetinin kimlerden oluşacağı da belirtilmiş ve heyetin Perşembe günü sabah saat 6.30'da bir Türk Hava Yolları uçağı ile İsviçre'nin Cenevre kentine hareket edeceği bildirilmiştir.

Toplam 18 kişiden oluşan Türk heyetinde şu görevliler bulunmaktadır:

Başbakan Bülent Ecevit (Heyet Başkanı), Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Şükrü Elekdağ, Atina Büyükelçisi Nejat Tezel, Kıbrıs Yunanistan İşleri Genel Müdürü Turgut Tülümen, Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürü Selçuk Korkut, Enformasyon Genel Müdürü Hasan Üner, Genelkurmay Plan ve Prensipler Başkanı Korgeneral Secat Güneral, Basın Yayın Genel Müdürü Orhan Koloğlu, Genelkurmay Başkanlığı Plan Prensipler Dairesi SBE Müdürü Deniz Kurmay Albay Güven Erkaya, Başbakanlık Özel Kalem Müdürü Remzi Özen, Başbakanlık Uluslararası İlişkiler ve Teknolojik Gelişmeler Kurulu'nda Daire Başkanı Erdal Tümer, Başbakanlık Basın Danışmanı Turhan Tükel, Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi Docent Tuncer Güvenç ve Dışişleri Bakanlığı Sekreterleri.

Demir

(Baştarafı 1'de)

Resmi Gazetede yer alan Bakanlar Kurulu kararında, eski fiyatlarla yeni fiyatlar arasındaki farkların **«Fiyat düzenleme ve destekleme fonu»**na aktarılacağı da ifade edilmiştir.

Öte yandan, Bakanlar Kurulu bugün bir toplantı yaparak, önceki günkü toplantıda üzerinde bir karara varılmayan bazı temel malların fiyatlarının belirlenmesine çalışacaktır.

Edinilen bilgiye göre, kâğıda da yüzde 17 oranında zam yapılması düşünülmektedir.

Bu arada, Bakanlar Kurulu'nun konuyla ilgili çalışmalarını tamamlamasından sonra Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp Çarşamba günü bir basın toplantısı düzenleyerek zam yapılan malları ve fiyatlarını açıklayacaktır.

Genel-İş sendikası Urla Belediyesinde sözleşme imzaladı

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın İzmir'e bağlı Urla Belediyesinde toplusözleşme görüşmelerini tamamlayarak işçilere ileri ekonomik ve sosyal haklar getiren sözleşme imzalamıştır.

Sendikanın İzmir Şube Başkanı Saim Akbulut'un önceki gün yaptığı açıklamaya göre işçilere birçok ekonomik ve sosyal hakkın yanında Türkiye'de yeni bir uygulama bir hak olarak sağlanmıştır. Buna göre Belediye'de çalışan işçiler, emekli olmalarına 3 yıl kala tavan üzerinden ücret alacaklardır.

Adakobirlik: "küçük üreticiler aracıya-tefeciye sömürülüyor,,

★ **Adana Köy Kooperatifleri Birliği, ülke nüfusunun yüzde 65'ini oluşturan köylü kalkınmadıkça ülke kalkınmasından söz edilemiyeceğini belirtti.**

DİYARBAKIR (THA)

Ülkemizde kırsal kesimlere aktarılan kaynaklardan büyük işletme sahiplerinin yararlandığı, milli gelirden ve tarım dışı kesimden aktarılan kaynaklardan yararlanamayan küçük üreticilerin ise aracı ve tefeciye sömürüldüğü ileri sürülmüştür.

Kısa adı «ADAKOBİRLİK» olan Adana Köy Kooperatifleri Birliğince hazırlanan bir raporda, yerleşim birimleri çok yaygın olan kırsal alanda ülke nüfusunun yüzde 65'inin yaşadığı, bu durumun köye hizmet götürmede ve köylü nüfusunun tümünün götürülen hizmetlerden yararlanmasında başlıca darboğazlardan birini oluşturduğu belirtilmiştir.

«Gelir dağılımındaki adaletsizliğin de, tarımdan yeterince verim elde edilemeyişinin de başlıca nedenlerinden birinin, toprak mülkiyetinde yer yer varolan adaletsizlik ve düzensizlik olduğu» kaydedilen ADAKOBİRLİK'in raporunda, «Ülke nüfusunun yüzde 65'ini teşkil eden köylü nüfusu kalkınmadıkça, ülke kalkınmasından da söz edilemez» görüşü savunulmuş, özetle şöyle denilmiştir:

«Kırsal kesime aktarılan kaynak genellikle büyük işletme sahiplerine gitmektedir. Milli gelirden ve tarım dışı kesimden aktarılan kaynaklardan yararlanamayan küçük üreticiler aracı ve tefeciye sömürülmektedir. İşte bu nedenle yoksul köylülerin ve üreticilerin kooperatiflerde birleşmeleri zorunlu bulunmaktadır.»

Işık

(Baştarafı 1'de)

hayata atılmasını köstekleyici bir nitelik taşımasını kesinlikle önleyeceklerini ifade ederek şunları söylemiştir:

«Bunun içinde askerlik hizmetinden çok bunu bir vatan hizmeti kavramı içinde değerlendirmeye gayret ediyoruz. Bu maksatla gençlerin hepsinin sadece askeri dallarda değil, ülkemizin diğer toplumsal nitelikteki dallarında da bu hizmeti yapabilmesini sağlayacağız.

KENAN EVREN

(Baştarafı 1'de)

mada ağır sorumlulukları olan bir görevi devraldığını söylemiştir.

Genelkurmay Başkanı Semih Sancar'ın görevi Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Kenan Evren'e devretmesi dolayısıyla yapılan törende Orgeneral Semih Sancar'ın emeklilik kararnamesi, biyografisi ve Silahlı Kuvvetlere yayınladığı veda mesajı okunmuştur. Daha sonra Orgeneral Kenan Evren'in atanma kararnamesi ile biyografisi okunmuş ve Semih Sancar tarafından Evren'e Genelkürmay amblemi takılmıştır. NATO Başkomutanı Orgeneral Haig'in, çeşitli ülkelerden askeri ateşelerin Genelkurmay eski Başkanı Semih Sancar Silahlı Kuvvetlere veda mesajı yayınlamıştır.

Sancar mesajında;

«Ordumuzun her çeşit politik cereyanların dışında kalması, kutsal vazifeleri ile başbaşa bulunması ve bulundurulmasının zarureti ortadadır» demiştir.

Ersoy

(Baştarafı 1'de)

lanabileceğini öngörmüştür.

Yine bu yasalarda, bir işçinin birden fazla sendikaya üye olmasını engelleyen bir kural da yoktur.

Böyle olunca, Bölge Çalışma Müdürlüklerince hangi sendikanın en fazla üyeye sahip bulunduğunu belirlemek için bugüne değin, üye fişleri ve üye kayıt defteri üzerinde inceleme yapılarak bir sonuca varılmağa çalışılıyordu.

Bölge Çalışma Müdürlüklerine ibraz edilen, fiş ve defterlerde çok çeşitli sahtecilik yapıldığı, aynı gün bir sendikaya üye olup noter kanalıyla istifa eden binlerce işçinin gösterildiği, işyerindeki işçi sayısının toplamından fazla üye kayıt fişi ibraz edildiği gözlemlenmişti.

Bu durumlar, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin kararlarını incelemekle görevli olan İş Mahkemelerini, referandum ve irade beyanı gibi, oylama yolu ile gerçek durumu ortaya çıkarma yolunda kararlar vermeğe sevketmiştir.

Yargıtay'ca, referandum uygulamasının yürürlükteki yasalara aykırı olduğuna ilişkin bir karar verilmişse de, gerçek durumu ortaya çıkarmak için, İş Mahkemelerinden bazıları referandum ve irade beyanı kararı vermeğe devamdan başka bir çare bulamamışlardır.

Tüm bu tutarsızlıklar, çelişkiler ve sahtecilikler karşısında, Bakanlığımız örgütünce verilen kararlar çoğu kez gerçeği yansıtamadığından, tarafları tatmin etmemekte ve böylece Bakanlığımızın kararlarına karşı saygınlığın azalmasına yolaçmaktaydı.

Bakanlığımızın yeni genelgesi ile başlattığı uygulama, ibraz edilen belgenin geçerli olduğunu belirleyebilmek için, işçinin ifadesine başvurmaktan ibarettir. Yoksa işçiye, istediği sendika lehine, oyunu kullanabilmesi olanağının tanınması söz konusu değildir.

Nitekim, her uyuşmazlıkta bu yola gidilmemektedir. Belgelerde çelişki ve tutarsızlık olduğu konusunda ciddi kuşkuya varıldığı zaman, işçinin tanıklığına başvurma zorunluğu yerine getirilmektedir. Kaldı ki, çok sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde, yetkili sendikanın saptanabilmesi çelişkili kayıtlar üzerinden aylarca sürerken, bu uygulama ile bir günde çözümlenebilmektedir. Bu durum tesbiti yoluyla, yasada öngörülen süre içinde karar verme olanağı doğmaktadır.

İşyerinde yetkili sendikanın belirlenmesinde, referandum yolunun benimsenmesi, yasal bir düzenlemeyi gerektirdiğinden, Bakanlığımızca yasa hazırlık çalışmaları sürdürülürken, bu genelgemizle soruna geçici de olsa bir çözüm bulma yolu benimsenmiştir.

Bisküvi fiyatları da arttı

İZMİR, (A.A.)

Devalüasyondan sonra gelen zam furyası arasına bisküviler de girmiş ve satışlar yeni belirlenen fiyatlar üzerinden yapılmaya başlanmıştır.

Ortaokul

(Baştarafı 1'de)

miştir.

ÖĞRENİM BAŞLADI

Orta dereceli okullarda öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin sağlanması amacıyla bu yıl sömestr tatili 40 güne çıkarılmıştır. 40 günlük sürenin bitiminden sonra dün Milli Eğitim Bakanlığına bağlı, Eğitim Enstitüleri dışında tüm okullarda öğrenim başlamıştır. Öğrenim programında herhangi bir değişiklik yapılmayan orta dereceli okullarda, ders yılının Mayıs ayının son haftasında biteceği belirtilmiştir.

Dün gece yarısı Maltepe Lisesine patlayıcı madde atılmış, patlama sonucu bina hasar görmüştür. Orta dereceli okulların açılması ile ilgili bir açıklama yapan İlerici Liseliler Derneği Başkanı Özbek alınan önlemlerin yeterli olmadığını ileri sürmüştür.

Büyük bir çoğunluğunu ilerici öğrencilerin oluşturduğu Maltepe Lisesine patlayıcı madde atılması, gerici güçlerin öğrenimi engelleme çabalarından biri olarak nitelendirilmiştir.

ATATÜRK LİSESİNE SALDIRI

Faşistler bugün saat 07.00 sıralarında Atatürk Lisesine silahlı bir baskın düzenlemişler beş öğrenciyi çeşitli yerlerinden yaralamışlardır.

Faşistler okula gelen öğrencilerin yolunu kesmişler, okulun kapılarını ve camlarını kırmışlar, öğretmenleri tartaklamışlardır. Okuldaki hizmetlileri de döven faşistlerin saldırısı sonucu Mustafa Kılıç, Sami Gül, İsmail Doğan, Mehmet Yüksel ve Kâmil Çalışkan adlı öğrenciler yaralanmışlardır.

Dün sabah okula gelen komandolar saldırı sırasında tabanca ve bıçak da kullanmışlardır. Olaylarla ilgili 15 kişinin gözaltına alındığını bildiren yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

İLD'NİN AÇIKLAMASI

Orta dereceli okulların açılması ile ilgili olarak basına bir açıklama yapan İlerici Liseliler Derneği (İLD) Başkanı Ahmet Özbek, yarı yıl tatilinin uzatılmasına rağmen alınan önlemlerin yeterli olmadığını ileri sürmüş ve can güvenliğini yok eden faşist terör yuvalarının ve onlara yardım eden gerici - faşist öğretim kadrolarının hâlâ yerinde olduğunu belirtmiştir.

Özbek ayrıca, «gerici - faşist yöneticilerin yerlerinden alınması ve faşist saldırı mihraklarının dağıtılması için savaşımlarını sürdüreceklerini» söylemiştir.

Aybar: olayların kaynağının kurutulması gerekir

ANKARA (İSTA)

Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı **Mehmet Ali Aybar** dün yaptığı açıklamada Türkiye'de faşizm tehlikesinin büyük boyutlara ulaştığı görüşünü savunmuş **«Tek tek olayların üstüne gitmek yetmez. Kaynağın kurutulması gerekir. Bu yapılmazsa karanlıktaki eller, komandoların cebine silah, para koymaya ve kafalarına bu insanlık dışı ideolojiyi şırınga etmeye devam edecektir»** demiştir.

MHP'li, Ülkü Ocaklı faşist komandoların, son günlerde makinalı tüfek ve tahrip kalıpları ile suçüstü yakalanmaları üzerine MHP Genel Başkanı Türkeş'in yaptığı açıklamaların sorumluluğu atmak ister bir görünüme sahip olduğunu bildiren Aybar özetle şöyle demiştir:

«Suçun işlenmesine yardım edenler de sorumludur. Hele katili suça teşvik eden ve inandıranlar, onu silahlandırıp talim ettirenler ve katili besleyenler de, tetiği çeken, ya da bombayı ateşleyen katille aynı derecede sorumludurlar. Yasada katil için öngörülen ceza ne ise, onlara da aynı ceza verilir. Bu durumda olanların özel bir adı da vardır: Bunlara «azmettiren» denir. Azmettirenler, suçun asli faili sayılır.»

27 Mayıs gemisine elkondu

Kenan TÜRKPENÇE
Bildiriyor

Federal Almanya'nın Hamburg limanından hurda demir yükleyerek Samsun'a gelen 27 Mayıs gemisine Samsun Cumhuriyet Savcılığı tarafından el konulmuştur.

Bilindiği gibi, gemiyle gelen malzemenin işlenmiş demir olduğu öne sürülmüş, ancak yapılan incelemelerde demirin «hurda» olduğu ortaya çıkmıştır. Konunun büyümesi üzerine Samsun Ticaret Odası üyeleri ve Samsun'un tanınmış tüccarlarından Yaşar Uslu ve Muhittin Toprak'tan oluşan bilirkişi heyeti, gemide bulunan demiri incelemiş ve «Hurda» raporu vermiştir. Cumhuriyet Savcılığı ise konuya ilişkin açıklamasında, gemideki demirin sanayi artığı olup olmadığının henüz belirlenemediğini bildirmiş, gerekli incelemelerin yapılabilmesi için gemiye el konduğunu açıklamıştır.

Toplamı 1 milyon 500 bin kilo olan demirin niteliği hakkında önümüzdeki günler de bir karara varılarak sorumlulara yasal işlemin yapılması beklenmektedir. Samsun Cumhuriyet Savcılığı soruşturmanın devam ettiğini, yeni ve tarafsız bir bilirkişi heyetine konunun inceletileceğini bildirmiştir.

Karadeniz tütün piyasası açılıyor

POLİTİKA (ÖZEL)

Gümrük Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, Karadeniz Tütün Piyasasını açmanın ön hazırlıkları ne[illegible]le Samsun'da ince[illegible]de bulunmaktadır. Mataracı, Politika muhabirine verdiği kısa açıklamada, saptanacak başfiyatın üretim maliyetinden düşük olmayacağını ve üreticinin yüzünü güldüreceğini söylemiştir. Karadeniz tütün başfiyatının 72 lira civarında belirleneceği tahmin edilmektedir.

IMF ile görüşme

(Baştarafı 1'de)

rak tercüme edilen Stand-By anlaşması, IMF'nin kredi sağlayacağı ülkelerle yaptığı bir çeşit «denetim» anlaşmasıdır. Verilen krediler ve yakılan yeşil ışıklar karşılığında, üye ülke, anlaşma yürürlükte kaldıkça üye ülke IMF'ye aldığı ve alacağı ekonomik önlemleri ve kararları sürekli bildirir ve ekonomisini bir ölçüde IMF'nin denetimi altına verir. Böylece IMF, ülkeye yaktığı yeşil ışık karşılığında, gerek kendi kaynaklarından gerekse bu yeşil ışığın yanmasıyla sözkonusu ülkeye yeni kredi olanakları tanıyan diğer ülkelerden sağladığı olanaklar karşılığında ülke ekonomisi üstünde denetim sağlamış olur.

IMF'NİN YEŞİL IŞIĞI DİĞER KREDİ MUSLUKLARINI DA AÇABİLECEK

IMF'nin anlaşma olduğunu ilân etmesinden sonra, fona dahil kapitalist ekonomilerin de Türkiye'ye kredi ve kaynak sağlamaya başlayacakları, bu arada konsorsiyum çerçevesindeki ilk kredinin Federal Almanya'dan gelmesinin beklendiği bildirilmektedir. Yine Türkiye'den önemli alacakları bulunan bazı kapitalist malî kuruluş ve bankalar da IMF ile anlaşma kararının IMF tarafından ilân edilmesinden sonra Türkiye hükümeti ile görüşmelere başlayacaklardır.

Katsayının

(Baştarafı 1'de)

«12 ile 15 dereceler arasında çalışan memurların ücretleri 3300 TL. bulmadığı için, brüt maaşları asgari ücrete tamamlanıyordu. Aradaki farktan Emekli Sandığı ve MEYAK kesintileri kesilmiyordu. Katsayı 12 olduğu zaman bu dereceler arasında çalışanların ek olarak almış oldukları brüt fark, 14 katsayıya göre daha fazladır. Bu dereceler arasında çalışanların gerek 12 katsayıya göre ve gerekse 14 katsayıya göre, brüt maaşları 3300 liraya tamamlanmaktadır.

Görüldüğü gibi katsayı sistemi tamamiyle anlamsızlaşmış ve memurların lehine değil, egemen sınıfların lehine işlenmeye başlamıştır. Çünkü katsayı artışı ile beraber memurlardan vergiler daha fazla kesilmekte Emekli Sandığı ve MEYAK kesintileri artmaktadır. Gerek Emekli Sandığı'nın ve gerekse MEYAK kesintilerinin ise egemen sınıflara kredi olarak gittiği kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Memurlar için tek çözüm yolu grevli toplusözmeli sendikal haktır. Bu hak ile birlikte ivedi çözüm ise asgari ücretin 5000 TL.'sine çıkması, bunun da vergiden muaf tutulması gerekmektedir.»

Tariş'te

([illegible] 1'de)

belgeler de iplik fabrikası işçilerinin bazı eylem hazırlığı içinde bulunduğu da saptanmış, ancak konunun soruşturması tamamlanmadığı için geniş bilgi verilmemiştir.

Hatırlanacağı üzere önceki gün yapılan aramalarda üç tabanca, iki kama, çok sayıda demir çubuk, kesici ve boğucu aletlerde ele geçmişti.

Narin

(Baştarafı 1'de)

lınacak mali ve ekonomik istikrar önlemlerinin hazırlanmasında «ciddi» iş çevrelerine danışılmasını ve önlemlerin cesaretle uygulamaya sokulmasını istemiştir.

Devalüasyonun ülkemizdeki tekelleşmeyi hızlandırıcı, küçük ve orta sermaye sahiplerini iflasa daha fazla yakınlaştırıcı etkisini bilen büyük sermaye sahiplerinin sözcüsü olarak Narin, dün verdiği demeçte, büyük sermaye çevrelerinin alınan devalüasyon kararında hiç bir etkisi olmadığı izlenimi yaratmaya çalışmış, gerekli kredi kaynakları bulunmadan alınan devalüasyon kararı nedeniyle güçlük içinde kalan küçük ve orta sermaye sahiplerinin çıkarlarını korur bir ifade kullanmıştır. Narin devalüasyon nedeniyle 42 milyon vatandaşımızın menfaatlerine ters düşecek bir durumun ortaya çıkmamasını belirtirken aynı anda da bundan sonra alınacak önlemlerin devalüasyona uygun bir para ve kredi politikasının yeniden ele alınarak düzenlenmesi olduğunu ve bu politikanın yatırımların gerektirdiği tasarrufu ve üretim artışlarını teşvik edici istikamette olması gerektiğini belirtmiştir. Büyük sermaye çevrelerinin sözcüsü olarak Narin, devalüasyon yükünün büyük sermaye sahiplerinin sırtına bindirilmemesi gerektiğini imâ eden bir ifade kullanmıştır.

İsdemir'de

(Baştarafı 1'de)

da, kısa adı DİSK olan Devrimci İşçiler Sendikaları Konfederasyonu 2. Bölge Temsilcisi Duran Özdemir «İSDEMİR'de işçilere baskı yapıldı» demiştir.

DİSK 2. Bölge Temsilciliğine vekâleten atanan Özdemir, İSDEMİR'deki oylama sırasında Adana dışından gelen Çalışma Müfettişlerinin, Maden-İş Sendikasına oy kullanmak isteyen işçilere baskı yaptıklarını söyleyerek «Çelik-İş yöneticileri de bazı işçileri tehdit etmişlerdir. Bazı müfettişler Maden-İş Sendikasına oy kullanmak isteyen işçilere baskı yapmışlardır. Bu da yetmezmiş gibi Çelik-İş sendikacıları, sokaklardan toplamış oldukları komandolarla devrimci işçiler üzerinde terör estirmişlerdir» şeklinde konuşmuştur.

8 Mart

([illegible] 1'de)

Dün saat 20'de de Pangaltı Tan Sinemasında «Sevdiklerim ve Unutamadıklarım» adlı Sovyet filmi izlenmiştir.

İKD Genel Merkezinden yapılan açıklamada dün saat 20.30'da Fatih Şehir Tiyatrosunda, Sümeyra Çakır, Zeliha Berksoy ve diğer sanatçıların katılacağı bir müzik şöleninin yapılacağı belirtilmiş, yarın (Çarşamba) saat 10.30'da TCK Tabipler Birliği'ndeki basın toplantısından sonra, saat 15'te Oya Baydar'ın yöneteceği İstanbul Barosu, Türk Tabipler Birliği ve İKD'nin katılacağı bir açık oturum düzenleneceği bildirilmiştir.

Öte yandan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Eskişehir'de yapılan bir salon toplantısıyla kutlanmıştır. Eskişehir'de bir sinemada yapılan toplantıda emekçi ev kadının, öğretmen ve öğrenci topluluğunun izlediği toplantıda 8 Mart Dünya Kadınlar günü önemi üzerinde durulmuş kadınların örgütlenmesi ve sınıfsal mücadeleleri konusunda konuşmalar yapılmıştır. Toplantıda ayrıca koro, slayt ve tiyatro gösterileri ilgiyle izlenmiştir.

8 Mart Dünya Kadınlar Gününün Bursa'da kutlanması için İKD Bursa Şubesinin düzenlediği gece Bursa Teyyare Sinemasında yapılmış, kalabalık ve coşkulu bir kitlenin izlediği gecede konuşmacılar 8 Mart'ın dünya barışının simgesi haline getirileceğini vurgulamış, Türkiye'deki kadın hareketi ve örgütlenmesi üzerinde durmuşlardır.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım, Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

SAYI: 1702, YIL: 5 Fiyatı: 250 Kuruş

Politika'da kadın

8 Mart'ta dünya kadınları "Nötron Bombasına Hayır !" diyor

UDKF'nin bildirisi...

Hayatın ve çocukların savunulması için Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu, tüm kadın örgütlerini ve dünyadaki tüm kadınları, ABD hükümetinin Nötron Bombasının seri üretimi kararını engellemeye ve bunun için eylemde bulunmaya çağırır. Kentteki ve kırdaki kadınların gözlerinde bu silahın niteliğinin aydınlanması için,

★ Başkan Carter'in nötron bombası üretiminden vazgeçmesi ve silahlanma yarışına son vermeye yölendirilmesi için;

★ Tüm hükümetlerin Birleşmiş Milletler içerisinde ve özellikle de BM'in Silahsızlanma Konferansında insanlık yararına bir tavır almalarının gerçekleştirilmesi için;

★ Her türlü kadın örgütünü, çocukları koruma derneklerini, partileri, sendikaları, dini kuruluşları ve din adamlarını, köy örgütlerini ve gençlik kuruluşlarını seslerini yükseltmeye çağırıyoruz.

Tüm kitle kırım silahlarıyla birlikte Nötron Bombasının yasaklanması;
Silahlanma yarışına son verilmesi;
Yumuşama sürecinin devam ettirilmesi ve yeryüzünde barışın egemen olması için İLERİ!

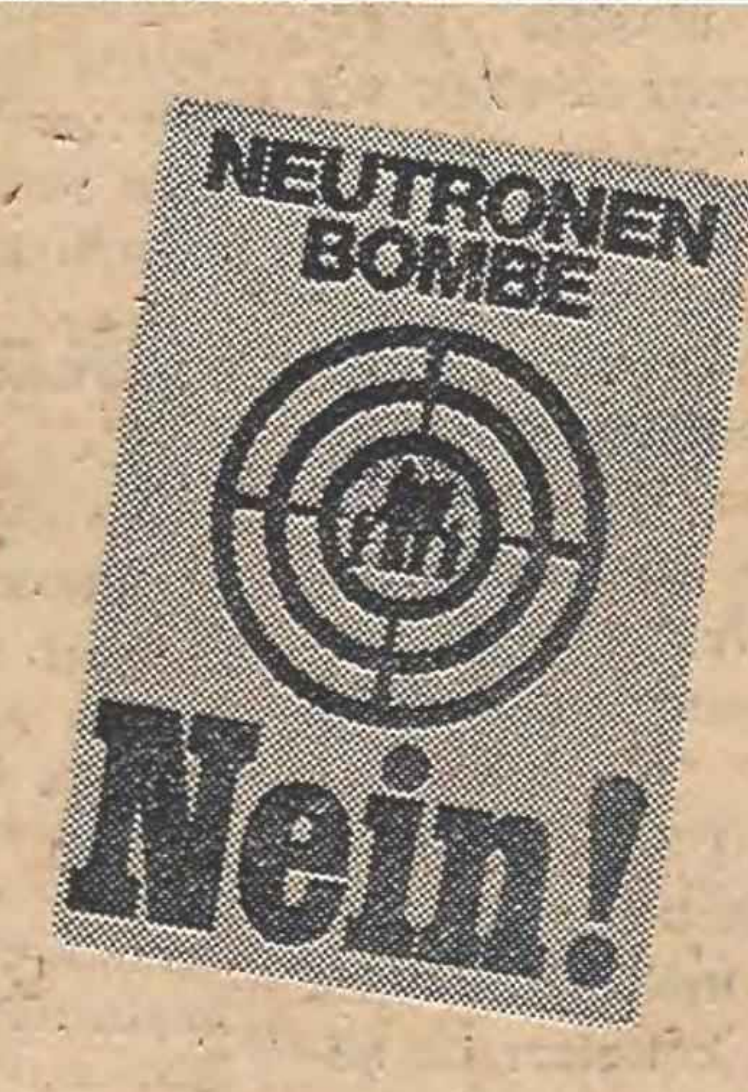

Nötron Bombası'na Hayır !

Çeşitli ülke kadınlarından "Nötron Bombası'na Hayır !" lar...

POLONYA — Polonya Kadınlar Konseyi tüm toplantılarında ve tüm eylemlerinde silahsızlanma için çalıştıklarını açıklamıştır. Polonyalı kadınların, nükleer silahların yasaklanmasından yana oldukları bildirilmiş ve şöyle denilmiştir: «Nötron bombası, insan neslinin tüketilmesine yönelik iğrenç bir silahtır. Savaşın insancılı olamaz. Silahın da insancılı olmaz. Bu insan düşmanı silahın yasaklanması gerekmektedir.»

YENİ ZELANDA — Yeni Zelanda Kadınlar Birliği, ABD Başkanı Jimmy Carter'e bir mektup göndererek, insanlar için olumlu kararlar almaya ne zaman başlayacağını sormuştur. Yeni Zelandalı kadınlar, Stockhlm çağrısının yaygınlaştırılması için çalışmalar yaptıklarını ve şimdiye dek 100 bine yakın imza topladıklarını açıklamışlardır.

MEKSİKA — Meksika Ulusal Kadınlar Birliği de ABD Başkanı Carter'e bir telgraf çekmiştir. Meksikalı kadınlar, Carter yönetiminin nötron bombasının seri halinde üretilmesine karar vermesinin, insanlık tarihinde affedilmez bir hata işlemesi anlamına geleceğine işaret etmişler ve bu hatanın sonuçlarını, dünya halkları ile birlikte sizler de çekeceksiniz» demişlerdir.

ÇEKOVLOVAKYA — Çekoslovakya Kadınlar Birliği bir bildiri yayınlayarak, Çekoslovakya kadınlarının nötron bombasına karşı kararlı bir savaşım vereceklerini, çünkü Çekoslovakya kadınlarının çocuklarına kurdukları aydınlık ve sömürüsüz bir ülkenin devamını sağlamayı birinci görevlerinden saydıklarını açıklamışlardır.

JAPONYA — Japonya Kadın Örgütleri Federasyonu (FUDANRÉN), Amerikan hükümetine bir mektup göndermiştir. Mektupta: «Atom bombasının ne olduğunu çok iyi bilen bizler, nötron bombasının geliştirilmesini nefretle karşılıyoruz. Tüm dünya kadınları ile birlikte, nükleer silahların yasaklanması için var gücümüzle çalışacağımızı bilmenizde yarar vardır.» denmiştir.

SOVYETLER BİRLİĞİ — Sovyet Kadın Komitesi bir bildiri yayınlayarak Sovyet kadınlarının nötron bombasına duydukları nefreti dile getirmiştir. Bildiride: «İkinci Dünya Savaşında 20 milyon insan yitirmiş bir ülkenin kadınları olarak, olağanüstü güzel dünyamızın ölüm alanına çevrilmesine izin vermeyelim» denmiştir.

ARJANTİN — Arjantin Kadınlar Birliği, ABD Başkanı Jimmy Carter'e bir mektup göndererek, nötron bombasının yasaklanmasını istemiştir. Mektupta şöyle denilmektedir:

«Sayın Başkan, Arjantin kadınları, insanın kendi geleceğini kendisinin yaratabileceğinin bilincindedirler. Halkınıza güvenlikli bir gelecek sağlamak ve onun üzerindeki yükü hafifletmek için, nötron bombasını yasaklamanız gerekmektedir. Biz, barış için savaşan kadınlar olarak, sizi sorumluluğa davet ediyoruz.»

FEDERAL ALMANYA — Federal Almanya'daki «Demokratik Kadın İnsiyatifi» örgütünün girişimiyle düzenlenen gösterilerde, nötron bombasının Federal Almanya toprakları üzerinde mevzilendirilmesine izin verilmemesi gerektiği belirtilmiş, ülkedeki kadın hareketinin bu girişimlere karşı savaşımda kararlı olduğu açıklanmıştır.

HİNDİSTAN — Hindistan Ulusal Kadın Federasyonu Genel Sekreteri Bayan Vilma Farooqui, bir basın toplantısı düzenlemiştir. Farooqui, basın toplantısında, nötron bombasının dünya barışını nasıl tehdit ettiğini açıklamış ve şöyle demiştir: «Hindistan kadınları, bu insanlık dışı silahı mahkum ediyorlar. İnsanların geleceğini tehdit eden bu toplu kırım silahı, tüm nükleer silahlarla birlikte yasaklanmalıdır.»

ABD — Amerika Birleşik Devletleri'ndeki «Irk Eşitliği ve Ekonomik Eşitlik İçin Kadınlar (WREE) örgütü, bir açıklama yaparak, Carter'in seçim sırasında verdiği sözleri tutmadığını, silahsızlanmayı savunduğu seçim kampanyalarının hemen ardından nötron silahının baş savunucularından kesildiğini bildirmiştir. Amerikalı kadınların, çocuklarının geleceği için, gençlerin güvenlik altında gelişmeleri için her şeyi göze aldıklarını belirten WREE, Beyaz Saray önünde hemen her gün bir gösteri düzenlediklerini ve insanlık dışı nötron bombasını protesto eylemlerini, tüm ülkede yaygınlaştırdıklarını belirtmişlerdir.

---

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ YIGINSAL OLARAK KUTLANIYOR

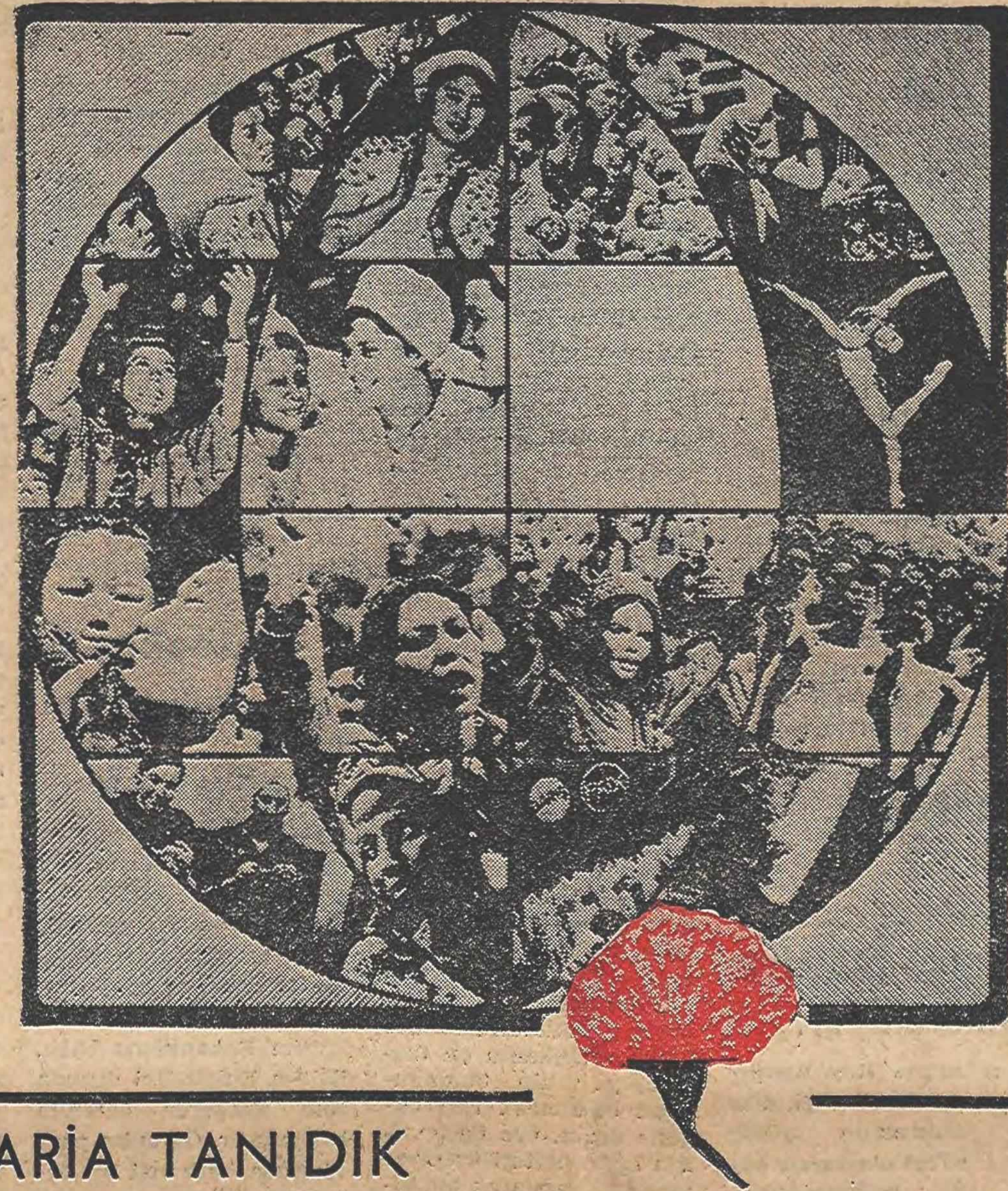

8 Mart Dünya Kadınlar Günü bu yıl da İlerici Kadınlar Derneği öncülüğünde ve yığınsal olarak kutlanıyor. Devrimci önder Clara Zetkin'in önerisiyle 1910 yılından beri yeryüzünün dört bucağında kutlanan Dünya Kadınlar Günü Türkiye'de ilk kez 1976 yılında yığınsal olarak kutlandı. İlerici Kadınlar Derneği'nin (İKD) öncülüğünde sürdürülen bu kutlama, bu yıl üçüncü yılını dolduruyor. Gözle görünür bir gerçek var. 8 Mart 1976'dan bu yana geçen üç yıl içinde ülkemizde demokratik kadın hareketi yeni kazanımlarla zenginleşti, güçlendi ve demokrasi güçlerinin vazgeçilmez bir halkası oldu.

Bu yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü yalnız İstanbul'da bir hafta boyunca kentin çeşitli bölgelerindeki yığınsal törenlerle, yürüyüşle, açık oturumlar, slayd gösterileri ve sergilerle kutlanıyor.

Ülkemizin diğer kentlerinde de gene İKD öncülüğünde yığınsal kutlama törenlerine tanık oluyoruz ve hafta boyunca olacağız.

İlerici Kadınlar Derneği 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü ve Türkiye'de bu günün kutlanışını şöyle duyurdu:

Bundan 121 yıl önce yani 1857 yılının 8 Mart'ında, Amerika'nın New York şehrinde konfeksiyon ve dokuma işçisi kadınlar ilk kez greve çıktılar. Emekçi kadınlar yüzyıllardır süregelen geri, eşitsiz ve çilekeş durumlarının kader olmadığını anlayarak, parababalarının doymak bilmez sömürü hırsına karşı durdular. Eşit işe eşit ücret ve bir işgücünün on saate indirilmesi talebiyle yiğitçe direndiler. Bu şanlı direnişten 53 yıl sonra 1910 yılında yapılan Sosyalist Kadınlar Kongresi'nde devrimci önder Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ olarak kabul edildi. İşte o gün bu gündür 8 Mart Dünya Kadınlarının Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü, tüm dünyada coşkuyla kutlanıyor. Ülkemizde olduğu gibi diğer kapitalist ülkelerde emekçi kadınlar her türlü baskıya rağmen 8 Mart'ta «Sömürüye karşı savaş, savaşa karşı barış» belgisini daha da yükseltiyorlar. Ülkemizde de 8 Mart ilk kez 1976'da ve onu takiben 1977 yılında, her türlü faşizan saldırılara ve baskılara rağmen ülkemiz kadınlarının tek demokratik kitle örgütü İKD tarafından 16 ilde birden yığınsal bir biçimde kutlandı.

Yıl 1978, yine faşist baskı, terör ve cinayetler sürdürülüyor. Bunun karşısında işçi sınıfıyla diğer demokratik güçlerin birliği giderek pekişiyor. UDC hayat içinde kendisini dayatıyor. Kadınlarımız yiğitçe üzerlerine düşen görevi üstlenerek bu savaşımda yerlerini alıyorlar. Ve 8 Mart 1978'de emekçi kadınlarımızın yığın örgütü İKD, çocuklarımız için, haklarımız için, demokrasi için, ileri diyerek, 8 Mart'ın şanlı bayrağını yükseltiyorlar. Emekçi kadınlarımız dünya kadınları ve halklarıyla dayanışmalarını bir kez daha pekiştiriyorlar.

İKİ MARİA TANIDIK ATİNA'DA...

İki büyük sanatçı, Maria Faranduri ve Maria Dimitriadis

Özgül ERTEN

Yunanistanlı iki Maria. İkisi de şarkı söylüyor. İkisinin de seçtikleri, Nazım Hikmet'ten, Neruda'dan, Teodorakis'ten ve tüm ezilen insanlar için yazan devrimci ozanların şiirlerinden. Söylemeye başladıklarında milyonlarca yüreğin bir arada şarkıya katıldığını duyar gibi oluyorsunuz.

Maria Dimitriadis 25 yaşlarında genç bir şarkıcı. İlk gece, Türk - Yunan dostluk gecesinde şarkılarıyla karşıladı bizi. Gencecik, sevimli bir yüz, kıvırcık saçlar. Bakışları 13-14 yaşlarında bir kız çocuğunun masum, çekingen izlerini taşıyordu. Şarkı söyleyenin kim olduğunu bilmiyorduk daha. Sonra şarkıyla birlikte o bakışlar derinleşiyor, güçleniyor, kararıyor, acı çekiyor, seviyor, seviniyordu. Nazım Hikmet'ten söylüyordu ve yaşıyordu sözcükleri bir bir. Dimitriadis söylediklerinin tüm anlamını benliğinde yaşıyordu. Salonu öylesine etkisi altına almıştı. Anlayamadığımız Rumca sözcükleri yüreğimizde duyuyorduk ve ona katılıyorduk, birlikte söylüyorduk şarkıları. Az sanatçının bu başarıyı gösterebileceği kanısındaydık. Gerçekten bu gencecik şarkıcının ilk gece bizde sanatı ve yüreği ile bıraktığı izi unutmak olanaksız.

Maria Faranduri Teodorakis'in öğrencisi

Son gece Maria Faranduri'yi tanıdık. Onun ismini Yunanistan'a gitmeden duymuştuk. Berlin'de kutlanan Nazım Hikmet gecesine çağrılı idi. Teodorakis'in öğrencisi idi... Dimitriadis bizi öylesine etkilemişti ki Faranduri'nin neler söyleyeceğini, nasıl söyleyeceğini pek düşünemiyorduk. Tüm delegelerin çağrılı olduğu ve Yunanlı seyircilerin salonun gösteri yerini bile yarıya kadar doldurdukları hınca hınç kalabalık salonda unutulmaz geceyi yaşıyorduk. Spikerlik, yapan tiyatro oyuncusu genç, güzel Yunanlı kadının Yunanistan Komünist Partisi adayı olduğunu, son seçimde milletvekilliğini kıl payı yitirdiğini, şimdi belediye meclisi üyesi olduğunu öğrendik. Sonra büyük şair Ritros geldi. Salon yerinden oynadı bir anda. Sonra yine nice sanatçı ve delegelerin kendi ülkelerinden ulaştırmaya çalıştığı sesler... Sonra Türk - Yunan sanatçıların ortak şarkıları. Tadı unutulmaz bir gece.

Ve Faranduri. Sahnede hafif aksayarak yürüyen, uzunca boylu, dümdüz uzun elbise içinde, saçı olduğu gibi bırakılmış bir kadın, mikrofonu eline aldı. Söylemeye başladı. Salonda çılgınca bir kıpırdama. Şarkıları tüm Yunanlılar birlikte söylüyor'a...

Ama olağanüstü bir sanatçının karşısında duyulan tadı hemen algılıyorsunuz. Son derece sade söylüyor. Sanki konuşuyordu. En küçük bir zorlama, mimik ve süslemeye gerek görmeden söylüyor, söylüyordu. Şarkıların anonslarını kendisi yapıyor, şarkıya hemen başlıyordu. Faranduri'de nasıl bir güç vardı, nasıl böylesine ulaşabiliyordu dinleyicisine? Çok büyük bir sanat gücü ve ölçüsüz sevgi dolu yüreği. Bu iki özellik birleşmişti ve billur gibi bir sesle size akıyordu.

İki Maria tanıdık. İkisi de ezilenler için söylüyorlardı...

İki Maria tanıdık Atina'da. Bu isimleri unutmayacağız. İkisi de gösteriden, süsten, aldatmacadan uzak, ezilenler için söylüyorlardı, kendi ülkelerinde ve tüm ülkelerde. Ulaşabildikleri her kişiye sesleniyorlardı yürekleri ile. İki ayrı şarkıcı idiler. Söyleyiş biçimleri bambaşka idi. Dimitriadis'in dünyanın güzelliklerine sevinçle bakan, acılarla kararan, savaş için yiğitlenen pırıl pırıl gözlerini görmüştük söylerken, Faranduri'nin gözleri gözlüklerin ardındaydı. Ama sesiyle, gözlerindeki anlamı da ulaşabilmişti bize.

Bu iki sanatçının birbirlerine karşı tavrının ne olduğu sorusu gelmişti aklıma istemez. Öğrendiklerim son derece ilginçti. Birbirlerini destekliyorlar, birlikte çalan Faranduri, Dimitriadis'e yardımcı oluyordu. Onlar faşist Yunan Cuntasının en azılışıyorlardı. . Özellikle abla o gün döneminde Politeknikte gençlere birlikte şarkılar söylemiş, onları güçlendirmişlerdi. Sonra ikisi de tutuklanmışlar. Ayrı hücrelerde imişler ama birbirlerinin işkence sırasında çıkardıkları acılı sesleri duyarlarmış. Aynı işkenceyi iki kez yaşamak gibi bir şey... Bu işkenceler, sırasında Faranduri'nin ayağı sakatlanmış. Hafif aksak yürümesi o günlerin armağanı (!) büyük sanatçıya. Faranduri, Teodorakis'in öğrencisi ve iki konservatuar bitirmiş. Müzik alanında büyük isim. Dimitriadis hemen ardında, o da konservatuar bitirmiş ve Teodorakis'in öğrencisi olmuş.

Faranduri ve Dimitriadis, halktan yana iki büyük sanatçı...

Sanatta ulaştıkları başarıyı, emekçilere onların ezilmişliğine karşı çıkmaya adamışlar. Çalışmalarının bilincindeler. Ve her devrimcinin bilincinde Faranduri ve Dimitriadis'in onlara ulaşan sesleri yer etmiş. Eş düşünceyi paylaşan, eş amaç için savaşan iki sanatçı olarak birbirlerini destekleyip, daha olumlu sonuçlar elde ediyorlar.

Gerçek anlamda halktan yana olan iki büyük sanatçıyı tanımanın sevincini taşıyoruz.

7e ART
N° 31 ● Janvier 1978 ● Prix : 250 Millimes

İlerici kadın sanatçılarımız Dünya ilerici sanat çevrelerinde [illegible]ın yerlerini alıyorlar

Tunus'ta yayınlanan «7 é Art» Yedinci Sanat adlı sinema sanatı dergisi, kapağında ilerici kadın sinema sanatçımız Semra Özdamar'a yer vermiştir. Dergide ayrıca Türkiye'de Sinema üzerine tanıtıcı bir yazı yer almaktadır.

Yukarıda Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası (Sine-Sen) Genel Sekreteri Semra Özdamar, Atina Sinema - televizyon sanatçıları sendikasının, televizyon yönetimine karşı grev kararı aldığı toplantıda, Türkiye'li Sinema emekçilerinin özgürlük ve sosyal haklar için yaptığı İstanbul - Ankara yürüyüşünü anlatıyor ve Yunanlı sinema emekçilerinin grevlerinde başarı diliyor.